

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

jm@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 29-10-2010
SAGSNR.: 2010-5174
ID NR.: 35981

Høringssvar til udkast til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

I henhold til høring om udkast til ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven lagt på høringsportalen har Advokatrådet følgende bemærkninger:

Advokatrådet finder det positivt, at man med forslaget har forsøgt at ensrette reglerne om aktindsigt efter offentlighedsloven og efter forvaltningsloven. Advokatrådet havde imidlertid gerne set, at anbefalingen i betænkning nr. 1510 om offentlighedsloven var blevet imødekommet med én samlet regulering af aktindsigt, som grundlag for den fremtidige regulering.

Advokatrådet hilser det velkomment, at lovudkastet nu lovfæster den hidtidige ulovbestemte retstilstand, hvor forvaltningsloven finder anvendelse for de organer, der er nævnet i udkastets § 1, stk. 2.

Advokatrådet forudsætter, at Advokatrådet som hidtil ikke anses for at være en del af den offentlige forvaltning i forvaltningslovens forstand, herunder anses for at være omfattet af de foreninger, der er nævnt i lovudkastets § 1, stk. 2. Det betyder bl.a., at offentlighedsloven og forvaltningsloven ikke gælder for Advokatsamfundet. Derimod anses Advokatnævnet for en del af den offentlige forvaltning, og som følge heraf gælder offentlighedsloven og forvaltningsloven for nævnets virksomhed, jf. herved forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Revision af reglerne om advokaters virksomhed), lovforslag nr. L 163, fremsat af justitsministeren den 28. februar 2007.

Det fremgår af udkastets § 10, at det i forbindelse med en anmodning om aktindsigt skal overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af §§ 12-15b. Advokatrådet finder det positivt og kan derfor støtte, at der indføres en regel i forvaltningsloven om meroffentlighed svarende til reglen i offentlighedsloven.

I udkastets § 14 b fastsættes en ny pligt til at meddele parten aktindsigt i visse interne faglige vurderinger i endelig form. Advokatrådet finder det positivt at retten til

aktindsigt udvides til at omfatte interne faglige vurderinger i endelig form, således at det ikke beror på, om myndigheden anvender intern eller ekstern bistand, om en part kan få aktindsigt.

I forhold til ændringerne i retsplejeloven har Advokatrådet følgende bemærkninger.

Det fremgår af udkastets § 41 g, stk. 1, at enhver kan forlange at få udleveret kopi af et bødeforelæg, jf. § 832, som en juridisk person har vedtaget. Bestemmelsen omfatter således bødeforelæg, som er vedtaget af en juridisk person, og som meddeles af anklagemyndigheden eller politiet. Aktindsigt i bødeforelæg meddelt af en anden administrativ myndighed end politi eller anklagemyndigheden reguleres af forslaget til offentlighedslovens § 19, stk. 2. Advokatrådet har i sit høringssvar over betænkning nr. 1510 om offentlighedsloven udtrykt betænkelighed i forhold til at åbne mulighed for aktindsigt i bødeforelæg.

Det er som også anført i ovennævnte høringssvar Advokatrådets opfattelse, at der med forslaget sker et brud med mange års tradition, hvorefter sager inden for strafferetsplejen ikke er omfattet af almindelig aktindsigt. Advokatrådet finder det bekymrende, hvis denne tradition nu hører op. I forlængelse skal heraf skal det særligt fremhæves, at Advokatrådet i sit Retssikkerhedsprogram fra 2009 har opfordret justitsministeren til at nedsætte et udvalg, hvis kommissorium skal være at kortlægge anvendelsen af administrative bødeforelæg samt afdække de administrative og retssikkerhedsmæssige fordele og ulemper, der kan være forbundet hermed. Et sådant udvalg bør opstille generelle retningslinjer for den fremtidige anvendelse af administrative bødeforelæg, idet erfaringer fra straffesager om overtrædelse af særlovgivningen viser, at der kan være en betydelig forskel i bevisvurderingen hos særmyndighederne, anklagemyndigheden og domstolene.

Advokatrådet anbefaler, at der foretages en samlet overvejelse af de administrative og retssikkerhedsmæssige fordele og ulemper, der generelt er forbundet med administrative bødeforelæg, herunder muligheden for aktindsigt i bødeforelæg, forinden der foretages ændringer i det gældende regelsæt.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Justitsministeriet
E-mail che@jm.dk

Den 20. oktober 2010
TIH/bef

Sagsnr. 201000501-2

Høring om udkast til forslag til ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Justitsministeriet har ved e-mail af 22. september 2010 fremsendt udkast til forslag til ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven. Justitsministeriet anmoder om AC's eventuelle bemærkninger hertil.

Grundet den særlige sammenhæng mellem offentlighedsloven og forvaltningsloven skal AC indledningsvist henvise til AC's høringssvar af 24. februar 2010 vedr. Offentlighedskommissionens udkast til revideret offentlighedslov. For god ordens skyld skal det bemærkes, at det efter AC's opfattelse er vigtigt, at der er parallelitet i ændringerne i henholdsvis offentlighedsloven og forvaltningsloven. Baggrunden for dette er dels det meget grundlæggende arbejde, der er foretaget af Offentlighedskommissionen, dels at det i administrationen af reglerne vil være procesbesparende, at der er parallelitet i de to regelsæt. Forudsætningen herfor er naturligvis, at lovgiver har samme hensigt med eksempelvis samme begreber.

Hermed følger AC's bemærkninger til udkast til ændring af forvaltningsloven, idet det kan oplyses, at AC ikke har bemærkninger til udkast til ændring af retsplejeloven:

Bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 2:

Jf. punkt 4.3.2.3 i bemærkninger til lovforslaget lægger Justitsministeriet op til, at det skal være op til den enkelte ministers bestemmelse, om selskaber m.v., der har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelse på statens, en regions eller en kommunes vegne, skal omfattes af forvaltningsloven.

En parts behov for de rettigheder og beføjelser, som gælder efter Forvaltningsloven, i sager, hvori en forvaltningsmyndighed vil eller har truffet afgørelse, gør sig efter AC's opfattelse gældende i samme omfang, når en privat virksomhed med bindende virkning vil eller har truffet en sådan afgørelse i forhold til parten. Justitsministeriet vælger, i stedet for at tilgodese partens behov, at tilgodese det forhold, at det kan være vanskeligt for mindre virksomheder at påtage sig offentlige opgaver, hvis de skal iagttage forvaltningslovens regler.

AC er af den opfattelse, at det retssikkerhedsmæssigt er stærkt bekymrende, at en parts indsigt i offentlige myndigheders afgørelser kan begrænses ved, at den offentlige myndighed udliciterer opgaven. AC lægger meget vægt på, at udbud sker på lige betingelser, når en offentlig enhed og en privat virksomhed er i konkurrence om samme opgave.

AC skal derfor opfordre til, at der optages bestemmelse om, at Forvaltningsloven er gældende for selskaber m.v., der i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelse på statens, en regions eller en kommunes vegne.

Jf. punkt 4.3.2.4 i bemærkninger til lovforslaget lægger Justitsministeriet op til ikke at følge Offentlighedskommissionens linie om at sidestille Forvaltningsloven med Offentlighedsloven fsva. selskaber, hvor mere end 75 % af ejerandelen tilhører danske offentlige myndigheder. Justitsministeriets begrundelse er, at de pågældende selskaber ikke kan antages at træffe afgørelser i forvaltningslovens forstand.

Det er AC's opfattelse, at i og med, at Justitsministeriets vurdering er baseret på en antagelse og ikke på faktuelle oplysninger, vil det være mere i overensstemmelse med almindelige retssikkerhedsprincipper at lade tvivlen komme eventuelle parter til gode og generelt lade også disse selskaber være omfattet af Forvaltningsloven. Hermed vil de, eventuelt få, tilfælde, hvor der træffes myndighedsafgørelser, blive fanget op af loven.

Dertil kommer, at selskaberne træffer afgørelser qua deres egenskab som arbejdsgiver. I mange tilfælde er selskaberne oprettet ved virksomhedsoverdragelse af ansatte, der tidligere var ansat i staten, i en region eller i en kommune, idet selskaberne udfører opgaver, der tidligere har været i rent offentligt regi. Dette indebærer, at de ansatte, når arbejdsgiveren træffer afgørelser vedr. deres ansættelsesforhold, tidligere (dvs. før overdragelsen) har været omfattet af Forvaltningslovens rettigheder og beføjelser, men ikke er det nu og ikke vil være det fremover. AC finder, at dette ikke har været, og ikke bør være, en konsekvens af dannelsen af offentligt ejede selskaber.

Jf. punkt 4.3.2.5 i bemærkninger til lovforslaget lægger Justitsministeriet op til ikke at følge Offentlighedskommissionens linie om at sidestille Forvaltningsloven med Offentlighedsloven fsva. virksomheder, der udfører opgaver på vegne af det offentlige. Justitsministeriet henviser til, at i det tilfælde, hvor en forvaltningsmyndighed overlader afgørelsesvirksomhed til en privat virksomhed, vil der være aktindsigt hos den private virksomhed iht. forslaget til Offentlighedslov. AC undrer sig over dette argument, der i sin yderste konsekvens ville kunne føre til, at der slet ikke er behov for en forvaltningslov, når blot der kan søges om aktindsigt i henhold til Offentlighedsloven. AC henviser til, at der er en række andre rettigheder og beføjelser i henhold til Forvaltningsloven, ikke mindst retten til partshøring, og at der er behov for disse rettigheder og beføjelser, uanset hvem der træffer en afgørelse på en myndigheds vegne.

Bemærkninger til lovforslagets § 14 a:

AC kan konstatere, at begrebet "sagens faktiske omstændigheder" foreslås ændret til "en sags faktiske grundlag". Som det vil være ministeriet bekendt, har der blandt nogle af medlemmerne af Offentlighedskommissionen været rejst tvivl om, hvorvidt denne ændring udelukkende er af redaktionel karakter eller om den også indebærer en indholdsmæssig ændring, uagtet af ministeriet i de specielle lovbemærkninger anfører, at bestemmelsen viderefører de gældende bestemmelser. For AC er det særdeles vigtigt, at der fremover vil kunne opnås aktindsigt ikke bare om rent faktuelle forhold men også om myndighedens vurdering af de faktuelle forhold, som tilfældet er i dag.

AC har noteret sig, at Justitsministeriet som følge af den tvivl, der har været vedrørende bestemmelsens ordlyd, har udtalt, at formålet på ingen måde har været at

indsnævre borgernes ret til indsigt i de omhandlede dokumenter. AC vil derfor tillade sig at gå ud fra, at der med den foreslåede ændring i formuleringen af "sagens faktiske omstændigheder" ikke er tilsigtet andet end en redaktionel ændring. AC skal i den forbindelse bemærke, at det eksempel, der er givet i lovudkastets bemærkninger, ikke er til støtte for, at der er alene er tale om en redaktionel og ikke materiel ændring. På den baggrund skal AC opfordre til, at denne uklarhed klarificeres og præciseres, herunder også i lovbemærkningerne, forinden lovforslaget fremsættes.

Bemærkninger til lovforslagets § 15 a, stk. 1:

Der lægges op til, at aktindsigt kan begrænses i det omfang, at fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser eller lignende. AC er af den opfattelse, at "eller lignende" med fordel kan eksemplificeres i lovbemærkningerne.

Bemærkninger til lovforslagets § 15 c, punkt 2) og 3):

Af forslaget § 15 c, punkt 2) fremgår, at aktindsigt ikke gives, hvis det vil indebære, at der gives en klart vildledende information. Hertil kan indvendes, at hvad myndigheden finder vil være klart vildledende, behøver ikke at være vildledende for den part, der ønsker aktindsigt. Spørgsmålet er, hvem der er bedst til at vurdere, hvad der er vildledende?

Samme indvending har AC til forslaget § 15 c, punkt 3), hvoraf følger, at aktindsigt ikke gives, hvis det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold. Hvad myndigheden tror ikke er forståeligt eller sammenhængende, kan vel godt være det for den part, der ønsker aktindsigt.

Bemærkninger til lovforslagets § 16:

AC skal fremhæve, at indførelse af yderligere krav til forvaltningen i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodninger (uanset om det vedrører forvaltningsloven eller offentlighedsloven) bør følges op af de nødvendige ressourcer, således at behandlingen af aktindsigtsbegæring ikke flytter fokus og ressourcer fra selve sagsbehandlingen.

Med venlig hilsen

Tine Holst

Direkte nr.: 25 35 41 45

E-mail: tih@ac.dk

Statsretskontoret
att. Christian Hesthaven
Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Ankestyrelsens bemærkninger i forbindelse med høringen over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

21. oktober 2010

J.nr. 0000369-10

Ankestyrelsens har alene bemærkninger til udkast til lov om ændring af forvaltningsloven

Ankestyrelsen
Amaliegade 25
Postboks 9080
1022 København K

Lovudkastets forslag til ny § 10 *Meroffentlighedsprincippet*

Det vurderes hensigtsmæssigt, at der indføres en klar bestemmelse om meroffentlighed i forvaltningsloven. Den foreslåede bestemmelse svarer til praksis i Ankestyrelsen i dag

Tel +45 3341 1200
Fax +45 3341 1400
ast@ast.dk
www.ast.dk
EAN-nr: 57 98 000 35 48 21

Lovudkastets forslag til ny § 14 a. *Meddelelse af faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger.*

Det vurderes, at den foreslåede ændring af formuleringen svarer til praksis i Ankestyrelsen i dag.

Eksp.tid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Lovudkastets forslag til ny § 14 b. *Meddelelse af interne faglige vurderinger*

Bestemmelsen vurderes ikke at få betydning for Ankestyrelsens behandling af sager, fordi vi som almindelig praksis bruger konsulenter ansatte i Ankestyrelsen til vurderinger i vore sager. Det drejer sig fortrinsvis om lægefaglige vurderinger på baggrund af de i sagen foreliggende oplysninger.

Endelig bemærker vi, at det er Ankestyrelsens praksis, i overensstemmelse med princippet om meroffentlighed, som hovedregel at give aktindsigt i interne lægefaglige vurderinger efter sagens afslutning.

Lovudkastets forslag til nye §§ 15-15 c. *Undtagelser af oplysninger*

Ankestyrelsen behandler sager, fx på børneområdet, hvor der, efter en konkret interesseafvejning, kan være behov for at undtage oplysninger af hensyn til andre privates interesse. Vi går ud fra, at der ikke med lovforslaget er tilsigtet en ændring af retstilstanden. § 15 b., nr. 5, som i bemærkningerne er beskrevet som en ny bestemmelse, må fremover være den korrekte lovhjemmel. Det kunne ønskes at formuleringen ”forholdets særlige karakter” blev mere tydelig i forhold til vore lovområder, hvor sagerne typisk indeholder mange personfølsomme oplysninger, og hvor der ofte er to eller flere parter med modstridende interesser. Herudover indeholder det nye lovforslag ikke en bestemmelse om, at aktindsigt kan begrænses af hensyn til parten selv. Dette fremgår alene af bemærkningerne.

Lovudkastets forslag til en ny bestemmelse i § 15 c., nr. 3, om at der *ikke skal meddeles aktindsigt*, hvis de forhold som fremgår af bestemmelsens pkt. 1 til 3 gør sig gældende, finder vi er hensigtsmæssig.

Lovudkastets forslag til ny § 16 *Behandlingen af anmodninger om aktindsigt og klageadgang*

Vi har ikke bemærkninger til stk. 2, som indebærer at en anmodning om aktindsigt som udgangspunkt skal færdigbehandles inden syv arbejdsdage, eller til stk. 3 om at dokumenter som udgangspunkt skal udleveres i den form, som parten ønsker.

Ankestyrelsen kan tilslutte sig bemærkningerne i lovforslaget, der begrundet, hvorfor det ikke foreslås at en aktindsigtsafgørelse skal kunne påklages direkte til den øverste klageinstans.

Vi kan ligeledes tilslutte os bemærkningerne om en remonstrationsordning og en frist for behandling af klager over et afslag på aktindsigt.

Lovudkastets forslag til ændring af § 19 om *parts høring* og ny § 27 om *taushedspligt*.

Vi har ikke bemærkninger til de foreslåede ændringer.

Med venlig hilsen

Viveca Bach Andersen

Centralorganisationernes Fællesudvalg

Sekretariatet

Justitsministeriet
che@jm.dk

20. oktober 2010
15046.9 HWI/GHA

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

Justitsministeriet har den 22. september 2010 sendt ovennævnte lovudkast i høring, og Centralorganisationernes Fællesudvalg skal i den anledning fremkomme med bemærkninger.

Indledningsvis kan det oplyses, at Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU) er et samarbejde mellem Akademikernes Centralorganisation (AC), Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, SKAF (CO10 og LC) samt Offentligt Ansattes Organisationer (OAO). Centralorganisationerne dækker ca. 98 % af alle statsansatte.

CFU afgiver alene høringssvar over de elementer i lovudkastet, der direkte eller indirekte har betydning for CFUs kerneopgaver, det vil sige opgaver, der relaterer sig til løn- og arbejdsvilkår for medarbejderne i staten. CFU har derfor kun bemærkninger til visse elementer i den del af lovudkastet, der angår forslag til ændring af forvaltningsloven. CFU har ikke forholdt sig til de foreslåede ændringer af retsplejeloven.

Lovens anvendelsesområde jf. lovudkastets § 1, stk.2

I lovudkastet foreslås ændring af forvaltningslovens § 1, stk. 2, der indebærer, at der indsættes bestemmelse om, at loven finder anvendelse for al virksomhed, der udøves af selvejende institutioner, foreninger, fonde mv., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov - samt selvejende institutioner, foreninger, fonde mv., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der (hermed alene) er tale om en lovfæstelse af allerede gældende ret, idet de pågældende selvejende institutioner mv. allerede henregnes til den offentlige forvaltning.

CFU skal henlede opmærksomheden på, at der i dag findes en række selvejende institutioner, der varetager offentlige opgaver, men som falder uden for forvaltningslovens anvendelsesområde. Her kan eksempelvis nævnes en række uddannelsesinstitutioner, som i det væsentlige er offentligt finansierede, og som er undergivet intensiv offentlig regulering. For disse institutioner gælder det i øvrigt, at medarbejderne er ansat i henhold til de for det offentlige område gældende fællesoverenskomster og/eller organisationsaftaler/overenskomster eller anden form for regulering af løn- og ansættelsesvilkår.

Justitsministeriet foreslår med udkastets § 1, stk. 3, (delvis videreførelse af gældende § 1, stk. 2), at vedkommende minister efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at forvaltningsloven skal gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger mv., hvis udgifter ved deres virksomhed overvejende dækkes af statslige, regionale eller kommunale midler, eller i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelser på det offentliges vegne.

De foreslåede ændringer er imidlertid efter CFUs opfattelse ikke tilstrækkelige til at sikre parter adgang til aktindsigt og partsmedvirken, hvorfor medarbejdere på f.eks. de ovenfor nævnte uddannelsesinstitutioner, også efter en lovændring, ikke vil være omfattet af forvaltningsloven, og der vil som følge heraf bestå en risiko for, at afgørelser hverken træffes på et tilstrækkeligt oplyst eller korrekt grundlag og uden tilstrækkelige muligheder for parten til at varetage sine interesser.

CFU har bemærket, at Justitsministeriet i udkastet til ændring af forvaltningsloven ikke har medtaget en bestemmelse svarende til Offentlighedskommissionens forslag til § 4 i en ny offentlighedslov. Offentlighedskommissionen foreslår, at offentlighedsloven skal gælde for al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører danske myndigheder.

Det er CFUs opfattelse, at det vil være bedst i overensstemmelse med almindelige retssikkerhedsmæssige principper at lade forvaltningsloven gælde for disse selskaber. Loven vil, som det fremgår af bemærkningerne, under alle omstændigheder kun finde anvendelse i de sager, hvor der er eller vil blive truffet en afgørelse. CFU finder, at almindelige hensyn til retssikkerheden og hensynet til bl.a. virksomhedsoverdragelse fra det offentlige til den omhandlede type af private virksomheder taler for, at forvaltningsloven ubetinget kommer til at omfatte selskaber, hvor offentlige myndigheder har ejerandele i et omfang, der sikrer myndighederne fuld kontrol med selskabet, eller som ifølge lov eller anden forskrift varetager opgaver på det offentliges vegne.

Samlet set er CFU uenig i den afvejning, som Justitsministeriet har foretaget mellem hensynet til en parts rettigheder og beføjelser og hensynet til en privat virksomheds effektive udførelse af opgaver for det offentlige. CFU er af den opfattelse, at retssikkerheden bør være den samme, uanset om udøvelse af forvaltningsmyndighed finder sted i offentligt eller privat regi, og vi finder, at også forvaltningsloven bør afspejle dette princip.

Lovudkastets § 14 a

CFU kan konstatere, at begrebet "sagens faktiske omstændigheder" foreslås ændret til "en sags faktiske grundlag". Som det vil være Justitsministeriet bekendt, har der blandt medlemmerne af Offentlighedskommissionen været rejst tvivl om, hvorvidt denne ændring udelukkende er af redaktionel karakter, eller om den også indebærer en indholdsmæssig ændring, uagtet af ministeriet i de specielle lovbemærkninger anfører, at bestemmelsen viderefører de gældende bestemmelser. For CFU er det vigtigt, at der fremover vil kunne opnås aktindsigt ikke bare om rent faktuelle forhold men også om myndighedens vurdering af de faktuelle forhold, som tilfældet er i dag.

CFU har noteret sig, at Justitsministeriet, som følge af den tvivl, der har været vedrørende bestemmelsens ordlyd, har udtalt, at formålet på ingen måde har været at indsnævre borgernes ret til indsigt i de omhandlede dokumenter. CFU vil derfor tillade sig at gå ud fra, at der med den foreslåede ændring i formuleringen af "sagens faktiske omstændigheder" ikke er tilsigtet andet end en

redaktionel ændring. CFU skal i den forbindelse bemærke, at det eksempel, der er givet i lovudkastets bemærkninger, efter CFUs opfattelse ikke er til støtte for, at der er alene er tale om en redaktionel og ikke materiel ændring. På den baggrund skal CFU opfordre til, at denne uklarhed, også i lovbemærkningerne, ryddes af vejen, forinden lovforslaget fremsættes.

Lovudkastets § 14 b

Af § 14 b fremgår, at der i sager, hvor der findes en almindelig praksis for at indhente eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen af den pågældende type sager, (i lyset af forslaget til § 14 a, stk. 1) også skal gives aktindsigt i oplysninger om eventuelle interne faglige vurderinger i endelig form, som måtte være foretaget af de pågældende spørgsmål.

Som lovudkastet er formuleret, synes det således udelukket at give aktindsigt i en myndigheds interne faglige vurderinger, som foreligger i endelig form, hvis myndigheden normalt ikke benytter sig af eksterne faglige vurderinger til afgørelse af den pågældende sagstype.

Sådanne faglige vurderinger må imidlertid anses for særdeles væsentlige for parter muligheder for at reflektere, forstå og eventuelt klage over afgørelser. Det er derfor CFUs opfattelse, at der – uanset sådanne faglige vurderingers eventuelle interne karakter – altid bør være adgang til aktindsigt i faglige vurderinger, så snart de foreligger i endelig form.

Lovudkastets § 15 c, punkt 2) og 3)

Af udkastets § 15 c, punkt 2) fremgår, at aktindsigt ikke gives, hvis det vil indebære, at der gives en klart vildledende information. Hertil kan indvendes, at hvad myndigheden finder vil være klart vildledende, behøver ikke at være vildledende for den part, der ønsker aktindsigt. Det er CFUs opfattelse, at problemet ikke bør løses ved at undlade at give aktindsigt.

Samme indvending har CFU til forslaget § 15 c, punkt 3), hvoraf følger, at aktindsigt ikke gives, hvis det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold. Heller ikke her bør problemet løses ved at undlade at give aktindsigt.

Lovudkastets § 16

CFU skal fremhæve, at indførelse af yderligere krav til forvaltningen i forbindelse med behandlingen af aktindsigtsanmodninger (uanset om det vedrører forvaltningsloven eller offentlighedsloven) bør følges op af de nødvendige ressourcer, således at behandlingen af aktindsigtsbegæring ikke flytter fokus og ressourcer fra selve sagsbehandlingen.

CFU kan i øvrigt henholde sig hørings svar afgivet af AC og SKAF.

På CFUs vegne

Med venlig hilsen

Henrik Witt

Christian Hesthaven

Fra: Christian Jensen [christian_jensen@information.dk]
Sendt: 20. oktober 2010 14:40
Til: Christian Hesthaven
Cc: Christian Jensen; Ulrik Dahlin
Emne: Høringssvar

Kære Christian Hesthaven,

Dagbladet Information takker for at være høringsberettiget i forhold til forvaltningsloven. I den forbindelse vil vi henlede opmærksomheden på den kritik, mediejurist og medlem af offentlighedskommissionen, Oluf Jørgensen, har fremsat i de vedhæftede to artikler i Information.

Har Oluf Jørgensen ret i sin kritik, bakker vi ham fuldt og helt op. Som medie går vi selvsagt ind for størst mulig åbenhed - både i forhold til forvaltnings- og offentlighedsloven. For understøttelse af dette standpunkt vedhæftes ledende artikel i Information 19. oktober 2010.

Med venlig hilsen

Ansvh. chefredaktør
Christian Jensen

<http://www.information.dk/247779>

<http://www.information.dk/247428>

<http://www.information.dk/248063>

Kritik af lovforslag bakkes op af høringsparter

Skrevet af: Ulrik Dahlin

Oprettet 14/10/2010 - 20:40

»Vi er meget opmærksomme på den tvivl, som Oluf Jørgensen og andre kapaciteter har udtrykt. Der må derfor ske en præcisering af lovbemærkningerne og eventuelt også af lovteksten,« siger chefjurist Peter Andersen fra Håndværksrådet.

Anledningen er den kritik af Justitsministeriets forslag til ny forvaltningslov, som mediejurist Oluf Jørgensen fra Danmarks Journalisthøjskole for nylig har rejst i Information. Her kaldte Oluf Jørgensen, der er tidligere medlem af Offentlighedskommissionen, forslaget for »en bombe under borgernes >retssikkerhed«, og han forudså, at lovforslaget f.eks. i socialsager, skattesager og byggesager ville rulle retstilstanden tilbage til 1970.

»Det vil betyde en gennemgribende svækkelse af borgernes og virksomheders retssikkerhed i forhold til offentlige myndigheder,« >mente Oluf Jørgensen.

Håndværksrådet, 3F, Ældresagen, Børns Vilkår og Danske Handicaporganisationer - der alle er høringsberettigede - bakker nu op om kritikken, der også er blevet rejst i Folketinget.

Ministeriets intention

Det er især et område, som Oluf Jørgensen kritiserer, nemlig adgangen for borgerne til at få aktindsigt i oplysninger fra myndighedernes interne dokumenter.

Her vil lovbemærkningerne ifølge Oluf Jørgensen reducere aktindsigt i myndighedernes vurderinger af faktuelle forhold. Omvendt har Justitsministeriet afvist, at lovforslaget vil indsnævre borgernes ret til indsigt.

»Når det er sagt, så er det klart, at når vi sender lovforslag i høring, så er det for modtage reaktioner. Når vi har fået høringssvarene, så vil vi selvfølgelig se, om lovforslaget skal revideres,« har Jens Christian Bülow fra ministeriet skrevet i en mail til Information.

Chefjurist Peter Andersen fra Håndværksrådet tror da heller ikke, at en sådan indskrænkning har været ministeriets intention. »Men vi har de samme ønsker om, at der ikke sker indskrænkninger i adgangen til aktindsigt, tværtimod,« tilføjer han.

For Helle Sønderskov Sørensen, advokat i fagforbundet 3F, er det af »afgørende betydning« i en række sager, at 3F har adgang til at få indsigt i en myndigheds vurdering af faktuelle forhold:

»Det drejer sig f.eks. om sygedagpengesager, sociale sager som revalidering, pensionsager, fleksjob og arbejdsskadesager, og 3F vil ikke kunne varetage medlemmernes interesser på forsvarlig vis,« mener Helle Sønderskov Sørensen og tilføjer:

»Hvis ikke man har adgang til at se myndighedens vurdering af, hvilke faktuelle forhold, der har ført

til den pågældende myndighedsafgørelse.«

Stig Langvad, formand for Danske Handicaporganisationer, siger:

»Hvis jeg har en sag om hjælpemidler, så vil jeg da gerne kunne se, hvorfor man siger ja, delvis ja eller nej. En sådan indsigt er også nødvendig, hvis man vil analysere et sagsområde for at sikre sig, at afgørelserne ikke træffes i den blå luft.«

Forringede vilkår

Den ny forvaltningslov vil ifølge Oluf Jørgensen også betyde, at forældres ret til indsigt i myndighedernes vurderinger i sager om tvangsfjernelse reduceres. Derfor vender også Børns Vilkår sig mod en sådan indskrænkning:

»Så længe det ikke er til fare for barnet, er det bedst, at forældrene kender grundlaget for beslutningen f. eks. om en tvangsfjernelse. Også for barnet. For jo mindre begrundelse forældrene har fået, jo større er risikoen for at samarbejdet med kommunen forringes. Og det går ud over barnet,« siger Dorthe Lysgaard, direktør i Børns Vilkår. >

Også ÆldreSagen frygter, at mulighederne for at varetage medlemmernes interesser begrænses af en ny forvaltningslov:

»For den, der er part i sagen, er det klart vigtigt at få oplyst indholdet af myndighedens endelige vurdering. Denne vurdering vil - som Oluf Jørgensen også fremhæver - ofte være mere fyldig end begrundelsen i den endelige svarskrivelse,« siger Margrethe Kähler, seniorkonsulent i ÆldreSagen.

Justitsminister Lars Barfoed skal nu svare Retsudvalget på, om ministeren i lyset af kritikken vil ændre lovbemærkningerne til det nye lovforslag, der er i høring til den 20. oktober 2010.

Kilde: <http://www.information.dk/247779>

'Lovforslag er en bombe under borgernes retssikkerhed'

Skrevet af: Ulrik Dahlin

Oprettet 11/10/2010 - 21:45

Skal forældre, der får tvangsfjernet et barn, miste retten til at se den vurdering fra kommunen, der ligger til grund for beslutningen? Skal en borger miste retten til at se myndighedernes faglige vurdering i en skattesag?

Det vil blive konsekvensen, mener mediejurist Oluf Jørgensen fra Danmarks Journalisthøjskole, hvis et lovforslag fra Justitsministeriet om ændringer i forvaltningsloven bliver vedtaget i sin nuværende form.

Ifølge Oluf Jørgensen indeholder lovforslaget i bemærkningerne »en meget, meget alvorlig indskrænkning« af borgernes retssikkerhed og mulighed for akt-indsigt i egne sager, og han sammenfatter sin kritik af lovforslaget som værende »en bombe under borgernes retssikkerhed.«

»I rigtig mange sager, som angår borgerne, f.eks. socialsager, skattesager eller byggesager, vil man reducere retten til aktindsigt i interne dokumenter med 90 procent. Det vil betyde en gennemgribende svækkelse af borgernes og virksomheders retssikkerhed i forhold til offentlige myndigheder,« lyder hans vurdering.

Professor i forvaltningsret Steen Rønsholdt fra Københavns Universitet understreger, at det er vigtigt præcist at få afklaret, hvad Justitsministeriet mener med lovbemærkningerne i det nye lovforslag. »Det må ikke blive et tilbageskridt for borgerne,« siger han, og her bakkes han op af professor Carsten Henrichsen, ligeledes fra Københavns Universitet.

Baggrunden for Justitsministeriets lovforslag er Offentlighedskommissionens forslag til en ny offentlighedslov, og det ser ifølge Carsten Henrichsen ud, som om ministeriet trækker grænserne for aktindsigt i interne dokumenter snævrere, end kommissionen har gjort.

»Det er i hvert fald ikke hensigtsmæssigt med to forskellige afgrænsningskriterier, og det vil alt andet lige stille borgerne dårligere, når de som parter søger aktindsigt efter forvaltningsloven, end hvis der skal gives aktindsigt efter offentlighedsloven,« siger han.

Færre rettigheder

De foreslåede ændringer drejer sig om, hvad borgerne har ret til, når det gælder indsigt i en sags faktiske oplysninger og faglige vurderinger, selv om de er indeholdt i myndighedens interne dokumenter. Det fremgår således af lovforslagets paragraf 14 a, at borgerne har ret til aktindsigt i interne dokumenter, hvis de indeholder »oplysninger om en sags faktiske grundlag«.

Men ifølge Oluf Jørgensen sker der i de tilhørende lovbemærkninger en voldsom indsnævring i ministeriets opfattelse af, hvad der ligger i begrebet 'en sags faktiske grundlag'.

Det kan lyde meget lovteknisk, så derfor kan et eksempel fra lovbemærkningerne gøre det nemmere at forstå. I en byggesag, hvor en borger eller en virksomhed ønsker at udvide en eksisterende bygning, vil borgeren/virksomheden som part i sagen have ret til aktindsigt i en sags faktiske grundlag, også selv om de er indeholdt i kommunens interne dokumenter. Det betyder, at borgeren har ret til indsigt i objektivt konstaterbare forhold som f.eks. grundens bebyggelsesprocent. En analyse af f.eks. jordbundsforholdene kalder ministeriet en faglig vurdering, som der kun skal være aktindsigt i, hvis myndigheden normalt indhenter den slags som en ekstern vurdering.

Hermed skruer ministeriet tiden tilbage til den første offentlighedslov fra 1970, mener Oluf Jørgensen. Her gjaldt retten til indsigt i interne papirer kun sagens faktuelle, dvs. objektivt konstaterbare omstændigheder.

Med en ny offentlighedslov i 1985 blev retten til akt-indsigt udvidet til oplysninger om en sags faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagsforholdet. Forskellen fra 1970-loven er, at ud over sagens objektive konstaterbare forhold gælder indsigten nu også vurderinger af en sags faktiske forhold, f.eks. en analyse af jordbundsforhold i en byggesag.

»For borgerne er det selvfølgelig meget væsentligt at få indsigt i den vurdering, som en myndighed har af sagens fakta, uanset om det er en socialsag som f.eks. en tvangsfjernelse, en skattesag eller en sag om en borgers arbejdsevne. Indsnævringen i ministeriets lovforslag vil ramme alle sagsområder, hvor en myndigheds afgørelse ikke bare er banal,« vurderer Oluf Jørgensen.

Han tillægger det ikke i den forbindelse særlig betydning, at en myndighed ifølge forvaltningsloven har pligt til at begrunde en afgørelse. Begrundelser kan nemlig være meget korte, bare på få linjer.

»Så begrundelsespligten ændrer ikke ved, at retten til aktindsigt svækkes på en afgørende måde,« siger Oluf Jørgensen.

Svækket offentlighedslov

Det fremsatte forslag til ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven er en følge af det forslag til en ny offentlighedslov, som justitsminister Lars Barfoed (K) vil fremlægge om en måneds tid. Det kommende forslag til offentlighedslov baserer sig på et forslag fra Offentlighedskommissionen, der i over syv år arbejdede på en fornyelse af offentlighedsloven.

Men ifølge Oluf Jørgensen, der ligesom Steen Rønsholdt var medlem af Offentlighedskommissionen, var der i kommissionen ingen tanker fremme om at skrue tiden tilbage til 1970-loven, når det gælder indsigten i en sags faktiske grundlag. Han frygter derfor for, at også den kommende offentlighedslov på det her felt vil indeholde voldsomme begrænsninger for borgernes mulighed for aktindsigt.

I en mail til Information afviser, justitsministeriet, at ny forvaltningslov vil svække borgernes mulighed for akt-indsigt.

»Formålet er på ingen måde at indsnævre borgernes ret til indsigt i de her dokumenter, og det er heller ikke det, der sker med § 14 a. I de specielle bemærkninger står der netop, at bestemmelsen viderefører gældende ret, så der er kun tale om sproglige ændringer. Med forslaget til § 14 b lægges der endda op til en vis udvidelse af borgernes ret til indsigt,« skriver justitsministeriet, og fortsætter: »Når det er sagt, så er det klart, at når vi sender lovforslag i høring, så er det for modtage reaktioner. Når vi har fået høringssvarene, så vil vi selvfølgelig se, om lovforslaget skal revideres. Og når OJ kan få sådan et indtryk, må vi selvfølgelig overveje, om vi kan gøre det klarere, end vi hidtil har gjort.«

Justitsministeriets forslag til ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven er i høring til den 20.

oktober 2010.

Kilde: <http://www.information.dk/247428>

LEDER: Pressefrihed

Skrevet af: Christian Jensen

Oprettet 18/10/2010 - 19:35

I al stilfærdighed har regeringen besluttet at ombringe grundlæggende principper for åbenheden i den danske forvaltning. I hvert fald er det påfaldende, at et af det nye folketingsårs vigtigste lovforslag foreløbig ikke har påkaldt nævneværdig opmærksomhed, skønt intet mindre end retssikkerheden de næste 10-15 år er på spil, hvis ellers det lykkes regeringen at gennemføre sin offentligheds- og forvaltningslov i efteråret 2011. De to love vil indskrænke borgernes og pressens adgang til den offentlige administration. Vi taler altså om to søjler, dette lands demokrati hviler på.

Hvor offentlighedslovsforslaget ventes fremsat om nogle uger, er der høringsfrist til torsdag i denne uge for den ny forvaltningslov, der fastsætter nye regler for den sagsbehandling, der regulerer forholdet mellem borger og myndighed. Foreløbig har Information stort set været ene om at skildre loven, selv om den ifølge Oluf Jørgensen, mediejurist ved Danmarks Journalisthøjskole og medlem af offentlighedskommissionen, er »en bombe under borgernes retssikkerhed«.

Vedtages den som fremsat, vil f.eks. forældre til tvangsfjernede børn fremover ikke kunne få adgang til den vurdering, der har ført til fjernelsen. Forældre vil kunne få adgang til alt materiale i sagen, men vil være afskåret fra det skøn, der førte til indgreb. De får altså præmisserne, men ikke konklusionen. Det samme vil gælde i skattesager, byggesager og i andre socialsager. Foreløbig har Justitsministeriet forsøgt at berolige:

»Når Oluf Jørgensen kan få sådan et indtryk, må vi selvfølgelig overveje, om vi kan gøre det klarere,« skrev ministeriet til Information.

Vi tror gerne på, at Justitsministeriets embedsmænd vil fundere over Oluf Jørgensens kritik. Men at ministeriet lover at tænke sig om, er ikke nok - kravet må være en tilbundsgående undersøgelse. For Oluf Jørgensens stærke retorik skyldes jo, at de indskrænkninger, han ser i forvaltnings-loven, vil få konsekvenser for offentlighedsloven. Og her er i forvejen grund til ængstelse.

Tilhængerne af den nye lov fremhæver flere fremskridt. Og der er bestemt forbedringer. Åben adgang til myndighedernes postlister og databaser forbedrer kontrollen af magten. Det er prisværdigt, at Danmark indfører, hvad der har været fast praksis i eksempelvis Sverige i årevis. Men på et langt mere centralt område venter en ubehagelig beskæring ændring: Fremover skal såkaldt ministerbetjening være undtaget aktindsigt. Det bryder med gældende lov, der tillader aktindsigt i korrespondance mellem ministerier og styrelser. Her må vi spørge: Hvad kan foregå i et ministerium eller en styrelse, som ikke i sidste ende er ministerbetjening?

Ifølge formanden for Offentlighedskommissionen, ombudsmand og professor Hans Gammeltoft-Hansen, skal ændringen beskytte den politiske proces: »Hvis man som embedsmand skal rådgive sin minister i en vanskelig politisk sag og ved, at de ting, man skriver ned, (...) senere (...) kan blive gjort til genstand for meget indgående granskning (...), vil man nok være meget forsigtig med, hvad man siger, og hvad man skriver,« sagde han til P1. Denne urovækkende melding er pakket ind i et utvivlsomt velment forsøg på at vise hensyn til de stakkels embedsmænd. Men det ændrer ikke, at

ombudsmanden her lader hensynet til statsmagten gå forud for hensynet til borgeren.

Hvis den ny offentligheds- og forvaltningslov ender med et tilbageslag for pressens mulighed for at kontrollere ministeriers og myndigheders arbejde, vil det ikke være første gang i danmarkshistorien. Der vil gå en linje tilbage til 14. september 1770, hvor Johann Friedrich Struensee afskaffede censuren og indførte 'fuldstændig skrivefrihed'. Pressen begyndte at gå kritisk til værks, hvilket magthaverne ikke brød sig om. Nogle år efter at Struensee var blevet henrettet på Østre Fælle, nedsattes en trykkefrihedskommission, der slukkede 'pressefrihedens lys' med Frederik VI's censurlov i 1799.

Satiriske tegninger fra den tid er bevaret, og en af dem blev publiceret anonymt af Johannes Wiedewelt som håndkoloreret kobberstik med titlen *Pressefrihed*. Som det ses her på siden, er motivet en gammel kælling - pressen - med kyse, sammenbundne vinger og fodlænker, så hun kan nagles fast, hvis hun gør sig ud til bens.

Wiedewelts kobberstik er nyttigt at erindre sig i 2010, hvor vi tager åbenhed og frihed for givet. Pressen kan - og skal - være frygteligt irriterende for magthaverne, da vores samfundspligt er at være kritisk. Det har den til fælles med Wiedewelts kælling. Men et åbent og frit samfund bør bevare og beskytte kællingen, hvis det fortsat vil kalde sig demokratisk. Denne selvfølgelighed er nu under pres. Får Oluf Jørgensen ret i sin kritik, vil magten lukke sig om sig selv og ekskludere borgerne fra afgørelser, der griber ind i deres liv. I sin yderste konsekvens er denne tankegang rodfæstet i principper, der hyldes og praktiseres af regimer, vi ikke anerkender som demokratiske.

Kilde: <http://www.information.dk/248063>

Pr. e-mail: che@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sagsnr. 2009-760-0252 - Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Justitsministeriet har ved e-mail af 22. september 2010 sendt udkast til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven i høring.

DJØF kan tilslutte sig høringssvaret fra AC, hvortil der henvises.

Med venlig hilsen

f. Lene Hallenberg
Advokat

Zanne Stubkjær Puchleitner
Advokatsekretær

J.nr. 24.01-0750-2010
Ref. LHA/zsp
Tlf. 33 95 98 12
lha@djøef.dk

20.10.2010

DJØF
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Telefon 33 95 97 00
Telefax 33 95 99 99

djøef@djøef.dk
www.djøef.dk

Justitsministeriets nye definition af "en sags faktiske grundlag" vil betyde en meget kraftig begrænsning af parterets ret til aktindsigt. I de mange sager, hvor sagsbehandlingen foregår internt i en offentlig forvaltning, vil parter kun få ret til aktindsigt i objektive konstaterbare kendsgerninger f.eks. en ansøgers alder, en virksomheds størrelse eller bebyggelsesprocenten på en grund. Efter gældende lov har parter også ret til aktindsigt i forvaltningens vurderinger af en sags faktiske forhold, men denne ret vil efter forslaget forsvinde i langt de fleste sager f.eks. om skat, pensionstillæg, byggeri, erhvervstilskud, aktivering af ledige, indgreb over for familier med truede børn og personalesager.

Denne kraftige indsnævring af retten til indsigt betyder, at parterets retssikkerhed bliver alvorligt svækket, og ændringerne vil generelt svække tilliden til den offentlige forvaltning herunder den faglige troværdighed.

Forvaltningslovens anvendelsesområde

Væsentlige dele af det udvidede anvendelsesområde i Offentlighedskommissionens udkast til ny offentlighedslov er ikke taget med i Justitsministeriets udkast til ændringer i forvaltningsloven § 1. Ikke alle forslag til udvidelser af anvendelsesområdet i offentlighedsloven har relevans i forhold til parterets ret til aktindsigt i afgørelsessager, men nogle har klar relevans.

Det gælder virksomhed, der udøves af selskaber, hvor offentlige myndigheder ejer mere end 75 %. Der er i de senere år sket mange selskabsdannelser på forsyningsområder, der tidligere hørte under de enkelte kommuner. Borgerne er stærkt afhængige af forsyninger af el, vand, varme m.v., og de enkelte forsyningsvirksomheder har ofte reelt en monopolstilling i lokalområdet. Forsyningsvirksomheder træffer afgørelser, der har stor betydning for den enkelte familie og virksomhed bl.a. om tilslutning og betaling, og der er således gode grunde til at forsyningsvirksomheder m.v., hvor det offentlige har ejerdominans bliver omfattet af forvaltningsloven.

Generelt er det vigtigt, at myndighedsopgaver er omfattet af de forvaltningsretlige principper bl.a. kravene til åbenhed, uanset om disse opgaver varetages af offentlige myndigheder eller private virksomheder. Justitsministeriets udkast til forvaltningslov medtager ikke afgørelsessager, der ved lov eller i henhold til lov er overført til private virksomheder, selskaber m.v.. Parterets ret til aktindsigt er afgørende for retssikkerheden i afgørelsessager, og det gælder ikke mindre, når beføjelser til at træffe afgørelser er overført til private virksomheder. Justitsministeriet anfører, "at det – navnlig for mindre virksomheder – kan vise sig vanskeligt at tilrettelægge administration af opgaven, således at disse regler iagttages".

Biltilsyn er et eksempel på afgørelser, der er overladt til private virksomheder, der typisk er små. Ifølge bekendtgørelsen af 11.8.08 om virksomheder, der foretager syn af køretøjer, er disse virksomheder omfattet af offentlighedsloven og af de fleste af forvaltningslovens regler. Ifølge bekendtgørelsen er virksomheder, der udfører bilsyn, kun undtaget fra forvaltningslovens regler om vejledning, repræsentation og tavshedspligt, men i praksis bliver der typisk givet vejledning, og der er mulighed for repræsentation. Tavshedspligtreglerne er ikke relevante ved bilsyn. Det er et krav, at virksomhederne, der udfører bilsyn, har et elektronisk kommunikationsudstyr, og hele sagsgangen med iagttagelse af forvaltningsretlige regler bliver typisk klaret hurtigt inklusive betaling. I praksis får bilejeren ofte mulighed for at være til stede ved et bilsyn og får straks besked om konstaterede mangler. Biltilsyn er eksempel på en myndighedsopgave, der udføres af små private virksomheder med vejledning, partshøring, aktindsigt og begrundelse på stedet fra fagkyndige mekanikere. Justitsministeriet har ikke anført en overbevisende begrundelse for, at private

virksomheder, der udfører myndighedsopgaver, ikke skal være omfattet af forvaltningsloven.

Sagens faktiske grundlag

Justitsministeriet foretager i bemærkningerne (pkt. 4.3.7.4.2) en kraftig indsnævring af begreber, der har central betydning for retten til aktindsigt. Justitsministeriet definerer sagens faktiske grundlag på linje med offentlighedsloven fra 1970 som rent faktuelle oplysninger. Dermed fjernes den væsentlige udvidelse i forvaltningsloven og offentlighedsloven fra 1985, der betyder, at retten til aktindsigt som udgangspunkt omfatter alle oplysninger, der bidrager til at klargøre sagens faktiske forhold inklusive subjektive vurderinger.

Offentlighedskommissionen anfører på linje med gældende lov og praksis ved Folketingets Ombudsmand, at sagens faktiske grundlag ikke kun omfatter faktuelle oplysninger, men også "andre oplysninger, der bidrager til at supplere sagens bevismæssige grundlag eller i øvrigt tilvejebringes for at skabe klarhed med hensyn til sagens faktiske grundlag". Se Offentlighedskommissionens betænkning siderne 556 – 562 og siderne 993 – 94.

I bemærkningerne til lovudkast til ændring af forvaltningsloven reducerer Justitsministeriet begrebet "sagens faktiske grundlag" til faktuelle oplysninger og overfører det øvrige indhold til bestemmelsen om faglige vurderinger (§ 14 b).

I et eksempel under pkt. 4.3.7.4.2, der skal belyse den praktiske betydning, fremgår det klart, at "sagens faktiske grundlag" med justitsministeriets indsnævrende fortolkning bliver reduceret til en konstatering af et objektive faktum om en grunds bebyggelsesprocent. En analyse af jordbundsforholdene på grunden og beregninger over jordens bæreevne betragter Justitsministeriet ikke som hørende til det faktiske grundlag.

Ifølge gældende lov og praksis ved Folketingets Ombudsmand (f.eks. FOB 2005.485) er oplysningens funktion afgørende for, om den hører til en sags faktiske grundlag. Dette begreb omfatter ikke kun faktuelle oplysninger, men også beregninger og vurderinger herunder faglige vurderinger, der bidrager til dokumentation for en sags faktiske forhold. Det vil f.eks. gælde analyser af jordbundsforhold og bæreevne.

Interne faglige vurderinger

Ifølge Justitsministeriets eksempel hører de nævnte analyser af jordbundsforhold til bestemmelsen om interne faglige vurderinger i endelig form, hvor der kun er ret til aktindsigt, hvis nærmere betingelser er opfyldt. Ifølge lovudkastet § 14 b skal parter ret til aktindsigt i de endelige interne faglige vurderinger kun gælde, "hvor det er almindelig praksis at indhente eksterne faglige vurderinger".

Betingelsen om almindelig praksis for eksterne vurderinger vil betyde, at parter – enkeltpersoner og virksomheder - i de fleste afgørelsessager ikke får ret til indsigt i den faglige vurdering, der udgør grundlaget for afgørelsen. Det fremgår også af Justitsministeriets bemærkninger under pkt. 4.3.7.4.3., at "det helt generelle billede for den offentlige forvaltning er, at det er myndighedens egne ansatte, der foretager de faglige vurderinger, som er nødvendige for at træffe afgørelse i en sag".

Justitsministeriet anfører uden nærmere begrundelse, at "en mere generel ret til indsigt i interne faglige vurderinger i endelig form i de typiske tilfælde reelt ikke vil tilgodese hensynet til, at parten på behørig vis kan varetage sine interesser i sagen". Det er meget bemærkelsesværdigt, at denne ministerielle vurdering anføres efter, at ministeriet i bemærkningerne til lovudkastet har overført væsentlige dele af en sags faktiske grundlag til bestemmelsen om interne faglige vurderinger.

Det har væsentlig betydning for retssikkerheden i sager om skat, sociale ydelser, byggeri, erhvervsstøtte, personaleforhold, påbud m.v., om parter har ret til indsigt i grundlaget for myndighedsafgørelser. Ret til aktindsigt for parter i oplysninger, der indeholder vurderinger om en sags faktiske forhold, bør derfor fortsat være forvaltningslovens udgangspunkt med de undtagelser, der efter konkret vurdering kan gøres efter lovens almindelige undtagelsesbestemmelser.

Offentlighedskommissionen har taget stilling til det særlige spørgsmål om interne faglige vurderinger, og kommissionen har udtalt, "at oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, der er indeholdt i bl.a. interne dokumenter, som udgangspunkt skal meddeles efter forvaltningslovens regler om partsaktindsigt, hvis de nævnte oplysninger indgår i en afgørelsessag" (betænkningen side 885). Det fremgår klart af Offentlighedskommissionens betænkning, at bestemmelsen om faglige vurderinger bl.a. sigter på juridiske vurderinger.

I eksemplet (pkt. 4.3.7.4.2.) anfører Justitsministeriet, at "subsumtionen af sagens faktiske omstændigheder i forhold til det givne retsgrundlag" ikke vil være en faglig vurdering. I konkrete sager handler den juridiske vurdering typisk om vurderingen af sagens faktiske grundlag i relation til retsregler. Denne indsnævring, vil betyde, at parter ikke vil få ret til indsigt i juridiske vurderinger i endelig form i konkrete sager. Indsnævringen stemmer ikke med Offentlighedskommissionens anbefalinger, og den vil betyde, at der vil mangle et væsentligt element i styrkelsen af parters retssikkerhed.

Politisk-strategisk rådgivning

Intern politisk-strategisk rådgivning er undtaget fra aktindsigt både efter gældende lov, Offentlighedskommissionens forslag og justitsministeriets udkast.

Justitsministeriet omtaler flere steder i bemærkningerne Offentlighedskommissionens forslag til aktindsigt i interne faglige vurderinger i endelig form (pkt. 4.3.7.4.1 og 4.3.7.4.2). I omtalen nævnes, at såfremt interne faglige vurderinger er integreret med politisk præget rådgivning vil der ikke skulle foretages ekstrahering. Det er vigtigt, at ministeriet på linje med Offentlighedskommissionens betænkning indsætter ordene "i det omfang", der præciserer, at undtagelsen fra ekstrahering kun gælder evt. sætninger/afsnit i et dokument, hvor faglige vurderinger er sammenvævet med politisk-strategiske overvejelser. Det er vigtigt, at sikre offentligheden/partens ret til indsigt i den øvrige del af den faglige vurdering.

Sammenfatning

Retten til indsigt i en sags faktiske grundlag er sikret af de gældende love, og praksis ved Folketingets Ombudsmand giver en række eksempler på betydningen. Det er afgørende for parters retssikkerhed, at denne ret til indsigt i det faktiske grundlag ikke bliver reduceret, som det sker Justitsministeriet bemærkninger til lovudkast om forvaltningsloven.

Den nye ret til indsigt i interne faglige vurderinger i endelig form, som Offentlighedskommissionen foreslår, er ikke ment som en begrænsning i retten til indsigt i det faktiske grundlag men som en udvidelse. I øvrigt fremgår det klart af Offentlighedskommissionens betænkning, at den nye ret til indsigt i interne faglige vurderinger omfatter juridiske vurderinger i endelig form. Og betænkningen giver ikke holdepunkter for at indsnævre retten for parter til tilfælde, hvor en myndighed har en praksis med at indhente eksterne vurderinger.

Begrænsning i retten til delvis aktindsigt

I justitsministeriets lovudkast er indføjet en ny tilføjelse til bestemmelsen om delvis aktindsigt (§ 15 c). Denne tilføjelse vil give forvaltningsmyndigheder ret til at begrænse retten til aktindsigt med henvisning til "prisgivelse af hensyn", "vildledende information" eller at aktindsigt i oplysninger "ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningshold". Der er ikke tilsvarende begrænsning i Offentlighedskommissionens udkast til ændring af offentlighedsloven.

Justitsministeriet har ikke anført bemærkninger, der kan begrunde den foreslåede begrænsning, der forekommer meget betænkelig for borgernes retssikkerhed. Det forekommer paradoksalt, hvis en forvaltning gennem uforståelige formuleringer m.v. skal kunne undgå at give borgere og virksomheder indsigt.

Behandling af klager

Offentlighedskommissionens lovudkast indeholder forslag, der har til formål at fremskynde sagsbehandlingen. Flere af disse forslag er ikke medtaget i justitsministeriets lovudkast om forvaltningsloven.

Borgere og virksomheder, der søger aktindsigt som parter i en sag, har ofte behov for hurtig aktindsigt. Det må anbefales, at der medtages forslag om remonstration, der betyder, at klage fremsendes til den myndighed, der klages over med frist på 7 arbejdsdage før videresendelse til klageinstans. Det må ligeledes anbefales at forvaltningsloven får en bestemmelse, der giver ret til særskilt klage over langsommelig behandling af aktindsigt.

Justitsministeriet foreslår ikke ret til temaindsigt i domme

Justitsministeriets udkast til ændringer i retsplejeloven sigter i nogen grad på at bringe regler på linje med tilsvarende regler i Offentlighedskommissionens lovudkast. En af væsentlige ændringer i Offentlighedskommissionens lovudkast betyder, at kravet til identifikation ændres, således at angivelse af et tema vil give ret til indsigt. Denne nyskabelse er ikke medtaget i justitsministerens udkast til ændringer i retsplejeloven.

Justitsministeriet argumenterer under pkt. 5.6.3 ikke overbevisende imod en sådan ændring i retsplejeloven. Det er vanskeligt at se, at en ændring af identifikationskravet, der kan styrke offentligheden i retsplejen, skulle være i modstrid med de hensyn, som retsplejelovens bygger på.

Det ville være et væsentligt fremskridt at få indført ret til indsigt i sager af en bestemt art. Den digitale udvikling ved domstolene giver muligheder ligesom i den offentlige forvaltning. En ret til temaindsigt kan give journalister og medier mulighed for at orientere offentligheden om retspraksis på forskellige sagsområder. En sådan adgang vil også betyde indlysende fordele for dommere, advokater, anklagere og forskere.

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K

E.C. Andersen Boulevard 45
1570 København V

Telefon 33 43 70 00
service@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

4. november 2010

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

1. Indledning

Justitsministeriet har den 22. september 2010 (j.nr. 2009-760-0252) sendt udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen) med anmodning om en eventuel udtalelse.

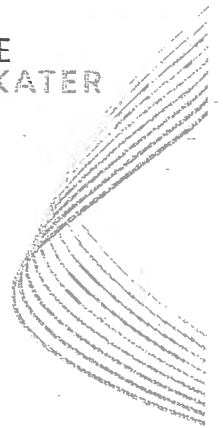
Det fremgår af lovudkastets bemærkninger, at der lægges op til en række ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven på baggrund af forslaget til en ny offentlighedslov. Ændringerne er både af indholdsmæssig og redaktionel karakter med henblik på at sikre parallelitet mellem på den ene side offentlighedsloven og på den anden side forvaltningsloven og retsplejeloven. Det overordnede sigte med den nye offentlighedslov og de tilsvarende ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven har været at fremkomme med et lovudkast, hvor lovenes grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning udbygges, og hvor der sikres en tilpasning af lovene til nutidens forhold.

Pkt. 2 nedenfor indeholder Danske Advokaters overordnede bemærkninger til lovudkastet, mens pkt. 3 forholder sig mere specifikt til udvalgte dele af lovudkastet, nemlig aktindsigt i bødeforlæg til juridiske personer.

2. Danske Advokaters overordnede bemærkninger

Danske Advokater har allerede i forbindelse med høringen over Offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven udtalt, at Danske Advokater overordnet set er positiv indstillet over for Offentlighedskommissionens lovudkast, eftersom offentligheden i forvaltningen er et grundlæggende og betydningsfuldt princip, der nødvendigvis må gøres tidssvarende.

I forlængelse heraf går Danske Advokater naturligvis også ind for en revidering af forvaltningsloven samt retsplejeloven, så disse love kommer til at stemme overens med udkastet til den nye offentlighedslov.

Med hensyn til forvaltningslovens anvendelsesområde støtter Danske Advokater op om at lovfæste den ulovbestemte retstilstand, hvorefter forvaltningsloven finder anvendelse på særlige organer (selvejende institutioner, foreninger, fonde mv.), som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter, og er undergivet offentlig regulering, kontrol og tilsyn, jf. lovudkastets bemærkninger pkt. 4.3.2.2. Endvidere bifalder Danske Advokater, at anvendelsesområdet ikke udvides til at omfatte foreninger, der varetager fælles interesser for regioner eller kommuner, eftersom disse ikke har beføjelse til at træffe afgørelser i forvaltningsretlig forstand, jf. lovudkastets bemærkninger pkt. 4.3.2.4.

Generelt er Danske Advokater også meget positiv over for, at meroffentlighedsprincippet bliver lovfæstet i både forvaltningsloven (lovudkastets forslag til § 10) og retsplejeloven (lovudkastets forslag til § 41 g).

Desuden er Danske Advokater enig i, at retten til aktindsigt også skal omfatte interne dokumenter, når der er tale om rene, interne faglige vurderinger, der skaber klarhed om sagens indholdsmæssige (bevismæssige og faktiske) grundlag. En sådan aktindsigt vil medvirke til, at en part på behørig vis kan varetage sine interesser under sagen, jf. lovudkastets bemærkninger s. 42. Retten til aktindsigt bør således ikke afhænge af den tilfældige omstændighed, om forvaltningen har valgt at bruge interne eller eksterne faglige vurderingsekspertter. I forlængelse heraf bifalder Danske Advokater indføjelser af lovudkastets forslag til § 14 b.

Danske Advokater noterer sig med stor tilfredshed, at sagsbehandlingstiden for anmodninger om aktindsigt nedsættes, således at ansøgeren primært skal have svar inden for syv arbejdsdage, jf. lovudkastets forslag til §§ 16, stk. 2 og 41 e, stk. 3, 2. og 3. pkt.

Endvidere skal Danske Advokater i forbindelse med ændringen af forvaltningsloven fremhæve forslaget om, at parten ikke kan få aktindsigt i sagens dokumenter, hvis der er afgørende hensyn til forskeres og kunstneres originale idéer samt foreløbige forskningsresultater og manuskripter, jf. lovudkastets forslag til § 15 b, nr. 4. Dette forslag vil medvirke til at sikre de berørtes rettigheder.

Det hilses også velkomment af Danske Advokater, at der sker en tilpasning af retsplejelovens regler, så de stemmer overens med forslaget til offentlighedslovens betragtninger, jf. lovudkastets bemærkninger s. 66. Danske Advokater er enig i, at reglerne i retsplejeloven i et vist omfang er inspireret af opbygningen og formuleringen af aktindsigtsreglerne i offentlighedsloven samt forvaltningsloven, hvorfor tilpasningen er vigtig for den fortsatte sammenhæng mellem de tre love.

3. Danske Advokaters specifikke bemærkninger

I forbindelse med ændringerne i retsplejeloven foreslår Justitsministeriet, at retsplejelovens § 41 g ændres således, at enhver kan få aktindsigt i bødeforelæg vedtaget af en juridisk person, der meddeles af politiet eller anklagemyndigheden, jf. lovudkastets bemærkninger s. 66-67.

Dette forslag kan Danske Advokater af flere grunde ikke tilslutte sig. Allerede i forbindelse med horingen om Offentlighedskommissionens betænkning har Danske Advokater gjort opmærksom på forslagens problematiske karakter. Der henvises til høringssvar af 2010.

Som udgangspunkt er strafferetsplejen ikke omfattet af retten til aktindsigt. Dette er begrundet i såvel hensynet til privatlivets fred (hensynet til de enkeltpersoner, der måtte blive omtalt i dokumenter, som indgår i sager inden for strafferetsplejen) som

strafferetsplejemæssige hensyn (hensynet til retshåndhævelsens effektivitet, herunder navnlig efterforskningen). Begge hensyn er så kvalificerede og tungtvejende, at Offentlighedskommissionen udtalte, at de som hovedregel er til hinder for en udvikelse af offentlighedsprincippet til strafferetsplejen, jf. Offentlighedskommissionens betænkning s. 478.

Offentlighedskommissionen har i deres betænkning til ændring af offentlighedsloven anført, at der i sager om bødeforelæg til juridiske personer ikke er samme vægtige beskyttelseshensyn, som der findes i straffesager mod fysiske personer, jf. betænkningen s. 482. I Justitsministeriets bemærkninger lægges der op til, at de samme overvejelser gør sig gældende i forbindelse med en ændring af retsplejelovens regler herom, jf. lovudkastets bemærkninger s. 66.

Imidlertid er Danske Advokater ikke enige i Offentlighedskommissionens og Justitsministeriets betragtninger. Selvom et bødeforlæg, som en juridisk person har vedtaget, i sagens natur vedrører et virksomhedsansvar, vil man ofte ved hjælp af bødeforlægget kunne få kendskab til, hvilken *person* der konkret har begået den strafbare handling. Der kan eksempelvis henvises til Fødevarestyrelsens generelle kontrolvejledning (senest revideret 20. juli 2010), pkt. 13.12.9, hvoraf det fremgår, at der stilles store krav til et bødeforelægs detaljeringsgrad. Bødeforlægget skal bl.a. indeholde en beskrivelse af overtrædelsen inklusive tid, sted og forholdet samt eventuel dokumentation i form af fotografier, kopi af emballage, analyserapport, kontrolrapport eller lignende. Disse oplysninger vil ikke kun være belastende for virksomheden, men også for den konkrete person, der (i visse tilfælde ved simpel uagtsomhed) har begået overtrædelsen.

På trods af virksomhedsansvaret findes der således fortsat et beskyttelseshensyn i forhold til fysiske personer, herunder navnlig i forhold til de konkrete lovovertrædere, vidner og ofre for lovovertrædelsen.

Hensynet til efterforskningen må også tages i betragtning, idet Danske Advokater forudser, at aktindsigt i bødeforelæg godt vil kunne forstyrre eventuel yderligere efterforskning. Det fremgår både af Fødevarestyrelsens generelle kontrolvejledning pkt. 13.12.9 og Rigsadvokatens Meddelelse nr. 5/1999 af 6. oktober 1999 om valg af ansvarssubjekt i sager om virksomhedsansvar, s. 2, at der kan rejses tiltale mod en virksomhedsansat person i forlængelse af selve virksomhedsansvaret. Man kan altså godt forestille sig en situation, hvor et bødeforelæg, som vedtages af en juridisk person, kun indgår som en del af en større sag. I sådanne tilfælde vil aktindsigt i bødeforelægget efter omstændighederne kunne tænkes at skade efterforskningen i sagen.

Danske Advokater er åbne over for at tilgodese offentlighedens interesse i en virksomhedsovertrædelse af særlovgivning, f.eks. på fødevarerområdet. Imidlertid finder Danske Advokater, at dette hensyn allerede tilgodeses ved forskellige andre ordninger såsom (inden for fødevarerområdet) smiley-ordningen. Aktindsigt i bødeforelæg og dermed risikoen for dårlig omtale i pressen kan tænkes at have en demotiverende effekt på virksomheders vilje til at vedkende sig bødeforelæg. Udover de procesøkonomiske fordele ved at undgå en retssag kan mange virksomheder således i dag have en interesse i at få afsluttet en "uheldig sag" hurtigt. Denne motivation kan tænkes at forsvinde, hvis offentligheden alligevel kan få adgang til detaljerede bødeforelæg.

I forlængelse af Danske Advokaters høringssvar i forbindelse med Offentlighedskommissionens betænkning om en ny offentlighedslov vil Danske Advokater foreslå, at ændringen af retsplejelovens § 41 g ikke vedtages.

Danske Advokater beklager meget det sene svar.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsø
vicedirektør

Danske Handicaporganisationer

Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Justitsministeriet
E-mail: che@jm.dk.

Hvidovre, den 20. oktober 2010
Sag 10/841 – Dok. 10944/10 /mmh

Danske Handicaporganisationers (DH) hørings svar til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

DH takker for muligheden for at kommentere ovenstående lovforslag.

For DH og dens 32 medlemsorganisationer er det selvsagt af den allerstørste vigtighed at fastholde og styrke borgerens retssikkerhed i forbindelse med ændringer i Forvaltningsloven og Retsplejeloven. DH mener, at man som borger i Danmark skal kunne være sikker på, at man fra det offentlige bliver behandlet og hjulpet, sådan som lovene foreskriver det.

DH og dens 32 medlemsorganisationer oplever, at det står skidt til med retssikkerheden i en række kommuner og med dette lovforslag imødekommes de eksisterende retssikkerhedsproblemer ikke – tværtimod. DH mener, at lovforslaget vil medføre en alvorlig indskrænkning af borgernes retssikkerhed. Det er et alvorligt tilbageslag og en bombe under borgernes retssikkerhed.

DH er uforstående overfor, at man foreslår en indskrænkning af borgerens ret til aktindsigt. Det er vigtigt for borgeren at kende myndighedens vurderinger af sagen, fx sager om revalidering, fleksjob og førtidspension på beskæftigelsesområdet eller sager om hjælpemidler på socialområdet. Ellers har borgeren ikke en chance for at kommentere vurderingerne og se om loven overholdes.

DH erfarer, at alt for mange personer med handicap ikke får den rette compensation, hjælp og støtte. Sagsbehandlingstiderne er ofte meget lange, der mangler svar på henvendelser, og borgerne skal selv koordinere indsatsen mellem forskellige kommunale forvaltninger og mellem flere myndigheder. Selv de mest almindelige retssikkerhedsmæssige forskrifter overholdes ikke. Det er afgørende, at der rettes op på dette. DH mener, at retten til aktindsigt er en væsentlig faktor, der medvirker til, at disse problemer kan imødekommes.

DH mener, det er stødende for retssikkerheden, at man skal gøre sig bekendt med lovbetænkningerne for at forstå rækkevidden af lovforslaget. Hvis der skal ske indskrænkninger i

retten til aktindsigt af det omfang, som lovbemærkningerne giver indtryk af, må det frem i dagens lys og fremgå af selve lovteksten.

DH's bemærkninger nedenfor knytter sig til de enkelte afsnit i bemærkningerne til lovforslaget, idet de enkelte ændringsforslag til loven nødvendigvis må vurderes i sammenhæng med de meget omfattende bemærkninger til lovforslaget.

- 4.3.2. "Forvaltningslovens anvendelsesområde", siderne 25 – 30.

DH kan tilslutte sig formuleringen i forslagets § 1 nr. 1 – ved denne vurdering lægges navnlig vægt på den i bemærkningerne anførte regel i den sociale retssikkerhedslovs § 43 stk. 2.

- 4.3.5 "Interne dokumenter", siderne 33 - 34.

Forslagets § 1 nr. 4 – bestemmelserne i § 14 a om "Meddelelse af faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger" og § 14 b om "Meddelelse af interne faglige vurderinger" giver DH anledning til følgende overvejelser:

Det står ikke klart, efter gennemlæsningen af bemærkningerne til de 2 bestemmelser, i hvilken grad disse repræsenterer en skærpelse af den hidtidige retsstilling på området. DH har noteret sig, at lovforslaget og dets bemærkninger har givet adskillige juridiske eksperter anledning til at påpege, at bestemmelserne repræsenterer en betydelig indskrænkning af borgers adgang til aktindsigt i faglige vurderinger, der af en myndighed er tilvejebragt som grundlag for afgørelsen af en foreliggende sag. I den anledning skal henvises til udtalelser af Mediejurist Oluf Jørgensen, Professor i forvaltningsret, Steen Rønsholdt, Københavns Universitet og professor Carsten Henriksen, Københavns universitet i dagbladet i Information den 11. oktober 2010. Såfremt der ikke er tilstræbt en indskrænkning i partens adgang til aktindsigt forud for afgørelsen af en ansøgning, bør dette præciseres i det endelige lovforslag og bemærkningerne til lovforslaget.

Faglige vurderinger, hvad enten de er tilvejebragt fra eksterne sagkyndige eller fra myndighedens medarbejdere med særlig sagkundskab på et givent område, spiller en afgørende rolle i forbindelse med afgørelsen af de mange sager, som medlemmerne af DH's medlemsorganisationer forelægger myndighederne.

For DH er det ikke en tilstrækkelig beskyttelse af retssikkerheden på dette område at henvises til pligten til begrundelse i forvaltningslovens § 24. Alt for ofte opfylder begrundelsen i sager, der helt eller delvist beror på et skøn, ikke kravene i den nævnte bestemmelse i forvaltningsloven, hvorfor borgeren ved vurderingen af, om afgørelsen bør ankes eller ej, ikke alene kan henvises til at træffe sin beslutning på grundlag af den givne begrundelse. Her må borgeren gives mulighed for gennem aktindsigt at skaffe sig et tilstrækkeligt overblik over de hensyn, som har været afgørende for den trufne afgørelse.

- 4.3.9 "Behandlingen af anmodninger om aktindsigt og klageadgang". Forslagets § 1 nr.6 på siderne 54 – 58.

DH konstaterer med tilfredshed, at der i lovforslagets § 16 stk. 1 er fastsat en frist på 7 arbejdsdage, inden for hvilken en myndighed skal besvare en anmodning om aktindsigt.

Uagtet reglen i § 16 stk. 2 i den gældende Forvaltningslov, konstaterer DH ofte, at hverken fristen på 10 dage eller pligten til at give meddelelse om aktindsigt, såfremt denne ikke kan overholdes, efterleves af den pågældende myndighed. Det er derfor med den allerstørste beklagelse, at DH konstaterer, at ministeriet i bemærkningerne ikke finder anledning til at overføre de foreslåede reaktionsmuligheder på området i forslaget til ny Offentlighedslov til Forvaltningsloven. DH skal anbefale, at der i det endelige forslag indsættes en regel om, at manglende iagttagelse af at efterleve bestemmelserne i § 16 stk. 1 og 2 selvstændigt skal kunne påklages til Ankeinstansen, 20 arbejdsdage efter indgivelsen af begæring om aktindsigt.

DH har ved flere lejligheder slået til lyd for, at der gives borgeren mulighed for selvstændigt at kunne indanke en sag på grund af langsommelig sagsbehandling af den ansvarlige myndighed. Denne mulighed er principielt godkendt af Den Sociale Ankestyrelse i den offentliggjorte principafgørelse R-4-04. DH skal derfor henstille til, at der i Forvaltningsloven optages en udtrykkelig hjemmel og fristregel herom. Dette vil ubetinget medvirke til at styrke retssikkerheden blandt borgere uden særligt kendskab til de forvaltningsretlige grundprincipper.

Venlig hilsen

Stig Langvad
formand

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

15. oktober 2010

Høring om ændringer af forvaltningsloven og retsplejeloven

Danske Mediers Forum har med tak modtaget Justitsministeriets forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven i høring.

I bemærkningerne til nærværende lovforslag fremgår, at justitsministeren samtidig med udsendelsen af dette høringsmateriale har fremsat forslag til en ny offentlighedslov. Dette ses dog ikke at være tilfældet, og lovforslaget er desværre heller ikke tilgængeligt i forbindelse med nærværende høring. Dette er meget beklageligt, idet fraværet af den endelige lovtekst til en ny offentlighedslov besværliggør høringsprocessen i og med, at man som høringspart ikke har kendskab til den endelige formulering af forslaget til en ny offentlighedslov. Justitsministeriets henvisninger til diverse bestemmelser i forslaget til offentlighedsloven kan i sagens natur heller ikke verificeres. Det havde været ønskværdigt, at ministeriet havde sørget for en bedre tilrettelæggelse af høringsprocessen og derved et tilstrækkelig indsigt i det faktiske høringsgrundlag.

Forvaltningsloven

Indledningsvis bemærkes, at Danske Mediers Forum helt overordnet bifalder, at der i lyset af forslaget til en ny offentlighedslov nu tages skridt til en tilsvarende revision af forvaltningsloven med henblik på at skabe den nødvendige kongruens mellem offentlighedslovens regler om aktindsigt og forvaltningslovens regler om partsaktindsigt, der i mange henseender bygger på de samme principper og begreber.

Sammenslutningen har dog noteret, at det foreliggende udkast til en ny forvaltningslov på flere punkter fraviger de anbefalinger, som Offentlighedskommissionen fremkom med i relation til hvilke bestemmelser, der bør ændres for at sikre den nødvendige sammenhæng mellem offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Et oplagt eksempel herpå relaterer sig til betingelserne for, hvornår der skal være adgang til interne faglige vurderinger i endelige form. Dette gælder bl.a. i forhold til, at retten til indsigt i de interne faglige vurderinger indsnævres til kun at omfatte de tilfælde, hvor det i en sagstype er almindelig praksis at anvende eksterne konsulenter til at foretage faglige vurderinger. Er vurderingen i denne sagstype i stedet foretaget af myndighedens egne fastansatte medarbejdere, vil den interne faglige vurdering ifølge Justitsministeriets forslag være tilgængelig og ellers ikke.

Danske Mediers Forum er opmærksom på, at forvaltningsloven er forbeholdt parterne i afgørelses-sager og ikke kan anvendes af medierne til at søge aktindsigt i sager, der behandles af den offentlige forvaltning. Sammenslutningen finder ikke desto mindre, at det er vigtigt at fremhæve ovennævnte problemstilling, da der ikke bør være substantielle forskelle mellem forvaltningsloven og offentlighedslovens fortolkning og anvendelse af centrale principper og begreber. Dertil kommer risikoen for, at en snæver fortolkning og praksis i relation til forvaltningsmyndighedernes anvendelse af forvaltningsloven kan have en afsmittende og negativ indflydelse på selvsamme myndig-

heders anvendelse af den nye offentlighedslovs bestemmelser, der netop har til formål at udbygge lovens grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning.

Offentlighedskommissionens betænkning indeholder en anbefaling om, at de enkelte ministerier – når den nye offentlighedslov vedtages – foretager en nærmere vurdering af, i hvilket omfang de særlige undtagelsesbestemmelser til offentlighedslovens almindelige regler om aktindsigt, der falder inden for det enkelte ministeriums ressort, skal opretholdes. Uanset at der ikke lægges op til en ændring af bestemmelser af denne karakter i forslaget til en ny forvaltningslov, ønsker sammenslutningen dog at opfordre Justitsministeriet til at overveje, hvordan og hvornår denne regelsanering af særlovgivning i relation til offentlighedsloven generelt skal igangsættes, således at det sikres, at samtlige særlove med undtagelser af betydning for offentlighedslovens anvendelsesområde granskes i overensstemmelse med intentionerne om at sikre åbenhed hos offentlige myndigheder.

Retsplejeloven

Danske Mediers Forum finder det naturligt, at en revision af offentlighedsloven, der har til formål at styrke offentlighedsprincippet, giver anledning til at foretage ændringer i retsplejelovens regler om aktindsigt i det omfang disse ændringer vil styrke og ikke forringe offentlighedens adgang til indsigt i retsplejen.

Aktindsigt i bødeforlæg, der er vedtaget af en juridisk person

Offentlighedskommissionens lovudkast indeholder i den forbindelse mange gode tiltag til øget åbenhed, herunder forslaget om, at der skal være aktindsigt i bødeforlæg, der er vedtaget af en juridisk person. Udstedelsen af administrative bødeforlæg til juridiske personer vil ofte relatere sig til emner af samfundsmæssig interesse, hvor offentligheden vil have en væsentlig interesse i at få kendskab til, om en virksomhed har overtrådt de gældende regler på området. Medierne har i den forbindelse ingen indvendinger til forslaget om, at adgangen til aktindsigt i bødeforlæg, der er vedtaget af en juridisk person, og som er meddelt af politi eller anklagemyndigheden, gennemføres ved en bestemmelse i retsplejeloven i stedet for offentlighedsloven.

Danske Mediers Forum har med tilfredshed noteret, at aktindsigt i disse bødeforlæg ikke vil være begrænset til straffesager, der er endelig afsluttet for højst et år siden. Til gengæld er det uklart, hvorfor pligten til at forsøge at anonymisere dokumentet frem for at begrænse retten til aktindsigt, ikke skal gælde for bødeforlæg, der indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder. Dette forekommer umiddelbart at være en stramning i forhold til Offentlighedskommissionens lovudkast, hvor det i bemærkningerne til lovudkastets § 30 om undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold fremgår, at myndigheden som udgangspunkt bør gennemføre en anonymisering af de pågældende oplysninger, hvis anonymiseringen kan foretages uden nævneværdig brug af myndighedens ressourcer.

Identifikationskravet i forhold til en konkretisering af aktindsigtsanmodningen

Indsigt i såvel den offentlige forvaltning som i retsplejen fordrer i dag, at ansøgeren kan identificere det pågældende dokument eller den pågældende sag. Dette identifikationskrav har vist sig i praksis at vanskeliggøre offentlighedens adgang til aktindsigt. Sammenslutningen finder det derfor meget positivt, at det subjektive identifikationskrav slækkes i overensstemmelse med Offentlighedskommissionens lovudkast (§ 9, stk. 1), således at det ikke længere vil være et krav i offentlighedsloven, at ansøgeren har et forhåndskendskab til den sag eller det dokument, som der søges aktindsigt i.

I betragtning af de fordele som denne ændring af identifikationskravet vil kunne medføre i forhold til at sikre offentligheden indsigt i konkrete retssager samt retspraksis i forhold til særlige typer af straffesager, finder sammenslutningen det uheldigt, at denne styrkelse af offentlighedsprincippet ikke på tilsvarende vis indføres i retsplejelovens regler om aktindsigt.

Muligheden for at angive et tema i en aktindsigtsanmodning er således ifølge høringsmaterialet kun indført for så vidt angår indsigt i bødeforlæg, der er vedtaget af en juridisk person.

Det er umiddelbart svært at se, hvorfor det subjektive identifikationskrav ikke generelt kan fjernes i forhold til retsplejelovens regler om aktindsigt. Den anførte begrundelse om, at en sådan ændring af identifikationskravet ville være i modstrid med de hensyn, som retsplejelovens regler om aktindsigt bygger på, er hverken særlig oplysende eller overbevisende i denne henseende. Det bemærkes i den forbindelse, at retsplejelovens regler om aktindsigt netop giver mulighed for at anonymisere oplysninger om personers rent private forhold.

Danske Mediers Forum skal derfor kraftigt opfordre til, at identifikationskravet afstemmes med den fremtidige udformning af offentlighedsloven. Muligheden for at angive et tema ville lette informationsøgningen og derved forbedre adgangen til at få et korrekt og detaljeret indblik i gældende retspraksis ikke blot for journalister men også for andre professionelle brugere af domstolene.

Medierne skal i den forbindelse bemærke, at retsplejelovens § 41e, stk. 1, der giver journalister og forskere adgang ret til at få aktindsigt i et større antal sager i dag reelt forudsætter, at de pågældende kan opfylde det subjektive identifikationskrav i forhold til hvert enkelt sag, der er omfattet af anmodningen. Adgangen til at få aktindsigt i et større antal sager gøres dermed i realiteten illusorisk, medmindre retten vælger at imødekomme anmodningen uanset den manglende opfyldelse af det subjektive identifikationskrav fx i medfør af meroffentlighedsprincippet i lovens § 41 g. Dertil kommer, at en slækkelse af det subjektive identifikationskrav ville være en væsentlig forbedring af mediernes arbejdsvilkår, særligt når det gælder domme, der er afsagt for mere end fire uger siden og derfor ikke kan identificeres ved at ty til pressebakkerne jf. § 41 f, stk. 1.

Meroffentlighed

Sammenslutningen bifalder forslaget om at ændre formuleringen af retsplejelovens bestemmelse om meroffentlighed, således at loven i lighed med Offentlighedskommissionens lovudkast fastslår, at myndighederne har en decideret pligt til af egen drift at overveje, om der i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt kan gives aktindsigt i videre omfang end fastsat i retsplejelovens §§ 41 a-41 g.

Den foreslåede ændring af meroffentlighedsprincippet fremmer offentligheden i retsplejen og må formodes at medføre en øget tilgængelighed til relevante dokumenter og oplysninger, i og med at retterne er forpligtet til at overveje, hvorvidt det - undtagelserne til aktindsigt til trods - alligevel er muligt at meddele aktindsigt i de ønskede sager.

Aktindsigtens form

Offentlighedskommissionens lovudkast indeholder et forslag om, at dokumenterne skal udleveres i den form, som ansøgeren ønsker, medmindre dette er meget vanskeligt, eller der foreligger tungtvejende modhensyn.

Danske Mediers Forum mener som udgangspunkt, at en lignende bestemmelse med fordel kan og bør indføres i retsplejeloven. Bestemmelsen skal have til hensigt at præcisere, at adgangen til at få udleveret kopi af domme og kendelser også omfatter udlevering af elektronisk kopi, hvis dokumen-

tet foreligger i elektronisk form hos retten. Dette må under alle omstændigheder – under henvisning til forarbejderne til retsplejelovens bestemmelser om aktindsigt – formodes at være gældende praksis, hvorfor det forekommer hensigtsmæssigt, at dette klart fremgår af lovteksten og ikke blot i forarbejderne. Herved styrker man offentlighedens adgang til aktindsigt, idet muligheden for at få dokumentet udleveret i et andet format end fx papir tydeliggøres i selve lovteksten og ikke forudsætter, at ansøgeren har et indgående kendskab til forarbejder, betænkninger eller lignende for-
tolkningsbidrag.

De særlige hensyn, der medfører, at der i konkrete tilfælde kun bør meddeles aktindsigt i form af fx gennemsyn, kan indføres i bestemmelsen på samme vis, som i Offentlighedskommissionens forslag herom.

Danske Mediers Forum står naturligvis til rådighed, såfremt en uddybning af disse synspunkter ønskes. Henvendelse kan rettes til seniorkonsulent, cand. jur. Christina Moshøj på tlf. 3397 4000 eller e-mail cm@danskedagblade.dk.

Med venlig hilsen
Danske Mediers Forum

Ebbe Dal
Adm. direktør, DDF

Christian Kierkegaard
Direktør, Danske Specialmedier

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Pr. mail til: jm@jm.dk

Høring over udkast til lovforslag om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Justitsministeriet har fremsendt udkast til ovennævnte lovforslag med anmodning om bemærkninger. Danske Regioner har i den anledning bedt regionerne om bemærkninger til lovforslaget.

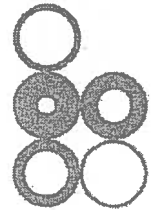
Danske Regioner har ikke bemærkninger til indholdet af udkastets lovbestemmelser, men lovforslaget om forvaltningsloven skal ses i sammenhæng med det kommende lovforslag til ny offentlighedslov, og udkast til det lovforslag har ikke været i høring.

Det fremgår af udtalelserne fra regionerne, at de foreslåede ændringer i forvaltningsloven vil medføre merudgifter. Der peges på § 14b om interne faglige vurderinger, hvor afgørelsen af, om der kan eller skal ske udlevering, kræver vurdering af den sagstype og sammenhæng, som den faglige vurdering indgår i. Hvis bestemmelsen kan formuleres mere præcist kan det lette administrationen. Endvidere peges på § 16 om klagerregler og § 10 om udvidelse af pligten til meroffentlighed.

Med venlig hilsen

Birgitte Sørensen

DANSKE
REGIONER

20-10-2010

Sag nr. 10/1940

Dokumentnr.

Birgitte Sørensen

Tel. 35298267

E-mail: Bis@regioner.dk

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00

F 35 29 83 00

E regioner@regioner.dk

Akt.nr. 156

Birgitte Broberg

Fra: Christian Hesthaven

Sendt: 12. oktober 2010 13:20

Til: Birgitte Broberg

Emne: VS: Høringssvar: forslag til ændring af forvaltnings- og retsplejelov

Til aktering på sag 2009-760-0252.

Fra: Dorthe Neergaard [mailto:dn@danske-aeldreraad.dk]

Sendt: 12. oktober 2010 13:14

Til: Christian Hesthaven; Justitsministeriet

Emne: Høringssvar: forslag til ændring af forvaltnings- og retsplejelov

Til Justitsministeriet

DANSKE ÆLDRE RÅD takker for muligheden for at afgive høringssvar på det fremsendte forslag til ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.

DANSKE ÆLDRE RÅD har ingen kommentarer til det fremsatte forslag.

Med venlig hilsen

Dorthe Neergaard
Ældrepolitisk konsulent

DANSKE ÆLDRE RÅD

DANSKE ÆLDRE RÅD
Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse

Tlf.: 3877 0160
Direkte nr.: 3877 0163

Hvis du vil vide mere om DANSKE ÆLDRE RÅD se www.danske-aeldreraad.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. email: che@jm.dk

Rosenhøms Allé 9
DK 1970 Frederiksberg C
Tlf: 35 300 400
Fax: 35 300 401
e-mail: de@danskenergi.dk
www.danskenergi.dk

Dok. ansvarlig: MYG
Sekretær: MYG
Sagsnr: 01/138
Doknr: 28

20-10-2010

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

Dansk Energi takker for muligheden for at komme med bemærkninger til ovennævnte høring.

Dansk Energi skal til punkt 4.3.2.4. bemærke følgende:

Dansk Energi støtter Justitsministeriets opfattelse af, at forvaltningsloven ikke bør udstrækkes til umiddelbart at omfatte selskaber, hvor mere end 75 % af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder.

Der findes en række forsyningsvirksomheder, som er ejet af kommuner eller staten, og som driver en række fuldt kommercielle selskaber. Disse kommercielle selskaber ville være omfattet af en sådan bestemmelse.

Dansk Energi kan tilslutte sig Justitsministeriets argument om, at de pågældende selskaber ikke træffer afgørelser i forvaltningslovens forstand, og Dansk Energi skal dertil bemærke, at selskaberne heller ikke udfører myndighedsopgaver.

De forsyningspligtselskaber, som er ejet af kommuner eller staten, driver deres virksomhed på fuldt kommercielle vilkår på linje med private virksomheder. Det vil skabe konkurrenceforvridning, hvis disse selskaber bliver underlagt reglerne i forvaltningsloven, og der vil være uens vilkår for selskaber på samme marked.

Dansk Energi vil benytte lejligheden til at bemærke, at for rækken af forsyningsvirksomheder, som er ejet af kommuner eller staten, er monopoldelen – netvirksomheden – allerede omfattet af offentlighedslovens bestemmelse om elforsyningsvirksomheder, nugældende § 1, stk. 2, forslagets § 3, stk. 2. Efter forslaget til ny § 4, vil kommercielle elforsyningselskaber også blive omfattet af offentlighedsloven, når mere end 75 % af ejerandelene i selskabet tilhører danske offentlige myndigheder. Som nævnt i Dansk Energis høringssvar af den 01.03.2010 til høring over betænkning om offentlighedsloven, finder Dansk Energi dette yderst u hensigtsmæssigt. For disse kommercielle selskaber vil det være meget administrativt byrdefuldt, at bliver under-

lagt offentlighedslovens regler, da andre selskaber på samme marked, ikke vil være underlagt de samme byrdefulde regler. Det vil være uens vilkår for selskaber på samme marked, og kan skabe en konkurrenceforvriddning.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Mie Yung Glockmann

Organisation for erhvervslivet

20. oktober 2010

kusi

Justitsministeriet
Statsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att.: Christian Dahl Hesthaven

Høringssvar til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

Justitsministeriet anmodede ved brev den 22. september 2010 om DI's udtalelse om forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

DI har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Overordnede bemærkninger:

Indledningsvis skal det slås fast, at DI ingen bemærkninger har til Justitsministeriets forslag til ændringer i retsplejelovens kapitel 3 a om aktindsigt i domme og kendelser.

Nærværende forslag til lov om ændring af forvaltningsloven (herefter FVL) skal ses i lyset af Offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009 om lov om offentlighed i forvaltningen (herefter OHL), herunder især det deri tilhørende lovudkast.

OHL gælder for hele forvaltningens virke, og formålet med loven er at sikre åbenhed og dermed give mulighed for at følge med i, hvad der sker i den offentlige forvaltning. Efter OHL kan enhver forlange almindelig aktindsigt i dokumenter, som indgår i forvaltningens administration og sagsbehandling. Loven gælder dog ikke visse typer af sager og dokumenter, og retten til almindelig aktindsigt kan også begrænses af hensyn til offentlige eller private interesser.

DI's høringssvar af 1. marts 2009 til betænkningens lovudkast fastslog, at det for virksomheder og organisationer mv. er vigtigt, at de sikres bred adgang til almindelig aktindsigt i forvaltningsmyndigheders dokumenter og oplysninger samtidig med, at forvaltningsmyndigheders fortrolige oplysninger om virksomhederne skal beskyttes mod uvedkommende, især henset til de udvidede muligheder for databaseudtræk mv. På den baggrund vurderede DI, at denne balance i det store hele

var indeholdt i betænkningens lovudkast, og i det omfang balancen opretholdes i lovforslag om ny OHL, ville dette kunne støttes. Justitsministeriet forventes at fremsætte lovforslag, der ifølge ministeriet grundlæggende svarer til betænkningens lovudkast, i umiddelbar forlængelse af nærværende høring.

Offentlighedskommissionens lovudkast til OHL danner baggrund for det foreliggende lovforslag til en ny FVL. Det overordnede formål er at skabe øget parallelitet i den lovtekniske systematik mellem OHL og FVL, og på den baggrund indeholder lovforslaget en række forslag til ændringer af bestemmelser i FVL af både materiel og redaktionel karakter.

FVL finder anvendelse ved behandling af sager, hvor der træffes afgørelser af en forvaltning. FVL indeholder regler om forvaltningens vejledningspligt over for borgerne, parts høring, begrundelse, klagevejledning samt parter adgang til aktindsigt. Herudover indeholdes også regler om inhabilitet og tavshedspligt m.v. for ansatte i den offentlige forvaltning.

Formålet med loven er at sikre et sagligt og fyldestgørende grundlag for afgørelser samt at sikre, at de, der er part(er) i sagen, får indflydelse på afgørelsen. Dette søges opnået gennem regler om *partsmedvirken* dvs. beføjelser tildelt til borgere og virksomheder. Fsva. partsbegrebet i forhold til virksomheder er det typisk ansøgere, klagere, modtagere af forbud/påbud samt generelt virksomheder, der har en væsentlig retlig interesse i en pågældende sag. Mao. er det vigtigt at holde sig for øje, at der både findes en *almindelig aktindsigtsret* i OHL, og at der parallelt hermed findes en *partsaktindsigtsret* i FVL kapitel 4.

Partsaktindsigt er i praksis central for parter mulighed for at gøre deres partsbeføjelser gældende. DI finder det derfor væsentligt, at lovforslagets bestemmelser i praksis ikke indskrænker muligheden herfor, hvorimod udvidelser i partsaktindsigtsreglerne er velkomne.

Fsva. partsaktindsigt i FVL i forhold til almindelig aktindsigt efter OHL er der i vid udstrækning sammenfald mht. de typer sager, samt de dokumenter og oplysninger, som kan undtages fra aktindsigt – dog med den ændring, at der gælder en videre adgang til partsaktindsigt efter FVL end der gør mht. almindelig aktindsigt efter OHL.

Grundet det tætte indholdsmæssige 'bånd' mellem OHL og FVL vurderer DI at det er gavnligt, at der søges skabt en øget parallelitet i den lovtekniske systematik, hvorfor formålet støttes.

Herudover er DI enig i Justitsministeriets beslutning om at kodificere (evt. ændre) praksis og centrale principper, der ikke tidligere har været nedskrevet i loven. Gennem 'kodificeringen' i gældende eller helt nye bestemmelser skabes øget retssikkerhed.

Bemærkninger til centrale bestemmelser:

I det følgende fokuseres særligt på lovforslagets udvidede muligheder for at blive tildelt partsaktindsigt, 'ligestilling' ved interne/eksterne faglige vurderinger, forvaltningsmyndigheders interne dokumenter samt aktudleveringens form.

Udvidelse af mulighed for at blive tildelt partsaktindsigt

DI støtter det forhold, at Justitsministeriet i lovforslaget lægger op til egentlige udvidelser af den materielle partsaktindsigtsret, herunder især bestemmelsen i § 14 b om meddelelse af interne faglige vurderinger.

For at bestemmelsen i § 14 b får praktisk betydning, finder DI det afgørende, at kriterierne, herunder især udtrykket 'faglig vurdering', ikke defineres snævert. Ligeledes bør det overvejes, om det udelukkende er de (rene) interne faglige vurderinger, der bidrager med at skabe klarhed vedrørende en sags indholdsmæssige (bevismæssige eller faktiske) grundlag, der bør omfattes af § 14 b. For virksomhederne ville det være hensigtsmæssigt, hvis anvendelsesområdet udvidedes, så også mere komplekse faglige og beslutningsmæssige vurderinger mv., omfattedes af bestemmelsen.

Mht. forvaltningsmyndigheders ekstraheringspligt i § 12, stk. 2 og § 14, stk. 2 i den gældende FVL, finder DI det positivt, at kriteriet 'oplysninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse' lempes sådan, at kriteriet fremover skal være 'oplysninger der er *relevante* for sagens afgørelse'. Det er positivt, både fordi den 'kodificerer' Folketingets Ombudsmands betydelige praksis, og fordi 'meddelelser af faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger', selvom de er interne, kan være af betydelig interesse for borgere og virksomheder.

Det er samtidig vigtigt at understrege, at evt. usikkerhedsmomenter i lovforslagets ordlyd og bemærkninger ikke må indebære indskrænkninger i partsaktindsigten for virksomheder.

'Ligestilling' ved interne/eksterne faglige vurderinger

Efter den hidtidige lovgivning gives der 'kun' adgang til partsaktindsigt i faglige vurderinger, der indgår i afgørelsessager, når vurderingerne foretages af *eksterne* konsulenter mv. (der ikke har et egentligt ansættelsesforhold til myndigheden). Når samme typer faglige vurderinger foretages af myndighedens *egne* fastansatte medarbejdere (f.eks. interne lægekonsulenter eller ingeniører), gives der derimod *ikke* adgang til partsaktindsigt i disse. DI er enig i, at denne forskel er yderst u hensigtsmæssig.

Set fra parterens perspektiv i konkrete sager er det uvedkommende, hvorvidt forvaltningsmyndigheder beslutter at lade faglige vurderinger foretage eksternt eller internt. Det er derfor hensigtsmæssigt, at denne sondring i lovforslaget ikke længere tillægges afgørende vægt i sager, hvor det er almindelig praksis at indhente eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen af den pågældende type sager.

Herudover er DI enig i Justitsministeriets vurdering om, at aktindsigt ikke skal kunne afvises af forvaltningsmyndigheder begrundet, at det vil være et 'uforholdsmæssigt ressourceforbrug'.

Forvaltningsmyndigheders interne arbejdsdokumenter

Fsva. angår den lovtekniske beskrivelse af kriterierne for at arbejdsdokumenter anses for at være forvaltningsmyndighedernes 'interne' arbejdsdokumenter, og som dermed kan undtages fra retten til aktindsigt, er DI enig med Justitsministeriet og Offentlighedskommissionen i, at afgrænsningen bør være den samme efter FVL som efter OHL.

I denne forbindelse skal det nævnes, at bestemmelsen i § 24, stk. 1 i lovudkastet til OHL fastslår, at visse dokumenter, der udveksles mellem ministerier og underordnede myndigheder samt mellem ministerier som led i ministerbetjening, skal anses for interne, og dermed undtages fra almindelig aktindsigt.

Bestemmelsen finder dog ikke anvendelse på konkrete sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed, jf. lovudkastets § 24, stk. 2, nr. 1. Derfor er bestemmelsen *ikke* relevant i forbindelse med FVL, hvilket DI finder positivt.

Aktudleveringens form

DI noterer ligeledes med glæde, at bestemmelsen i § 16, stk. 3, der fastsætter, *formen* hvorved aktindsigten gennemføres, foreslås ændret. Hovedreglen skal være, at forvaltningsmyndigheder skal udlevere de dokumenter, aktindsigten omfatter, i *netop den form* som parten ønsker, medmindre det er umuligt eller meget vanskeligt, eller der foreligger tungtvejende modhensyn til dette.

I virksomhedernes forhold til forvaltningsmyndighederne er det således centralt, at både bestemmelserne om almindelig aktindsigt i OHL og bestemmelserne om partsaktindsigt i FVL, understøtter virksomhedernes mulighed for at følge med i, hvad der sker i den offentlige forvaltning i almindelighed, og især at de – som parter i en sag – kan få indsigt i hvilke oplysninger og dokumenter, forvaltninger benytter til at træffe afgørelser, der vedrører dem.

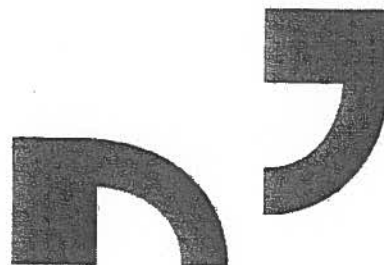
På den baggrund skal det afslutningsvis nævnes, at Offentlighedskommissionen noterer, at der i en række forskellige særlovgivninger er fastsat et betydeligt antal undtagelsesbestemmelser til reglerne i OHL om almindelig aktindsigt begrundet i en række særlige hensyn. DI kan tiltræde kommissionens anbefaling om, at de enkelte forvaltningsmyndigheder bør foretage en nærmere vurdering af hvorvidt disse særlige undtagelsesbestemmelser til OHL skal opretholdes, indsnævres eller evt. bortfalde.

Med venlig hilsen

Kunal Singla
Konsulent

19 okt 10

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høringssvar fra Dansk Journalistforbund

vedrørende

udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven
(ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Dansk Journalistforbund
medier & kommunikation

The Danish Union of Journalists

Gammel Strand 46
1202 København K
Danmark

+45 3342 8008
dj@journalistforbundet.dk
journalistforbundet.dk

Som anmodet om i brev af 22. september 2010 skal Dansk Journalistforbund hermed komme med udtalelse om Justitsministeriets lovudkast.

Det er en af DJs centrale opgaver at værne om og forbedre pressens adgang til at indsamle informationer. Aktindsigt og tavshedspligt har derfor høj prioritet for DJ. Lovgivning om aktindsigt, såvel direkte som indirekte, hører til journalisters vigtigste redskaber. Forvaltningsloven, som regulerer parternes adgang til indsigt har stor betydning for journalisterne, da journalistik ofte tager udgangspunkt i borgernes sager.

Lovregler der regulerer tavshedspligt har direkte betydning for journalisters mulighed for at få oplysninger fra kilder.

Høringssvaret vil koncentrere sig om følgende emner, som forbundet særligt ønsker at fremhæve:

1. Faglige vurderinger og sagens faktiske grundlag
2. Statens sikkerhed og rigets forsvar
3. Begrænsning i retten til delvis aktindsigt
4. Klageadgang mv.

I øvrigt skal Dansk Journalistforbund, grundet den særlige sammenhæng mellem offentlighedsloven og forvaltningsloven henvise til forbundets høringssvar af 24. februar 2010 vedr. Offentlighedskommissionens udkast til revideret offentlighedslov.

Forvaltningslovens dækningsområde

Dansk Journalistforbund er af den opfattelse at Justitsministeriet fra Offentlighedskommissionens udkast har udeladt 2 relevante udvidelser af dækningsområdet.

Det gælder virksomhed, der udøves af selskaber, hvor offentlige myndigheder ejer mere end 75 % af virksomheden. Justitsministeriets begrundelse er,

at de pågældende selskaber ikke kan antages at træffe afgørelser i forvaltningslovens forstand. Denne antagelse er Dansk Journalistforbund ikke enig i. Dernæst er afgørelsessager, der ved lov eller i henhold til lov er overført til private virksomheder, selskaber m.v. ikke medtaget i lovudkastet. Dansk Journalistforbund er ikke enig at der skal tages så udstrakt hensyn til disse virksomheder og byrden der kan være forårsaget af at være omfattet af forvaltningsloven at parterne ikke har adgang til indsigt i afgørelser.

Faglige vurderinger og sagens faktiske grundlag (§ 14 a)

Dansk Journalistforbund er af den opfattelse at Justitsministeriets bemærkninger til lovudkastet lægger op til en indsnævring af en parts adgang til sagens faktiske grundlag og faglige vurderinger. Offentlighedskommissionen har efter Dansk Journalistforbunds vurdering en bredere forståelse af hvad der udgør sagens faktiske grundlag og hvilke faglige vurderinger, der skal gives indsigt i. Det er denne bredere forståelse, som i øvrigt støttes af Ombudsmandens praksis, der ligger til grund for kommissionens anbefalinger.

Dansk Journalistforbund skal særligt henvise til følgende, som værende grundlaget for forbundets opfattelse:

I justitsministerens forslag står:

"§ 14 a. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 12 og § 14 omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagens afgørelse."

I bemærkningerne til justitsministerens forslag til forvaltningslov står:

"4.3.7.2. Der foreslås for det første med § 28, stk. 1, 1. pkt., i forslaget til offentlighedslov (og Offentlighedskommissionens lovudkast) den sproglige ændring, at ekstraheringspligten gælder med hensyn til faktiske oplysninger, der er "relevante for sagen". Efter den gældende offentlighedslovs § 11, stk. 1, gælder ekstraheringspligten "oplysninger [...] om faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagsforholdet"."

I Offentlighedskommissionens forslag til offentlighedslov står:

"§ 28. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-4, omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagen."

Af Offentlighedskommissionens bemærkninger til § 28 fremgår:

"Udtrykket oplysninger om en sags faktiske grundlag i stk. 1, 1. pkt., omfatter på den baggrund "egentlige faktuelle oplysninger" samt andre oplysninger, der medvirker til at skabe klarhed om sagen, herunder oplysninger om de metoder og forudsætninger, som en forvaltningsmyndighed har anvendt ved fastlæggelsen af de "egentlige faktuelle oplysninger"."

Følges Justitsministeriets udkast, med dertilhørende bemærkninger, vil det derfor efter Dansk Journalistforbunds opfattelse resultere i en forringelse af en parts adgang til sagens faktiske grundlag og faglige vurderinger og ikke hvile på det grundlag Offentlighedskommissionen baserede sine anbefalinger.

Statens sikkerhed og rigets forsvar (§§ 15 og 27)

I forhold til bestemmelserne hvori adgangen til indsigt kan undtages med begrundelsen "statens sikkerhed og rigets forsvar" savner Dansk Journalist-

forbund i bemærkningerne indikationer fra Justitsministeriet på hvad disse kan være og hvorledes hensynet skal opvejes mod hensynet til offentlighed. Dette gør sig tilsvarende gældende hvor tavshedspligt kan pålægges med samme begrundelse.

Begrænsning i retten til delvis aktindsigt (§ 15 c)

I forhold til den foreslåede § 15 c, så forstår Dansk Journalistforbund ikke hvorfor Justitsministeriet har fundet det nødvendigt at supplere bestemmelsen med de 3 anførte undtagelser. Offentlighedskommissionen har ikke disse 3 undtagelser med i udkastet til offentlighedsloven.

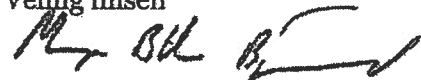
Dansk Journalistforbund er af den opfattelse at undtagelserne forekommer betænkelige for borgernes retssikkerhed.

Klageadgang mv.

Dansk Journalistforbund foreslår at forvaltningsloven, som i lovudkast til offentlighedslov, medtager remonstration og adgang til at klage særskilt over langsommelig behandling.

Skulle forbundets udtalelser give anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Venlig hilsen

Mogens Blicher Bjerregård
Formand for Dansk Journalistforbund

Akt.nr. 179

Birgitte Broberg

Fra: Christian Hesthaven**Sendt:** 19. oktober 2010 10:53**Til:** Birgitte Broberg**Emne:** VS: Høringssvar til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)Til aktering på sag 2009-760-0252.

Fra: Villy Dall [mailto:Villy.Dall@nordjyske.dk]**Sendt:** 19. oktober 2010 10:40**Til:** Christian Hesthaven**Emne:** Høringssvar til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

Til Justitsministeriet

Attn: Fuldmægtig Christian Hesthaven

Dansk Journalistforbund Kreds 6 Nordjylland takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Dansk Journalistforbunds Kreds 6 Nordjylland går ind for størst mulig åbenhed i den offentlige forvaltning. Derfor afviser DJKreds 6 de paragraffer i offentlighedskommissionens forslag til ny offentlighedslov samt justitsministerens forslag til følgelovgivning i form af ændringer af retsplejeloven og forvaltningsloven, som vil begrænse adgangen til aktindsigt for presse og borgere.

Specielt er vi kritiske over for forslagene til ny § 23, 24, 25 og 26 i offentlighedskommissionens forslag til ny offentlighedslov (og de deraf følgende ændringer i retsplejeloven og forvaltningsloven), som vil begrænse adgang til dokumenter, lavet uden for ministerier til betjening af ministre, og begrænse adgangen til dokumenter, der udveksles i forhandlinger mellem stat og kommuner.

DJ Kreds 6 anbefaler regering og folketing at fastholde det gældende objektive princip i offentlighedsloven; dvs., at der kan gives aktindsigt i dokumenter, som er sendt fra en myndighed til en anden.

Specifikt vedr. § 14 a (lovforslagets nr. 4):

I justitsministerens forslag står:

§ 14 a. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 12 og § 14 omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagens afgørelse.

I bemærkningerne til justitsministerens forslag til forvaltningslov står:

4.3.7.2. Der foreslås for det første med § 28, stk. 1, 1. pkt., i forslaget til offentlighedslov (og Offentlighedskommissionens lovudkast) den sproglige ændring, at ekstraheringspligten gælder med hensyn til *faktiske oplysninger, der er "relevante for sagen"*. Efter den gældende offentlighedslovs § 11, stk. 1, gælder ekstraheringspligten "oplysninger [...] om faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagsforholdet".

I Offentlighedskommissionens forslag til offentlighedslov står:

§ 28. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-4, omfatter uanset disse bestemmelser *oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagen.*

Af Offentlighedskommissionens bemærkninger til § 28 fremgår:

Udtrykket *oplysninger om en sags faktiske grundlag* i stk. 1, 1. pkt., omfatter på den baggrund "egentlige faktuelle oplysninger" samt andre oplysninger, der medvirker til at skabe klarhed om sagen, herunder oplysninger om de metoder og forudsætninger, som en forvaltningsmyndighed har anvendt ved fastlæggelsen af de "egentlige faktuelle oplysninger".

Vurdering:

Det er ikke korrekt, når Justitsministeriet i det tilsendte lovforslags bemærkninger fremstiller det sådan, at der er overensstemmelse mellem ministeriets forslag og Offentlighedskommissionens forslag til udformningen af § 28, stk. 1, 1. pkt., ligesom det er vildledende, at det fremstår som en gennemførelse af Offentlighedskommissionens intentioner med § 28, stk. 1, 1. pkt.

Justitsministeren bruger en formulering af § 14a, der svarer til den gældende lovs § 11, stk. 1, nemlig "faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagsforholdet."

Der er således tale om en væsentlig afvigelse fra Offentlighedskommissionens forslag, som Kreds 6 i sit hørings svar vedr. offentlighedskommissionens forslag på afgørende punkter tog afstand fra, ikke mindst hvad angår § 24 om ministerbetjening.

Vi må på den baggrund stille os uforstående over for ministeriets oplysning i det udsendte høringsbrev om, at ministerens forslag til en ny offentlighedslov i det væsentlige svarer til kommissionens forslag og må på det grundlag frygte, at et forslag, der på afgørende punkter beskærer den offentlige, demokratiske kontrol med myndighederne, i justitsministerens udformning er blevet endnu mere uantageligt for den presse, der skal leve op til sin rolle som en af demokratiets vagthunde.

Med venlig hilsen
VILLY DALL
Formand, DJ Kreds 6 Nordjylland

VILLY DALL

Journalist - Kultur, Kirke, Historie & tillidsrepræsentant (DJ)

Thisted Dagblad / Nordjyske Medier

Web: www.thisted-dagblad.dk & www.nordjyske.dk/thisted

Besøgsadr.: Sydhavnsvej 5, 1. sal - 7700 Thisted

Mail: villy.dall@nordjyske.dk

Tlf.: 9919 9415 - 2177 8182 - Fax: 9919 9408

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk

20. oktober 2010

Vedrørende høring over udkast til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven - Justitsministeriets sagsnr. 2009-760-0252

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved e-post af 22. september 2010 har Justitsministeriet anmodet Datatilsynet om bemærkninger til udkast til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

CVR-nr. 11-88-37-29

Datatilsynet skal herefter udtale følgende:

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

1. Det fremgår af de foreslåede bestemmelser om meroffentlighedsprincippet i forvaltningslovens § 10 og retsplejelovens § 41 h, at det i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt skal overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af forvaltningslovens §§ 12-15 b og retsplejelovens §§ 41 a-41 g. Det fremgår endvidere, at der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt og regler i persondataloven.

J.nr. 2010-111-0057
Sagsbehandler
Kristian Gyde Poulsen
Direkte 3319 3215

Datatilsynet har noteret sig – og lægger stor vægt på – at det udtrykkeligt fremgår af den foreslåede § 10 i forvaltningsloven og § 41 h i retsplejeloven, at persondatalovens regler skal iagttages, når spørgsmål om meroffentlighed overvejes. Dette bør efter Datatilsynets opfattelse også afspejles i bemærkningerne til lovforslaget.

2.1. Det fremgår af den foreslåede § 41 g i retsplejeloven, at enhver kan forlange at få udleveret kopi af et bødeforelæg, jf. § 832, som en juridisk person har vedtaget.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at aktindsigt i bødeforelæg meddelt af politi eller anklagemyndigheden, som en fysisk person har vedtaget, ikke er omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Som udgangspunkt omfatter begrebet personoplysninger i persondatalovens¹ § 3, nr. 1, alene *fysiske personer*. Oplysninger om juridiske personer falder således uden for lovens almindelige regulering, jf. persondatalovens § 1, stk. 1 og 2.

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

Derimod er oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder omfattet af begrebet personoplysninger, jf. *Lov om behandling af personoplysninger med kommentarer* (Henrik Waaben og Kristian Korfits Nielsen, 2. udgave, 2008), side 100, og *Personoplysningsloven* (Peter Blume, 1. udgave, 2000), side 32. Det antages endvidere, at også oplysninger om interessentskaber falder ind under lovens område, under forudsætning af at interessenterne er fysiske personer, jf. ligeledes *Lov om behandling af personoplysninger med kommentarer* (Henrik Waaben og Kristian Korfits Nielsen, 2. udgave, 2008), s. 100.

Datatilsynet går ud fra, at der med den nævnte ordning i lovforslagets § 41 g ikke lægges op til aktindsigt i personoplysninger omfattet af persondataloven. Datatilsynet finder, at dette bør tydeliggøres i lovforslaget. Det bemærkes, at aktindsigt i oplysninger om strafbare forhold vedrørende den personkreds, som er omfattet af persondataloven, ikke vil kunne ske inden for rammerne af persondatalovens § 8, ligesom en sådan ordning vil rejse spørgsmål i forhold til databeskyttelsesdirektivets artikel 8, stk. 5.

2.2. Datatilsynet skal endvidere pege på, at det ikke kan udelukkes, at der i enkelte af disse sager vil indgå oplysninger om *fysiske personer*, som f.eks. er ofre/forurettede i forbindelse med lovovertrædelsen i den konkrete sag. Dette kunne f.eks. være en sag inden for arbejdsmiljøområdet, hvor en medarbejder er kommet til skade. Tilsynet forudsætter i den forbindelse, at oplysningerne om sådanne personer kan undtages i medfør af retsplejelovens § 41 b, stk. 3, og at der heller ikke bør meddeles aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet (lovforslagets § 41 h) i disse oplysninger.

Datatilsynet finder, at dette bør fremhæves i bemærkningerne til lovforslaget.

2.3. Det fremgår den foreslåede § 41 g, stk. 4, at – bl.a. – § 41 e, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse.

Datatilsynet har noteret sig – og lægger stor vægt på – henvisningen i den foreslåede § 41 g, stk. 4, til § 41 e, stk. 5, og det i bemærkningerne til bestemmelsen anførte om, at henvisningen indebærer, at personnummer (dvs. personnummerets sidste fire cifre) ikke er omfattet af retten til aktindsigt.

3.1. Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 3, i forvaltningsloven, at dokumenterne skal udleveres i den form, som parten ønsker. Dette gælder dog ikke, hvis det er umuligt eller meget vanskeligt, eller der foreligger tungtvejende modhensyn.

3.2. Datatilsynet skal hertil bemærke, at persondatalovens regler om sikkerhed, herunder legitimationskrav, skal iagttages af myndigheder mv. Datatilsynet skal herved henvise til persondatalovens § 41, stk. 3, hvorefter den dataansvarlige skal træffe de fornødne foranstaltninger mod, at oplysninger kommer til uvedkommende kendskab eller på anden måde behandles i strid med persondataloven.

Der kan af denne bestemmelse udledes et legitimationskrav, som forpligter den dataansvarlige til bl.a. ved henvendelser fra en borger om aktindsigt at sikre sig identiteten, således at oplysninger ikke videregives til uvedkommende. Rettighedsvejledningen² indeholder nærmere omtale af legitimationskravet.

Datatilsynet skal endvidere henvise til kravene til eksterne kommunikationsforbindelser, jf. sikkerhedsbekendtgørelsens³ § 14, som er nærmere uddybet i sikkerhedsvejledningen⁴:

”For transmission af personoplysninger over **åbne net** (f.eks. Internet) gælder konkret nedenstående minimumskrav om sikkerhedsforanstaltninger:

Ved transmission af oplysninger over det åbne Internet er der generelt en risiko for, at oplysningerne undervejs læses og endog ændres af uvedkommende. Derudover er der en risiko for, at parterne i kommunikationen ikke er dem, de udgiver sig for.

Disse risici må vurderes af den dataansvarlige i den konkrete situation, således at der kan træffes de fornødne sikkerhedsforanstaltninger.

Hvad angår fortrolighed kan denne sikres ved forsvarlig kryptering af de transmitterede oplysninger. Hvis der er tale om transmission af fortrolige oplysninger, herunder personnummer, skal der som minimum foretages en kryptering. Hvis de transmitterede oplysninger er af følsom karakter (omfattet af persondatalovens § 7, stk. 1 og § 8, stk. 1), skal der anvendes en stærk kryptering, baseret på en anerkendt algoritme.

Sikkerhed for autenticitet (afsenders og modtagers identitet) og integritet (de transmitterede oplysningers ægthed) må sikres i fornødent omfang ved anvendelse af passende sikkerhedsforanstaltninger, f.eks. elektronisk signatur eller individuelle, fortrolige adgangskoder.”

Det er Datatilsynets opfattelse, at pligten til at træffe sikkerhedsforanstaltninger efter persondataloven er ufravigelig og ikke bortfalder, selv om den registrerede har givet sit samtykke til det, jf. Datatilsynets Årsberetning 2005, side 70.

De nævnte sikkerhedskrav skal iagttages i forbindelse med udlevering af personoplysninger. Det bør derfor klart fremgå af bemærkningerne til lovforslaget samt af eventuelt informationsmateriale, at de nævnte sikkerhedskrav skal iagttages i forbindelse med udlevering af personoplysninger på baggrund af en anmodning om aktindsigt efter reglerne i forvaltningsloven.

² Datatilsynets vejledning nr. 126 af 10. juli 2000 om registreredes rettigheder

³ Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning

⁴ Datatilsynets vejledning nr. 37 af 2. april 2001 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning

3.3. Datatilsynet skal endvidere pege på de særlige risici for kompromittering af fortrolige og følsomme oplysninger ved elektronisk databehandling. Det skal således sikres, at der ved aktindsigt ikke utilsigtet gives indsigt i ekstra information, som måtte være indlejret i eller på anden måde tilknyttet dokumenter, dataudtræk mv.

Dette bør efter Datatilsynets opfattelse også indgå i myndighedernes overvejelser i forbindelse med behandlinger af sager om aktindsigt efter forvaltningslovens regler.

Datatilsynet kan i øvrigt henvise til, at tilsynet i praksis har konstateret, at et særligt problem kan gøre sig gældende i forhold til metadata og ekstra information, der er indeholdt i indlejrede objekter såsom diagrammer. Fælles for begge er, at de ikke umiddelbart træder frem for læseren, og at dokumentet mv. indeholder flere oplysninger, end hvad der er tilsigtet.

4. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger (s. 14), at der – som følge af fremsættelsen af lovforslaget til en ny offentlighedslov samt det foreliggende lovforslag – er fremsat et forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt mv. (konsekvensændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen og ændringer i forvaltningsloven).

Det fremgår endvidere af de almindelige bemærkninger (s. 19), at for så vidt angår spørgsmålet om ændring af persondataloven finder Justitsministeriet, at forslaget til offentlighedsloven alene giver anledning til en enkelt konsekvensændring i persondataloven. Denne konsekvensændring er imidlertid medtaget i det lovforslag, som i øvrigt indeholder ændringer af lovgivningen, der indeholder henvisninger til den gældende offentlighedslov og forvaltningslov.

Datatilsynet skal anmode om at få dette lovforslag i høring.

Med venlig hilsen

Janni Christoffersen
Direktør

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt elektronisk til jm@jm.dk og che@jm.dk

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
Fax +45 7010 4455
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr.5798000161184

J. nr. 2010-4101-0056-4
Sagsbeh. Johann Herzog
Dir.tlf.
Mail.joh@domstolsstyrelsen.dk

6. oktober 2010

Høringssvar

Domstolsstyrelsen har den 22. september 2010 modtaget Justitsministeriets høring over udkast til forslag om lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Domstolsstyrelsen har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Johann Herzog

Akt.nr. /61

Birgitte Broberg

Fra: Christian Hesthaven**Sendt:** 13. oktober 2010 09:04**Til:** Birgitte Broberg**Emne:** VS: Høringssvar over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Til aktering på sag 2009-760-0252.

Fra: nini.jepesen@3f.dk [mailto:nini.jepesen@3f.dk] **På vegne af** hoering@3f.dk**Sendt:** 13. oktober 2010 08:58**Til:** Christian Hesthaven**Cc:** helle.s@3f.dk; jll@3f.dk**Emne:** Høringssvar over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Justitsministeriet har 22. september 2010 fremsendt udkast til forslag til ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven. Justitsministeriet har anmodet om 3F's eventuelle bemærkninger hertil.

Hermed følger 3F's bemærkninger:

Bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 2:

Punkt 4.3.2.3. For så vidt angår selskaber mv., der har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelse på statens, en regions eller en kommunes vegne, finder forbundet det dybt bekymrende, at Justitsministeriet vil lade det være op til den enkelte ministers bestemmelse, om disse selskaber mv. skal være omfattet af forvaltningsloven.

En parts behov for de rettigheder og beføjelser, som gælder efter forvaltningsloven, i sager, hvori en forvaltningsmyndighed vil eller har truffet afgørelse, gør sig i samme omfang gældende, når en privat med bindende virkning vil eller har truffet en sådan afgørelse i forhold til den pågældende. Justitsministeriet vælger i stedet at tilgodese, at det kan være vanskeligt for mindre virksomheder at påtage sig offentlige opgaver, hvis de skal iagttage forvaltningslovens regler. Justitsministeriets argumentation er dybt betænkelig. Det er retssikkerhedsmæssigt stærkt bekymrende, at en parts indsigt i offentlige myndigheders afgørelser kan begrænses ved blot at udlicitere opgaven.

Selvom man på det sociale område har valgt at lade forvaltningsloven gælde, er der mange eksempler på, at der bruges meget kreativitet på at omgå regelsættet (der henvises bl.a. til Ankestyrelsens afgørelser 105-10, 107-10, 108-10 og 122-10).

Forbundet skal derfor opfordre til, at der optages bestemmelse om, at forvaltningsloven er gældende for selskaber mv., der i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelse på statens, en regions eller en kommunes vegne.

Punkt 4.3.2.4. Justitsministeriet har valgt ikke følge Offentlighedskommissionens forslag om, at sidestille forvaltningsloven med offentlighedsloven for så vidt angår selskaber, hvor mere end 75 % af ejerandelene tilhører offentlige myndigheder. Justitsministeriets begrundelse er, at de pågældende selskaber ikke kan antages at træffe afgørelser i forvaltningslovens forstand. I den anledning skal forbundet anføre, at i og med, at ministeriets vurdering er baseret på en antagelse og ikke på faktuelle oplysninger, vil det være mere i overensstemmelse med almindelige retssikkerhedsprincipper at lade tvivlen komme eventuelle parter til gode og generelt lade også disse selskaber være omfattet af forvaltningsloven.

Bemærkninger til lovforslagets § 14 a:

Forbundet kan konstatere, at begrebet "sagens faktiske omstændigheder" forslås ændret til "en sags faktiske grundlag". Som det vil være ministeriet bekendt, har der blandt nogle af medlemmerne af Offentlighedskommissionen (jf. den af Oluf Jørgensen og Steen Rønsholdt offentligt fremførte kritik, hvorefter der i lovbemærkningerne til § 14 a sker en indsnævring i ministeriet opfattelse af, hvad der ligger i begrebet "en sags faktiske grundlag") været rejst tvivl om, hvorvidt denne ændring udelukkende er af redaktionel karakter eller om den også indebærer en indholdsmæssig ændring, selvom ministeriet i de specielle lovbemærkninger anfører, at bestemmelsen viderefører de gældende bestemmelser,.

Det er af afgørende betydning i en række sager, at 3F har adgang til at få indsigt i en *myndigheds vurdering* af de faktuelle forhold. Det drejer sig f.eks. om sygedagpengesager, sociale sager (revalidering, pensionssager, fleksjob mv.) og arbejdsskadesager. 3F vil ikke kunne varetage medlemmers interesser på forsvarlig vis, hvis ikke vi har adgang til at se myndighedens vurdering af, hvilke faktuelle forhold, der har ført til den pågældende myndighedsafgørelse. Forbundet har i den offentlige debat noteret sig, at Justitsministeriet til dagbladet Information har udtalt, at "formålet er på ingen måde at indsnævre borgernes ret til indsigt i de her dokumenter, og det er heller ikke det, der sker med § 14 a.....". På denne baggrund forventer forbundet, at bemærkningerne til lovforslaget revideres, således at det tydeliggøres, at der ikke er tale om ændringer af indholdsmæssig karakter.

Venlig hilsen

Helle Sønderskov Sørensen
Advokat

Fagligt Fælles Forbund
Juridisk Sekretariat
Kampmannsgade 4, 1790 København V.
Direkte tlf.: 88 92 10 21
Fax.: 88 92 10 28

Hvis ovennævnte svar er givet som følge af telefonisk henvendelse, er svaret givet på baggrund af de foreliggende oplysninger og materiale. Der tages derfor, for god ordens skyld, forbehold for ikke oplyste forhold. Der er svaret ud fra den forudsætning, at der ikke er overenskomst på det pågældende område. Skulle dette være tilfældet, skal jeg bede modtageren rette henvendelse til den relevante gruppe i forbundet.

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]

Sendt: 22. september 2010 14:44

Til: hoeringer@fbr.dk; \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; info@danskbyggeri.dk; hk@hk.dk; ae@ae.dk; djoeff@djoef.dk; mail@politiforbundet.dk; mailbox@ra.sa.dk; riomfr@fo.stm.dk; chefredaktionen@pol.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; rtv@mediesekretariatet.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; info@sala.dk; webmaster@tv3.dk; dn@dn.dk; jlo@domstol.dk; Post@vestrelandsret.dk; administration.kbh@domstol.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; landbrugsraad@landbrug.dk; ftf@ftf.dk; kirsten@jura.au.dk; krim@krim.dk; ks@ks.dk; amd@journalisthojskolen.dk; politi@politi.dk; karenmoestrupjensen@shret.dk; dt@datatilsynet.dk; post@procesbevillingsnaevnet.dk; jesper.olesen@jp.dk; klaus.hagensen@jp.dk; dch@dch.dk; da@da.dk; ddf@danskedagblade.dk; kto@kto.dk; post@oestrelandsret.dk; dmu-mags@internet.dk; amnesty@amnesty.dk; inf-dk@information.dk; pf@patientforsikringsforeningen.dk; aarhus@domstol.dk; aalborg@domstol.dk; odense@domstol.dk; lo@lo.dk; tv2@tv2.dk; info@cfu-net.dk; riomgr@gl.stm.dk;

14-10-2010

bv@bornsvilkar.dk; hvr@hvr.dk; dj@journalistforbundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; bjorn.elmquist@advokathca.dk; brd@brd.dk; ac@ac.dk; jurfak@jur.ku.dk; dfs@dfs.dk; medierne@medierne.dk; fola@fola.dk; ast@ast.dk; mcu@tvc.dk; lokmedia@ammulti.dk; dkk@dkk.dk; shk@sundhedskartellet.dk; sekretariatet@danske-smaaoer.dk; mail@landdistrikterne.dk; \$Civilstyrelsen (957cst); gat001@politi.dk; slrtv@slrtv.dk; slrtv@slrtv.dk; kw@utv.dk; radioerne@radioerne.dk; claes.laustsen@sbsradio.dk; info@radio100fm.dk; dh@handicap.dk; jka001@politi.dk; post@retssikkerhedsfonden.dk; joe@dm.dk; kerole@hotmail.dk; villy.dall@nordjyske.dk; ae@aeldremobiliseringen.dk; kristeligt-dagblad@kristeligt-dagblad.dk; post@ugeaviserne.dk; alexheick@dadlnet.dk; canie@naestved.dk; law@law.aau.dk; di@di.dk; aabenhedskomiteen@politik.dk; danva@danva.dk; infofuj@gmail.dk; nils.mulvad@kaasogmulvad.dk; mv@kulturcenter.dk; prebensorensen@bbsyd.dk; info@pro-f.dk; er@homannlaw.dk; redaktionen@berlingske.dk; direktion@dr.dk; mhp@fdim.dk; lmlsjl@statsforvaltning.dk; post@skole-samfund.dk; redaktion@pgruppern.dk; bkf@bkchefer.dk; info@danske-aeldreraad.dk; danskespecialmedier@specialmedierne.dk; mail@danskeadvokater.dk; neh@danskehavne.dk; \$Familiestyrelsen (958fam); js@sdu.dk; center@humanrights.dk; 3F DK; roskilde@domstol.dk; skaf@skaf-net.dk; def@danskerhvervsfremme.dk; de@danskenergi.dk; nordjylland@statsforvaltning.dk; midtjylland@statsforvaltning.dk; syddanmark@statsforvaltning.dk; sjaelland@statsforvaltning.dk; hovedstaden@statsforvaltning.dk; hoeringsager@danskerhverv.dk; stk@stk.dk; regioner@regioner.dk; jesper@tynell.dk; ae@aeldremobiliseringen.dk; lsonor@statsforvaltning.dk; fsd@rk.dk; kl@kl.dk

Cc: EJOURStatsretskontoret (951s17)

Emne: Høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

JUSTITSMINISTERIET

Christian Hesthaven

Fuldmægtig

Tlf.: 7226 8758

Mail: che@jm.dk

Slotsholmsgade 10
1216 København K
7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Statsretskontoret
Att.: Christian Hesthaven

Bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Den 22. september 2010 udsendte Justitsministeriet ovennævnte forslag i høring til en lang række myndigheder og organisationer. Justitsministeriet havde ikke sendt forslaget i høring til FOA – Fag og Arbejde, som er den største lønmodtagerorganisation på det kommunale/regionale område. Dette blev ved min telefoniske henvendelse til Christian Hesthaven beklaget, og det blev aftalt, at FOA fik udsat fristen for afgivelse af høringssvar til primo uge 43.

Det skal indledningsvist understreges, at de forvaltningsretlige regler, som gælder for offentligt ansatte og anvendes i samspil med de ansættelsesretlige regler/overenskomster, har overordentlig stor betydning som retssikkerhedsgarantier for vores medlemmer, navnlig når de udsættes for negative ledelsesreaktioner i form af afskedigelser, advarsler og lignende. Derfor er det afgørende, at der ikke sker forringelser af disse retssikkerhedsgarantier. At der i øvrigt søges at skabe parallelitet mellem forvaltningsloven og offentlighedsloven, synes yderst fornuftigt.

Det er derfor efter FOAs opfattelse beklageligt, at Justitsministeriet i bemærkningernes pkt. 4.3.2.3 kommer frem til, at forvaltningsloven kun skal gælde for de i forslagets § 1, stk. 3 nævnte selskaber mv. ved den pågældende ministers beslutning herom. Det er ikke hensigtsmæssigt, at man ikke her ønsker en parallelitet mellem offentlighedsloven og forvaltningsloven, men henviser til, at det ikke er nødvendigt, da man blot kan anvende offentlighedslovens bestemmelse om egenaccess.

FOA hilser forslagets § 10 om meroffentlighed velkomment, og skal bemærke, at det må indebære en pligt for myndigheden til overfor parten at redegøre for sine overvejelser om meroffentlighed i det omfang myndigheden har undtaget akter fra aktindsigt. Dette bør fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

Forbundet har noteret sig, at Justitsministeriet har anført, at der med den ændrede formulering i bestemmelserne om aktindsigt og ekstraeringspligt, herunder forslagets § 14a ikke er tilsigtet en realitetsændring. Forbundet har tillige noteret sig, at der ved den ændrede formulering af § 19 ikke er tilsigtet en realitetsændring.

Dato:

26.10.2010

Sagsnummer:

10/236045

Ref.:

etp

FOA

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 4697 2626
Telefax 4697 2300

Giro 8 01 47 95

E-mail
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

Forbundet har ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer af retsplejeloven.

Venlig hilsen

Ettie Trier Petersen
chefjurist

Akt.nr. 186

Birgitte Broberg

Fra: Christian Hesthaven**Sendt:** 19. oktober 2010 16:05**Til:** Birgitte Broberg**Emne:** VS: Høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejelovenTil aktering på sag 2009-760-0252.

Fra: Benedicte Federspiel [mailto:bf@fbr.dk]**Sendt:** 19. oktober 2010 16:03**Til:** Christian Hesthaven**Cc:** Høringer**Emne:** Høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Justitsministeriet har i e-mail af 22. september 2010 anmodet Forbrugerrådet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Da betænkningen om offentlighed og det i betænkningen indeholdte lovforslag blev sendt i høring, blev Forbrugerrådet ikke hørt. Forbrugerrådet finder det derfor ikke muligt at kommentere de foreslåede lovændringer i de 2 nævnte love, der skyldes de ændringer, der vil blive foreslået i det i november fremsatte forslag til ny offentlighedslov.

Med venlig hilsen
Benedicte Federspiel
Chefkonsulent
Forbrugerrådet

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]**Sendt:** 22. september 2010 14:44; fsd@rk.dk; kl@kl.dk**Cc:** ÆJOURStatsretskontoret (951s17)**Emne:** Høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

JUSTITS MINISTERIET

Christian Hesthaven
Fuldmægtig

Tlf.: 7226 8758
Mail: che@jm.dk

Slotsholmsgade 10
1216 København K
7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

"Hvordan bliver Danmark foregangsland på forbrugerområdet?"
Deltag i Forbrugerrådets og Dansk Erhvervs konference om udfordringerne i fremtidens forbrugerpolitik.
København, Børsen, torsdag den 28. oktober kl. 8:30 - 12:30
Tilmeld dig her: <http://www.forbrugerraadet.dk/nyheder-alle/hvordan-bliver-danmark-foregangsland/>

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt som e-mail til che@jm.dk

20.10.2010

10-0998

ANTH

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Justitsministeriet har den 22. september 2010 anmodet om FTF's eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.

I den forbindelse har FTF følgende bemærkninger til udkastet til lovforslaget.

Lovens anvendelsesområde

I pkt. 4.3.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger behandles spørgsmålet om forvaltningsloven skal finde anvendelse, når selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger mv. træffer afgørelse på vegne af staten, en region eller en kommune.

Som det er anført af Justitsministeriet, er baggrunden for at inddrage private virksomheder mv., der træffer afgørelse på vegne af staten, en region eller en kommune, under offentlighedslovens område, at offentlighedens interesse i at få indsigt er stærk, når der er tale om udøvelse af afgørelsesvirksomhed af klar offentligretlig karakter.

I relation til forvaltningslovens anvendelsesområde finder FTF, at de retssikkerhedsmæssige garantier, der følger af forvaltningslovens regler på samme måde bør finde anvendelse, når afgørelsesvirksomhed af klar offentligretlig karakter udøves af selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger mv.

FTF skal i den forbindelse bemærke, at det regelsæt, der opstilles i forvaltningsloven vedrørende de formelle regler for udøvelsen af forvaltningsmyndighed, er opstillet for at sikre, at der træffes rigtige afgørelser, og for at sikre partens indsigt i beslutningsprocessen. Når afgørelsesvirksomhed af klar offentligretlig karakter udøves af private, er partens behov for indsigt i beslutningsprocessen og i øvrigt at de retssikkerhedsmæssige garantier iagttages efter FTFs opfattelse ikke mindre, end når den samme afgørelsesvirksomhed udøves direkte

af en offentlig myndighed. Med andre ord bør borgernes retssikkerhed ikke svækkes, fordi en privat virksomhed udøver afgørelseskompetence på vegne af en offentlig myndighed.

FTF finder derfor, at det må kræve meget væsentlige modhensyn og bero på en konkret vurdering, hvis de retssikkerhedsmæssige garantier, som forvaltningsloven opstiller, ikke skal gælde, når selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger mv. træffer afgørelse på vegne af staten, en region eller en kommune. Derfor skal udgangspunktet i disse tilfælde være, at forvaltningsloven finder anvendelse.

FTF vil derfor foreslå, at lovforslaget ændres, således, at forvaltningsloven som udgangspunkt også gælder, når selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger mv. træffer afgørelse på vegne af staten, en region eller en kommune.

Partens adgang til indsigt i faglige vurderinger

Vedrørende lovforslagets § 1, nr. 4 (forslag til forvaltningslovens § 14b), fremgår det af bemærkningerne under pkt. 4.3.7.4.2., at Justitsministeriet kan tilslutte sig en regel om, at der i de tilfælde, hvor det er almindelig praksis, at anvende eksterne konsulenter til at foretage faglige vurderinger, men hvor der i samme sagstype også anvendes interne medarbejdere til at foretage samme faglige vurderinger, kan gives partsaktindsigt i faglige vurderinger i endelig form. For det nærmere fortolkning af begrebet faglige vurderinger i endelig form, har Justitsministeriet henvist til Offentlighedskommissionens overvejelser.

FTF finder, at de grunde Justitsministeriet har anført, ikke er tilstrækkelige til at begrænse retten til partsaktindsigt i faglige vurderinger i endelig form, til kun at angå tilfælde, hvor det er almindelig praksis, at indhente eksterne faglige vurderinger. Som det også er anført af Offentlighedskommissionen, vil en generel adgang til aktindsigt i faglige vurderinger i endelig form være med til at sikre, at en part i en afgørelsessag på behørig vis kan varetage sine interesser både under sagen og ikke mindst under en eventuel klagesag.

Det er således FTFs opfattelse, at det ikke bør lægges vægt på om myndigheden i større eller mindre omfang i den pågældende sagstype benytter sig af interne eller eksterne faglige vurderinger. Afgørende må være, om der er tale om en faglig vurdering i endelig form, som nærmere defineret af Offentlighedskommissionen.

FTF vil derfor foreslå, at bestemmelsen udformes i overensstemmelse med det Offentlighedskommissionen har foreslået, således at anvendelsesområdet ikke begrænses til tilfælde,

hvor det er almindelig praksis, at anvende eksterne konsulenter til at foretage faglige vurderinger, men at der indføres en generel adgang til indsigt i faglige vurderinger i endelig form.

Partshøring

I pkt. 4.3.10. i lovforslagets almindelige bemærkninger behandles spørgsmål vedrørende parthøring. Det fremgår heraf bl.a., at der foreslås en ændring i formuleringen af hvilke oplysninger, der skal høres over, således at formuleringen "en sags faktiske grundlag" benyttes. Det fremgår endvidere, at der herved forudsættes, at det ikke herved ændres ved gældende ret i forhold til, *hvornår* en myndighed skal foretage partshøring.

FTF skal i den forbindelse bemærke, at det er FTFs opfattelse, at det bør præciseres i bemærkningerne til lovforslaget, at den nye formulering af høringspligten i forvaltningslovens § 19 heller ikke indebærer en ændring i gældende ret med hensyn til *hvilke* oplysninger parten skal høres over, herunder at forslaget ikke berører den almindelig anerkendte udvidede parthøring, der indebærer, at der i afskedigelsessager mv. skal partshøres over myndighedens foreløbige opfattelse af sagen.

FTF har i øvrigt ikke bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag.

Med venlig hilsen

Bente Sorgenfrey
Formand

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

che@jm.dk

Weidekampsgade 8
Postboks 470
0900 København C
Tlf. 70 11 45 45
Fax 33 30 44 49
www.hk.dk/kommunal

Sagsnr.: 8420-9824

/hg

20. oktober 2010

Vedrørende høring om forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

HK/Kommunal har modtaget Justitsministeriets udkast til forslag til lovændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.

Hermed følger HK/Kommunals bemærkninger.

HK/Kommunals bemærkninger vedrører forslag til ændring af forvaltningsloven. HK/Kommunal har ingen bemærkninger til forslag til ændring af retsplejeloven.

Bemærkninger til lovforslagets § 1, stk. 2:

Lovforslaget indebærer en præcisering samt udvidelse af lovens anvendelsesområde, herunder at det skal være op til den enkelte minister at fastsætte, hvorvidt selskaber, institutioner, foreninger mv., der har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelse på det offentlige vegne, skal være omfattet af forvaltningsloven.

Begrundelsen er blandt andet, at det vil kunne være byrdefuldt for den enkelte virksomhed, at forvaltningsloven finder anvendelse på den private afgørelsesvirksomhed, og det må antages, at den private virksomhed har påtaget sig opgaven under forventning om, at forvaltningsloven ikke gælder for den overtagne virksomhed.

HK/Kommunal finder, at der skal meget tungtvejende begrundelser til for at begrænse partsaktindsigt i forbindelse med offentlige myndigheders afgørelser, for eksempel hvis afgørelsesvirksomheden er overdraget til private, eksempelvis ved udlicitering. Argumenterne om, at det kan virke byrdefuldt for en privat virksomhed samt hvilke forventninger virksomheden måtte have haft ved overtagelsen af opgaven, er efter HK/Kommunals opfattelse ikke tungtvejende. Borgernes og de ansattes retssikkerhed kommer i første række.

Det er derfor HK/Kommunals opfattelse, at forvaltningsloven derfor bør være gældende for selskaber, institutioner, foreninger mv. der har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelse på det offentlige vegne.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres det, at justitsministeriet ikke finder at forvaltningsloven bør udstrækkes til at omfatte selskaber, hvor mere end 75 % af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder.

Begrundelsen er, at det ikke kan antages, at disse selskaber træffer afgørelser i forvaltningslovens forstand. Det virker ikke umiddelbart logisk at undtage disse selskaber fra forvaltningsloven. Ofte vil disse selskaber være dannet ved virksomhedsoverdragelse af offentlig ansatte, der været vant til, at deres ansættelsesforhold var omfattet af forvaltningsloven. En undtagelse fra forvaltningsloven på dette spinkle grundlag kan både resultere i, at der træffes

afgørelser i forvaltningslovens forstand, som ikke vil være omfattet af forvaltningsloven samt reducere de ansattes ret til blandt andet partshøring.

HK/Kommunal skal på den baggrund anbefale, at justitsministeriet følger Offentlighedskommissionens linie om

- at sidestille forvaltningsloven med offentlighedsloven for selskaber hvor mere end 75 % af ejerandelene tilhører offentlige myndigheder
- at sidestille forvaltningsloven med offentlighedsloven for virksomheder der udfører opgaver på vegne af det offentlige

I lovforslaget er der lagt op til en redaktionel ændring af § 14 a, hvorefter ordlyden ændres fra "sagens faktiske omstændigheder" til "en sags faktiske grundlag".

Der har været rejst tvivl om, hvorvidt der tillige er tale om en indholdsmæssig ændring og på den baggrund skal HK/Kommunal anbefale, at det i bemærkningerne til lovforslaget præciseres, at der alene er tale om en redaktionel ændring og at en indholdsmæssig ændring på ingen måde er tilsigtet. Gerne suppleret med et eksempel der tydeliggør dette.

Af lovforslagets § 15 c, stk. 2 og 3 fremgår det, at der ikke skal meddeles parten aktindsigt hvis det vil indebære, at der gives klart vildledende information eller det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold.

HK/Kommunal skal dertil bemærke, at det som udgangspunkt må være den part der søger aktindsigt, som afgør om en information er vildledende eller uforståelig. Ellers kan der i yderste tilfælde forekomme situationer hvor der nægtes aktindsigt på et subjektivt grundlag. Såfremt ændringen i lovforslaget fastholdes, skal HK/Kommunal anbefale at der i bemærkningerne gives konkrete eksempler på, hvornår aktindsigt vil virke vildledende eller ikke vil fremstå forståeligt eller sammenhængende.

Med venlig hilsen
HK/Kommunal

Bodil Otto
FORMAND

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Statsretskontoret
E-mailes til:
jm@jm.dk og
che@jm.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO
19. oktober 2010
J.NR.
540.10/24107/EER

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)- J.nr. 2009-760-0252

Justitsministeriet har ved mail af 22. september 2010 anmodet Institut for Menneskerettigheder om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Det anføres i lovforslagets bemærkninger, at lovforslaget vil blive fremsat i Folketinget samtidig med forslag til en ny offentlighedslov, som i det væsentlige svarer til det lovudkast til en ny offentlighedslov, der er indeholdt i Offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven. Lovforslaget om ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven lægger op til en række ændringer af indholdsmæssig og redaktionel karakter med henblik på at skabe parallelitet mellem på den ene side offentlighedsloven og på den anden side forvaltningsloven, hvor dette skønnes hensigtsmæssigt. Baggrunden for ønsket om at skabe parallelitet er, at forvaltningslovens regler om partsindsigt er opbygget på samme måde som offentlighedslovens regler om aktindsigt, og i vidt omfang er der også et indholdsmæssigt sammenfald mellem de to regelsæt. Også retsplejelovens regler om aktindsigt er i et vist omfang inspireret af aktindsigtsreglerne i offentlighedsloven.

Instituttet har gennemgået lovforslaget i lyset af de bestemmelser i menneskerettighedskonventionerne, der er af betydning for retten til aktindsigt. Instituttet finder ikke, at lovforslaget krænker disse rettigheder, men i bemærkningerne nedenfor fremsættes en række forslag til præciseringer i og ændringer af lovforslaget, der efter instituttets opfattelse vil styrke retten til aktindsigt.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør, dr. jur.

1 Instituttets menneskeretlige bedømmelsesgrundlag

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention indeholder ikke en udtrykkelig ret til aktindsigt, men Menneskerettighedsdomstolen har fastslået, at der kan være ret til aktindsigt (efter anmodning eller på myndighedens eget initiativ) efter bl.a. konventionens artikel 8 om, at enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance (se navnlig Gaskin-sagen, dom af 19.2.1998). Også konventionens artikel 10 om ytrings- og informationsfrihed kan indebære, at der skal meddelelses aktindsigt, ligesom parter i en retssag efter konventionens artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang kan have ret til aktindsigt i de relevante dokumenter, som den pågældende domstol ligger inde med. Lignende rettigheder findes i FN-konventionen om Borgerlige og Politiske rettigheder. Europarådet har endvidere vedtaget en konvention om aktindsigt (Convention on Access to Official Documents), som Danmark endnu ikke har ratificeret.

2 Instituttets bemærkninger til lovforslaget

2.1 Generelt

Instituttet har tidligere i et høringsnotat udtalt sig om det lovudkast til en ny offentlighedslov, som er indeholdt i Offentlighedskommissionens betænkning (herefter omtalt som betænkningen). Instituttet bakker op om forslaget (dog med det forbehold, at instituttet i det store hele er af den opfattelse, at lovforslaget bør vedtages med de ændringer, som følger af mindretallets dissenser, hvilket imidlertid er uden betydning for de her foreslåede rettigheder). Som konsekvens heraf, er instituttet også enig i de forslag til ændringer af forvaltningsloven og retsplejeloven, som følger betænkningens forslag. Bemærkningerne nedenfor omhandler alene tilfælde, hvor lovforslaget ikke har fulgt betænkningens forslag, og hvor instituttet har den opfattelse, at en større overensstemmelse kunne være hensigtsmæssig.

2.2 Forvaltningslovens anvendelsesområde

2.2.1 I betænkningen foreslås offentlighedslovens anvendelsesområde udvidet til også at gælde for selskaber og institutioner m.v., som har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelse på det offentlige (statens, en regions eller kommunes) vegne. En tilsvarende bestemmelse er ikke foreslået indføjret i forvaltningsloven, hvilket bl.a. er begrundet med, at det vil kunne virke byrdefuldt for private aktører at blive omfattet af forvaltningslovens regler, der ikke blot omhandler partsindsigt, men også vejledning, repræsentation, partshøring og begrundelse. For mindre virksomheder antages det desuden at kunne give anledning til administrative problemer.

Instituttet skal hertil bemærke, at, som anført i lovforslagsbemærkningerne, vil en parts behov for forvaltningslovens retssikkerhedsgarantier være uafhængigt af, om det er det offentlige eller private, der træffer afgørelse i vedkommendes sag. Endvidere må det, som anført i Offentlighedskommissionens betænkning, antages at være forudsat, når det

offentlige træffer beslutning om at henlægge afgørelseskompetencen til private, at de private har den fornødne struktur til at varetage opgaverne (i betænkningen s. 301 sigtes til behandlingen af anmodninger om aktindsigt fra såvel parter som offentligheden).

- Instituttet er opmærksomt på, at forvaltningslovens partsbeføjelser er videregående end den blotte ret til aktindsigt, og at opgaven med at administrere disse derfor kan virke byrdefuld for private aktører. Imidlertid er det efter en samlet afvejning instituttets opfattelse, at individhensynet vejer tungest, hvorfor privat afgørelsesvirksomhed (i det offentliges sted) bør være omfattet af forvaltningslovens retssikkerhedsgarantier.

Skulle der på særlige områder være afgørende modhensyn, kunne det overvejes at give vedkommende minister kompetence til helt eller delvis at holde sådanne område uden for lovens anvendelsesområde.

2.2.2 Selskaber, hvor mere end 75 % af ejerandelene tilhører offentlige myndigheder foreslås i betænkningen omfattet af offentlighedslovens aktindsigtsregler, men i det foreliggende lovforslag foreslås sådanne selskaber ikke inddraget under forvaltningslovens anvendelsesområde. Begrundelsen er, at de pågældende selskaber ikke antages at træffe afgørelser i forvaltningslovens forstand, og at en inddragelse af selskaberne under forvaltningsloven vil kunne stride mod baggrunden for udlægningen af opgaverne til drift i selskabsform (oftest at få en forretningsmæssig drift på markedsvilkår); hertil kommer, at selskaberne kan være konkurrenceudsatte.

Instituttet skal hertil bemærke, at de nævnte hensyn også blev taget i betragtning af Offentlighedskommissionen, der dog også tog i betragtning, at de nævnte selskaber ofte er forsyningsvirksomheder og i realiteten ofte med en monopolstilling inden for et lokalområde, hvor deres afgørelser om tilslutning og betaling kan være af stor betydning for borgerne. Hensynet til selskaber, som er konkurrenceudsatte, er i betænkningen foreslået varetaget ved, at vedkommende minister får hjemmel til (efter forhandling med justitsministeren) at undtage nærmere angivne selskaber fra offentlighedslovens anvendelsesområde.

- Instituttet er af den opfattelse, at de overvejende offentligt ejede virksomheder bør være omfattet af forvaltningslovens regler efter samme model som foreslås gennemført i offentlighedsloven. Det skal herved bemærkes, at de relevante dele af forvaltningsloven alene finder anvendelse i sager, hvor der er eller vil blive truffet en afgørelse.

2.3 Meddelelse af interne faglige vurderinger i endelig form

Offentlighedskommissionen foreslår i betænkningen, at der skal gælde en ret til aktindsigt i interne faglige vurderinger i endelig form, i det omfang oplysningerne indgår i et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan eller lignende. Herved

varetages hensynet til, at befolkningen, medier og politikere kan tage stilling til og drøfte fremsatte lovforslag m.v. på de faglige præmisser, som de bygger på. Kommissionen har endvidere i betænkningen tilkendegivet, at der i forvaltningsloven bør indsættes en bestemmelse om, at oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, der er indeholdt i bl.a. interne dokumenter, som udgangspunkt skal meddeles efter forvaltningslovens regler om partsindsigt, hvis de nævnte oplysninger indgår i en afgørelsessag, hvor den, som anmoder om aktindsigt, er part. I betænkningen præciseres det, at der skal være adgang til aktindsigt i sådanne vurderinger 'også forud for, at en forvaltningsmyndighed har truffet afgørelse i sagen'.

Formålet er at sikre, at parten på behørig vil kunne varetage sine interesser under sagen. Bestemmelsen vil således indebære, at der er samme adgang til faglige vurderinger, hvad enten de er udarbejdet af myndighedens egne ansatte eller eksterne konsulenter (lægefaglige vurderinger nævnes som eksempel).

På den baggrund er der i lovforslagets § 14 b indsat en bestemmelse om, at i sager 'hvor det er almindelig praksis at indhente eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen af den pågældende type sager, omfatter retten til aktindsigt oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, som måtte være foretaget af det pågældende spørgsmål'.

Om baggrunden for i forvaltningsloven at indsnævre adgangen til partsindsigt i interne faglige vurderinger i endelig form til sager hvor det er almindelig praksis at indhente eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen af den pågældende type sager (i stedet for mere generelt at lade afgørelsessager være omfattet) henvises der i lovforslagsbemærkningerne til følgende: at hensynene i forvaltningsloven og offentlighedsloven ikke er de samme, at et afgørende hensyn er at undgå forskelsbehandling af eksterne og interne faglige vurderinger, og at dette hensyn ikke gør sig gældende generelt, da det normalt er myndighedernes egne ansatte, der foretager faglige vurderinger i afgørelsessager, og at hensynet til, at parten skal kunne varetage sine interesser, (allerede) er varetaget i forvaltningsloven med den gældende ordning om bl.a. partshøring m.v.

Som yderligere argumenter anføres, at en mere generel ret til indsigt i interne faglige vurderinger i endelig form typisk ikke reelt vil tilgodese hensynet til, at parten kan varetage sine interesser, da sådanne vurderinger ofte først vil foreligge i endelig form i forbindelse med, at den pågældende sag afgøres, og at en generel adgang til indsigt i de interne vurderinger vil kunne føre til en grundlæggende ændring af den måde, hvorpå behandlingen af afgørelsessager foregår. I sidstnævnte henseende henvises der til de mulige konsekvenser, at der vil blive brugt store ressourcer på at udforme de endelige vurderinger, at der vil blive udarbejdet færre eller mindre nuancerede vurderinger og at kendskab til de pågældende vurderinger før en sags afgørelse vil kunne skabe en forventning om, at en bestemt afgørelse vil blive truffet.

Instituttet finder ikke, at der er tale om afgørende modhensyn. Aktindsigt i faglige vurderinger kan være af betydning både før og efter, at en afgørelse træffes. Formålet med at give aktindsigt (i både offentlighedsloven og forvaltningsloven) er, at den, der begærer aktindsigt, bliver i stand til at tage stilling til og drøfte 'sagen' på de faglige præmisser, den bygger på. Dette hensyn gælder bredt. Forvaltningslovens retssikkerhedsgarantier giver ikke nødvendigvis en part samme forståelse for vurderingsgrundlaget, som indsigt i selve den faglige vurdering kan give. Det skal yderligere bemærkes, at det i betænkningen er anført, at parter skal have indsigt i faglige vurderinger også forud for afgørelsen af en administrativ sag, hvoraf det (modsatningsvis) følger, at det er forudsat, at et væsentligt anvendelsesområde er den efterfølgende adgang til aktindsigt; herved må det antages, at for parter vil indsigt i den faglige vurdering kunne have betydning for eventuelle overvejelser om klagemuligheder.

Heller ikke det sidst anførte hensyn om, at en generel adgang til indsigt i de interne vurderinger vil kunne føre til en grundlæggende ændring af den måde, hvorpå behandlingen af afgørelsessager foregår, forekommer overbevisende. Argumenterne om, at det vil være ressourcekrævende at udforme de interne faglige vurderinger (med offentlighed for øje), og at vurderingerne risikerer at blive færre eller mindre nuancerede, minder om indvendinger i 1970'erne i forbindelse med offentlighedslovens gennemførelse i forvaltningerne. Trods udsagn om, at mindre ville blive skrevet etc., blev resultatet ofte en bedre sagsbehandling (bl.a. blev subjektive vurderinger i højere grad erstattet af dokumenterbare betragtninger).

- Samlet set er det instituttets opfattelse, at hensynet til parter i afgørelsessager med afgørende vægt taler for generelt at meddele aktindsigt i interne faglige vurderinger, når de foreligger i endelig form.

Instituttet finder i øvrigt anledning til at bemærke, at lovforslagsbemærkningerne om afgrænsningen af, hvad der forstås ved 'interne faglige vurderinger', kan give grund til tvivl på flere punkter. Det nævnes eksempelvis, at en analyse af jordbundsforhold og beregning af jordens bæreevne er en faglig vurdering, hvorimod vurderingen af, om en borger opfylder betingelserne i en lovbestemmelse for at få en tilladelse eller ej (byggetilladelse i eksemplet) ikke er en faglig vurdering, men et led i 'subsumtionen af sagens faktiske omstændigheder i forhold til det givne retsgrundlag'. Begge dele kan som nævnt give anledning til tvivl.

Analyser og beregninger kan henregnes til en sags faktiske omstændigheder, jf. betænkningen s. 556 ff., hvor det anføres, at spørgsmålet herom ikke alene beror på en oplysnings indhold, men også dens funktion i den konkrete sag, herunder om den bidrager til at supplere sagen bevismæssige grundlag eller i øvrigt har til formål at skabe klarhed med hensyn til sagen faktiske omstændigheder, jf. også FOB 2005.485 (betænkningen s. 562).

- Efter instituttets opfattelse kan der være behov for i lovforslagsbemærkningerne at afklare - i overensstemmelse med både det i betænkningen anførte og Folketingets

Ombudsmands praksis – hvad der forstås ved faktiske oplysninger i forvaltningslovens forstand.

Hvad angår betydningen af en 'faglig vurdering' anføres det i betænkningen, at det er en vurdering afgivet af en person med særlige forudsætninger for at udtale sig om et bestemt spørgsmål. Det afgørende er ikke vedkommendes uddannelse, men vedkommendes særlige forudsætninger. Administrativ indsigt er ikke en 'særlig indsigt', men det er den indsigt, som der bygges på i 'rene' faglige vurderinger, f.eks. af lægefaglig, økonomisk eller juridisk art, vedrørende sagen umiddelbare indhold. Begrebet 'faglige vurderinger' afgrænses over for de politiske og strategiske vurderinger samt vurderinger af, hvilke løsninger der anbefales på grundlag af en faglig vurdering.

- Vurderingen af, om en person er omfattet af en lovbestemmelse (og dermed berettiget til at få de deri hjemlede tilladelser, ydelser etc.) er efter instituttets opfattelse en faglig vurdering af juridisk karakter. Også dette forhold er der efter instituttets opfattelse behov for at få afklaret i lovforslagsbemærkningerne – i overensstemmelse med det i betænkningen anførte.

Et sidste spørgsmål vedrørende de interne faglige vurderinger angår ekstraheringspligten i situationer, hvor interne faglige vurderinger i et internt dokument er 'integreret med politisk præget rådgivning'. I lovforslagsbemærkningerne anføres det, at interne faglige vurderinger, der er integreret med eller afspejler overvejelser om, hvilken betydning den faglige vurdering skal tillægges i afgørelsessagen, eller hvad der skal være udfaldet af sagen, ikke vil være omfattet af meddelelsesforpligtelsen i § 14 b. Udtalelsen herom er meget 'bred', og der kan efter instituttets opfattelse være behov for en kvalificering – i overensstemmelsen med ordlyden i betænkningen.

I betænkningen anføres det, at det 'i et vist omfang (kan) være vanskeligt at undgå, at interne faglige vurderinger i f.eks. et internt dokument er integreret med politisk præget rådgivning. I det omfang vil der ikke skulle foretages ekstrahering af de faglige vurderinger ... '.

- Efter instituttets opfattelse må det i betænkningen anførte forstås således, at som udgangspunkt kan og skal en integrering undgås, men *i det omfang det vanskeligt kan lade sig gøre*, kan en ekstrahering af den 'integrerede faglige vurdering' undlades. Dette forbehold bør efter instituttets opfattelse (også) komme til udtryk i bemærkningerne til forvaltningslovforslaget.

2.4 Begrænsning af retten til aktindsigt af hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar

Efter lovforslagets § 15 kan retten til aktindsigt begrænses på grund af afgørende hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar, medmindre partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv taler imod. Lovforslaget til en ny

retsplejelov indeholder i § 41 d, stk. 5, nr. 2, en lignende bestemmelse, ligesom forvaltningslovsforslagets § 27, stk. 2, indeholder en bestemmelse om offentligt ansattes tavshedspligt, når det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed og rigets forsvar.

Forslaget om at ændre forvaltningslovens § 15 fremsættes ifølge lovforslagsbemærkningerne i lyset af den lignende ændring i offentlighedslovudkastet og indebærer, at der ikke efter en konkret vurdering vil skulle påvises en nærliggende skadesrisiko for at undtage oplysninger fra en parts adgang til aktindsigt m.v.

- Efter instituttets opfattelse er det ikke ganske klart, om en konkret skadesvurdering kan undlades efter alle de tre foreslåede lovændringer. Desuden forekommer der at være behov for at skitsere nogle retningslinier for, hvilke typer oplysninger der kan undtages af hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar.

Akt.nr. 189

Birgitte Broberg

Fra: Christian Hesthaven
Sendt: 20. oktober 2010 09:55
Til: Birgitte Broberg
Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Til aktering på sag 2009-760-0252.

Fra: Kirsten Fly Malling [mailto:kfm@sdu.dk]
Sendt: 20. oktober 2010 09:38
Til: Christian Hesthaven
Cc: dkuni@dkuni.dk; Jens Oddershede; Per Overgaard Nielsen; Bjarne Graabech Sørensen; Connie Bang Jensen; Lone P. Iversen; Jørgen Schou; journal mailbox
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Syddansk Universitets j.nr. 077-2010.

Syddansk Universitet er ved mail af 22. september 2010, sagsnr. 2009-760-0252, blevet anmodet om at komme med eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven m.v. Ændringerne sker i lyset af ændringerne i offentlighedsloven.

Det er universitetets opfattelse, at behandlingen af en begæring om aktindsigt ofte tager lang tid med søgning i journaler, manuelle registre og fjernarkiver, hvorfor forslaget, om at en anmodning som hovedregel skal være færdigbehandlet inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, virker meget stram. Universitetet behandler begæringer om aktindsigt hurtigt og uden unødigt ophold, men kan i meget store og komplekse sager komme op på en sagsbehandlingstid på tre til fire uger.

På rektors vegne

Jørgen Schou
Kontorchef, Ledelsessekretariatet

Tlf. 6550 1040
Mobil 6011 1040
Fax 6550 1090
Email js@sdu.dk
Web <http://intern.sdu.dk/enheder/ledelsessekr/ansatte/js-1040/>
Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

21-10-2010

Birgitte Broberg

Fra: Christian Hesthaven
Sendt: 15. oktober 2010 15:15
Til: Birgitte Broberg
Emne: VS: Høringssvar

Vedhæftede filer: ATT66896.dat

ATT66896.dat (12
KB)

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Trine Schultz [mailto:ts@law.aau.dk]
Sendt: 15. oktober 2010 15:08
Til: Christian Hesthaven
Cc: Nina von Hielmcrone; Sten Bønsing; Lars Bo Langsted
Emne: Høringssvar

Til Christian Hesthaven
Lovafdelingen, Justitsministeriet.

Hermed høringssvar til Justitsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Mvh.
Nina von Hielmcrone, Sten Bønsing og Trine Schultz Juridisk Institut, Aalborg
Universitet.

--

.....
Trine Schultz
Lektor, Ph.D. Aalborg Universitet.
Juridisk Institut
JURAENS HUS
Niels Jernes Vej 6B
9220 Aalborg Øst
tlf.: 9940 8126
mail: ts@law.aau.dk
.....

Aalborg den 15. oktober 2010

Høringssvar til Justitsministeriets udkast til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.

Af justitsministeriets udkast til ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven fremgår det, at ændringerne skal ses i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen. Som det fremgår af udkastets § 1 nr. 1 med bemærkninger afviger udkastet til forvaltningslov sig fra forslaget til offentlighedslov sig imidlertid på eet punkt, som vi finder meget væsentligt. Det er da også dette punkt, der er genstand for vores høringssvar.

Det foreslås, at loven kun skal gælde helt eller delvis for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger mv., hvis den pågældende ressortminister fastsætter bestemmelser herom.

Udkastets udgangspunkt er således, at loven ikke skal finde anvendelse, hvor private virksomheder ved lov er tillagt beføjelse til at træffe afgørelse med bindende virkning for borgerne.

Spørgsmålet diskuteres i bemærkningerne (4.3.2.3.).

Vi er ganske enige med ministeriet i den betragtning, at ”kompetencen til med bindende virkning i forhold til den enkelte borger at træffe afgørelser om, hvad der konkret er eller skal være gældende ret (udstede forvaltningsakter), udgør et af kerneområderne i den virksomhed, der i almindelighed udøves af den offentlige forvaltning” og at der ”således (er) tale om en virksomhed, som forvaltningsloven (...) netop sigter på at regulere, jf. lovens § 2, stk. 1.” Hvortil kommer, ”at en parts behov for de rettigheder og beføjelser, som gælder efter forvaltningsloven, i sager, hvori en forvaltningsmyndighed vil eller har truffet afgørelse, i samme omfang gør sig gældende, når en privat med bindende virkning vil eller har truffet en sådan afgørelse i forhold til den pågældende.”

Som argument for at undtage private virksomheder m.v. fra at være omfattet af de retssikkerhedsgarantier, der er knyttet til afgørelsesvirksomhed anføres, at der kan være en risiko for, at især mindre virksomheder vil have svært ved at leve op til de krav, forvaltningsloven stiller om vejledning, partshøring osv. og at fordelene ved at lade opgaverne udføre af private som en integreret del af deres virksomhed vanskeliggøres af et krav om at skulle leve op til lovens krav. Endelig anføres det, at anvendelse af forvaltningsloven bør bero på en konkret vurdering af den pågældende afgørelsesvirksomhed.

Netop afgørelsesvirksomhed er som det anføres et af kerneområderne for offentlig virksomhed. Forvaltningslovens regler har til formål at sikre, at der i denne virksomhed træffes lovlige og korrekte afgørelser og at borgeren sikres rettigheder i forbindelse med disse afgørelser. Der er tale om hensyn, som må gælde uanset om myndighedsudøvelsen ligger hos det offentlige eller hos private aktører.

De hensyn, der anføres imod at lade loven omfatte også private forekommer ikke synderligt vægtige - også for ganske små forvaltningsenheder (svarende til små virksomheder) lykkes det i dag at overholde forvaltningsloven.

I udkastet er der ikke foretaget nogen afvejning af argumenter for eller imod. Der konkluderes blot under henvisning til de sidstnævnte.

Efter vores opfattelse bør forvaltningsloven af hensyn til behovet for korrekte og lovlige afgørelser og for borgerens retssikkerhed gælde for al afgørelsesvirksomhed. For at imødekomme det anførte behov for inddragelse af private virksomheder kunne man overlade det til den enkelte fagminister i samråd med justitsministeriet i konkrete tilfælde – efter en afvejning af de (tungtvejende) hensyn, der ligger bag forvaltningslovens regler over for behovet for at overlade myndighedsopgaver til private – helt eller delvis at undtage virksomhederne fra være omfattet af loven.

I dette høringssvar er der ikke taget stilling til resten af lovforslaget. At der ikke er kommentarer hertil er derfor ikke et udtryk for enighed, men blot at der ikke har været mulighed for yderligere kommentering.

På vegne af Juridisk Institut ved Aalborg Universitet
Nina von Hielmcrone, Sten Bønsing og Trine Schultz

KOMMUNALE TJENESTEMÆND
OG OVERENSKOMSTANSATTE
LØNGANGSTRÆDE 25, 1
1468 KØBENHAVN K
TLF. 33 11 97 00 - FAX 33 11 97 07
www.kto.dk - E-mail: kto@kto.dk

2309.9

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att.: Christian Hesthaven
E-mail: che@jm.dk

Sagsnr.: 2309.8
HH
Direkte tlf.nr.: 3347 0624
19. oktober 2010

Vedr.: Høring over udkast til forslag til ændring af forvaltningsloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

KTO har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven i høring.

KTO henviser til eventuelle høringssvar fra LO, FTF, AC og KTO's medlemsorganisationer for så vidt angår de bemærkninger, som er relevante for de kommunalt og regionalt ansattes ansættelsesvilkår i forslaget til lov om ændring af forvaltningsloven.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Henrik Højrup Hansen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: che@jm.dk

KL's hørings svar

Ved brev af 22. september 2010 har Justitsministeriet anmodet om KL's eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

KL's sekretariat har følgende bemærkninger:

Det foreliggende lovforslag skal ses i sammenhæng med det kommende forslag til en ny offentlighedslov. Det bemærkes i den forbindelse, at det kommende forslag til en ny offentlighedslov ikke har været sendt i høring.

Vedrørende forslaget *økonomiske og administrative konsekvenser* er KL enig med Justitsministeriet i, at det foreliggende lovforslag skal indgå i forhandlingerne med de kommunale og regionale parter om de administrative og økonomiske konsekvenser af det kommende forslag til en ny offentlighedslov.

KL's sekretariat har herudover følgende bemærkninger til udkastets enkelte bestemmelser:

Vedr. *udkastets § 1, nr. 2, "Meroffentlighedsprincippet – forslag til forvaltningslov § 10"* foreslår KL, at det præciseres i bemærkningerne til § 10 i forvaltningsloven, at forvaltningsmyndigheden – i den situation hvor en afvejning fører til, at der ikke kan meddeles aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet - kan opfylde begrundelseskravet på samme måde, som angivet i bemærkningerne til § 14 i offentlighedskommissionens lovudkast.

Det fremgår bl.a. heraf, at begrundelseskravet kan opfyldes ved, at forvaltningsmyndigheden oplyser, at myndigheden har overvejet at give aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet, men at afvejningen af på den ene side hensynet til de beskyttelsesinteresser, der ligger bag den pågældende undtagelsesbestemmelse, eller andre lovlige hensyn, og på den anden side hensynet til de interesser, der ligger bag anmodningen om

Den 20. oktober 2010

Jnr 01.12.00 K04
Sagsid 000221935

Ref ABN
abn@kl.dk
Dir 33703779

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/2

aktindsigt, har ført til, at myndigheden ikke finder grundlag for at give aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet.

Vedr. udkastets § 1, nr. 4 "*Meddelelse af interne faglige vurderinger – forslag til forvaltningslovens § 14 b*". Det vil være hensigtsmæssigt, hvis bestemmelsen formuleres mere præcist, da det i praksis vil kunne være vanskeligt at afgrænse, i hvilke sager "det er almindelig praksis at indhente eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen af den pågældende type sager".

Vedr. udkastets § 1, nr. 6 "*Behandling af anmodninger om aktindsigt og klageadgang - forvaltningslovens § 16, stk. 2*". Det fremgår af denne bestemmelse, at en anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden syv arbejdsdage.

Mange kommuner holder lukket f.eks. imellem jul og nytår og dagen efter Kristi Himmelfart.

KL skal på den baggrund anmode om, at det præciseres i bemærkningerne til bestemmelsen, at udtrykket "syv arbejdsdage" medfører, at bl.a. lørdage, søndage og helligdage, samt dage, hvor en offentlig myndighed holder lukket, ikke skal medregnes ved beregningen af 7-arbejdsdages-fristen.

Med venlig hilsen

Annette Baun Knudsen

Akt.nr. 145

Birgitte Broberg

Fra: Christian Hesthaven

Sendt: 1. oktober 2010 11:27

Til: Birgitte Broberg

Emne: VS: Høring: Udkast til forslag til lov om ændring af FVL og RPL

Akteres på sag 2009-760-0252.

Christian

Fra: Maria Wegener-Petersen (KS) [mailto:MWP@kfst.dk]

Sendt: 1. oktober 2010 11:08

Til: Christian Hesthaven

Emne: Høring: Udkast til forslag til lov om ændring af FVL og RPL

Kære Christian Hesthaven

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ingen bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lydet af lov om offentlighed i forvaltningen)

Med venlig hilsen

Maria Wegener-Petersen

Fuldmægtig / Head of Section

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen / Danish Competition and Consumer Authority

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf. +45 7226 8000

Fax +45 3332 6144

Dir. tlf. +45 7226 8114

E-mail: mwp@kfst.dk

Forbrugerstyrelsen og Konkurrencestyrelsen er pr. 19. august 2010 fusioneret. Styrelsen hedder nu Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Alle medarbejdere har fået ny mailadresse, som slutter med @kfst.dk.

Akt.nr. 153

Birgitte Broberg

Fra: FOLA [fola@fola.dk]

Sendt: 11. oktober 2010 09:50

Til: Justitsministeriet; Christian Hesthaven

Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Tak for det tilsendte høringsmateriale. Vi har ingen kommentarer.

Med venlig hilsen

Lotte Hansen

Sekretariatsleder

FOLA - Forældrenes Landsforening

www.fola.dk

Fra: Justitsministeriet Departementet - Justitsministeriet Departementet [mailto:jm@jm.dk]

Sendt: 24. september 2010 09:10

Til: skaf@skaf-net.dk; law@law.aau.dk; rtv@mediesekretariatet.dk; ks@ks.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; slrtv@slrtv.dk; slrtv@slrtv.dk; pf@patientforsikringsforeningen.dk; info@danskbyggeri.dk; ac@ac.dk; amd@journalisthojskolen.dk; redaktionen@berlingske.dk; politi@politi.dk; riomfr@fo.stm.dk; fola@fola.dk; ddf@danskedagblade.dk; medierne@medierne.dk; radioerne@radioerne.dk; post@ugeaviserne.dk; joe@dm.dk

Emne: Høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

<<CHE40492.doc>> <<CHE40497.doc>> <<CHE40498.doc>>

Med venlig hilsen

Christian Hesthaven

Fuldmægtig

Tlf.: 7226 8758

Mail: che@jm.dk

Slotsholmsgade 10

1216 København K

7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Statsretskontoret
Att. Christian Hesthaven

Sagsnr. 2009-760-0252

25.10.2010

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

Det er Ældre Sagens opfattelse, at lovforslaget indeholder en række glimrende ny- og omformuleringer af paragraffer i de to love, men at der er behov for præciseringer og ændringer i visse paragraffer.

For så vidt angår *forvaltningsloven*, er det positivt at:

- lovforslagets § 1, stk. 2-3 udvider kredsen af virksomheder, der skal give aktindsigt til at omfatte selvejende institutioner mv., der er oprettet på privatretligt grundlag, men som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol. På ældreområdet er det fx relevant i forhold til de friplejehjem, som der er kommet flere af indenfor de sidste ti år
- lovforslagets § 9 a *ikke* tillader, at anmodning om aktindsigt kan afslås, fordi den vil betyde et uforholdsmæssigt ressourceforbrug
- der sker en lovfæstelse af det ulovbestemte meroffentlighedsprincip og at dette princip også gælder i sager, der er undtaget fra aktindsigt.

Forslag til ændringer

Ældre Sagen foreslår, at §§14 a og 14 b skrives sammen, så retten til aktindsigt omfatter:

- en sags faktiske oplysninger, for så vidt de er relevante for sagens afgørelse
- eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen
- endelige, interne vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen.

Det er vores opfattelse, at begrænsningen i § 14 b, om at der kun kan gives aktindsigt i endelige, faglige, interne vurderinger, hvis det er normalt at indhente eksterne vurderinger af disse forhold, ikke er rimelig.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 14 b, er bestemmelsen netop indsat, fordi det ofte er en tilfældighed, om de faglige vurderinger er interne eller eksterne.

Justitsministeriets modargument mod at åbne helt for aktindsigt i endelige interne faglige vurderinger – jf. Ældre Sagens forslag ovenfor – er, at en parts kendskab til interne faglige vurderinger i endelig form, vil kunne give parten en forventning om, hvilken afgørelse forvaltningsmyndigheden vil træffe. (Se nærmere herom i de generelle bemærkninger, punkt 4.3.7.4.3 side 48.)

Det er Ældre Sagens opfattelse, at hensynet til at give parten mulighed for at få kendskab til såvel de eksterne som de endelige interne faglige vurderinger, der skaber klarhed vedrørende sagens indholdsmæssige (bevismæssige eller faktiske) grundlag, ikke desto mindre er det eneste rimelige.

En sådan mulighed vil give en part bedre muligheder for at vurdere den efterfølgende afgørelses rimelighed, herunder vurdere sine muligheder for at få medhold i en ankesag.

Vi mener ikke, at forvaltningsmyndighedernes pligt til begrundelse af afgørelsen fuldt ud kompenserer for muligheden for at få kendskab til de nævnte faglige vurderinger, som typisk vil være mere omfattende.

Myndighedernes overvejelser om, hvad der skal være udfaldet af sagen, er ikke undergivet aktindsigt, men er led i den konkrete subsumption af sagen. Dette vigtige kerneområde i myndighedernes beslutningsproces står således helt uantastet.

En mindre ting

Det er svært at forstå den præcise mening af § 11, stk. 2, nr. 5 om undtagelse af sager, der vedrører implementering af straffuldbyrdelse, for så vidt angår oplysninger, der er indhentet *for at belyse hensynet til politiets forebyggende virksomhed.*

Bør der ikke stå: ...for så vidt angår oplysninger, der er indhentet *til brug for politiets forebyggende virksomhed?*

Ældre Sagen håber, at justitsministeriet vil tage godt imod vores forslag.

Med venlig hilsen

Margrethe Köhler

Margrethe Köhler
Seniorkonsulent, cand. jur.

Justitsministeriet
Statsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att.: Lovafdelingen

2010-00734/07.04.04
7. oktober 2010
PEO/dc

Vedrørende sags nr.: 2009-760-0252 – Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

Justitsministeriets Statsretskontor, Lovafdelingen, har i skrivelse af 22. september 2010 anmodet om Politiforbundets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast.

I den anledning kan det oplyses, at Politiforbundet ikke har bemærkninger til udkastet.

På forbundets vegne – og med venlig hilsen

Poul-Erik Olsen

Akt.nr. 159

Birgitte Broberg

Fra: Christian Hesthaven
Sendt: 13. oktober 2010 10:40
Til: Birgitte Broberg
Emne: VS: Høringssvar - sagsnr. 2009-760-0252

Til aktering på sag 2009-760-0252.

Fra: Lisbeth Feldvoss Klussmann [mailto:LFK@procesbevillingsnaevnet.dk]
Sendt: 13. oktober 2010 10:31
Til: Christian Hesthaven
Cc: Justitsministeriet
Emne: Høringssvar - sagsnr. 2009-760-0252

Justitsministeriet ved Mohammed Ahsan har ved mail af 22. september 2010 anmodet Procesbevillingsnævnet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

I den anledning kan det oplyses, at Procesbevillingsnævnet ikke har bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Lisbeth Feldvoss
Chefkonsulent

Københavns Byret

Justitsministeriet
Lovafdeling
Statsretskontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2010.44

Dato 26. oktober 2010

Ved en e-mail af 22. september 2010 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast om forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at forslaget ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til jr.nr.2009-760-0252.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-44-10
Den 27/10-2010

Justitsministeriet har ved mail af 22. september 2010 (Sagsnummer 2009-760-0252) anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

I den anledning skal jeg meddele, at udkastet ikke giver landsretten anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

Østre Landsret
Præsidenten

Jmt. modt.
10 NOV. 2010

Den = 8 NOV. 2010
J.nr.
Init: mbm

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Justitsministeriet har ved brev af 22. september 2010 (sagsnr. 2009-760-0252) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast om forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Lovudkastet har den 5. november 2010 være drøftet på et plenarmøde i landsretten, og jeg skal herefter udtale:

Landsretten er enig i Justitsministeriets vurdering, hvorefter forslaget til ny offentlighedslov og forslag til ændring af forvaltningsloven ikke giver anledning til ændringer af retsplejeloven i videre omfang end foreslået af Justitsministeriet. Landsretten skal bemærke, at et betydeligt antal af de begæringer om aktindsigt, som landsretten modtager, er komplicerede og meget ressourcekrævende. Det må derfor forventes, at den foreslåede 7-dagesfrist i mange tilfælde ikke vil kunne overholdes. Landsretten har ikke i øvrigt bemærkninger til lovudkastet.

Dette høringssvar sendes efter anmodning tillige pr. mail til che@jm.dk.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Porsbo

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

(Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

Justitsministeriets sagsnummer 2009-760-0252

Indledning

Indledningsvis skal Retspolitisk Forening bemærke, at det forekommer logisk og konsekvent, at offentlighedskommissionens bemærkninger og forslag til ajourføring af forvaltningsloven og retsplejeloven nu udmøntes i et lovforslag, der kan behandles parallelt med forslagene til ændring af lov om offentlighed i forvaltningen.

En del af foreningens bemærkninger er identiske med foreningens hørings svar af 27.02.2010 over offentlighedskommissionens betænkning.

Foreningens principielle udgangspunkt er, at en lovgivning, der i sit kerneindhold er fastlagt for mere end 25 år siden, må forventes moderniseret ud fra den betragtning, at en forbedret retssikkerhed og dermed større åbenhed i forhold til såvel den enkelte borger som part i en sag som i forhold til en bredere offentlighed må være et naturligt krav. Dette krav skal ikke mindst ses i lyset af, at de praktiske, herunder administrative, konsekvenser af den hidtil gældende retstilstand efter foreningens opfattelse ikke har gjort yderligere skridt i retning af større åbenhed betænkelige.

I så henseende synes lovudkastet at være yderst sparsomt med forbedringer og repræsenterer i visse henseender egentlige tilbageskridt.

Foreningens kommentarer vedrører alene spørgsmål, som findes væsentlige og principielle. Høringssvaret omfatter ikke lovudkastets forslag til ændringer i retsplejeloven. Dette forslag forekommer systematisk at høre nærmere sammen med forslaget til ny lov om offentlighed i forvaltningen.

Høringssvaret er systematisk opbygget således:

1. Lovens anvendelsesområde.
2. Undtagelser og begrænsninger fra og i aktindsigten.
3. Statens sikkerhed og rigets forsvar.
4. Delvis aktindsigt.

Ad 1. Lovens anvendelsesområde

Selskabsgørelsen af en række offentlige service- og forsyningsaktiviteter har skabt et behov for, at disse selskaber inddrages som direkte omfattet af loven. Den gældende bestemmelse i forvaltningslovens § 1, stk 2., har eksisteret siden 1985. På daværende tidspunkt var der kun i yderst begrænset omfang - om noget overhovedet - tale om at selskabsgøre opgaver ved eller i henhold til lov at tillægge beføjelse til at træffe afgørelser på statens, en regions eller en kommunes vegne. Det skal medgives, at navnlig forsyningsvirksomhederne ikke som hovedopgave har at træffe afgørelser, men at levere en bestemt service. Ikke desto mindre træffes der også i disse selskaber beslutninger vedrørende den enkelte borgers forhold. Eksempelvis vil vandspild som følge af et sprængt vandværk ikke nødvendigvis, fordi vandet forsvinder ned i jorden, føre til en øget belastning af kloaksystemet og dermed begrunde pålæg af en større afledningsafgift. Et afslag på fritagelse for afledningsafgiften for overforbruget ville tidligere, hvis vandforsyningen var drevet af kommunen, udløse krav om begrundelse, aktindsigt mv. Dette er ikke tilfældet i dag, når selskabet er etableret som aktieselskab, og det skal øjensynligt heller ikke være tilfældet i fremtiden. Det er derfor meget utilfredsstillende, at den hidtil gældende retstilstand fastholdes, således at det fortsat er vedkommende minister - efter forhandling med justitsministeren - der kan fastsætte regler om, at forvaltningsloven helt eller delvis skal gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger mv. Som minimum burde selskabsgjorte, tidligere offentligt drevne virksomheder være direkte omfattet af lovens ordlyd. Det bemærkes, at disse selskaber er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol.

Justitsministeriets argumentation om mulige vanskeligheder for *mindre* firmaer, der ved lov har fået tillagt afgørelseskompetencer, forekommer ikke overbevisende, jf. hvad der ovenfor er anført om forsyningsvirksomhederne. Desuden synes det noget selvmodsigende, at selvejende institutioner, der driver forsyningsvirksomhed, er omfattet af loven, f.eks. et vandværk, der er drevet som selvejende institution, men at et vandværk, der er selskabsgjort i form af et aktieselskab, ikke er det.

Vandværker, der er drevet som selvejende institutioner er desuden typisk, hvad der må henføres til betegnelsen mindre firmaer. Videre skal bemærkes, at det er en politisk afgørelse i en kommunalbestyrelse, hvorvidt en selskabsførelse af en forsyningsvirksomhed skal ske i form af aktieudstedelse, som brugerejet andelsselskab eller som selvejende institution.

Endelig skal det anføres, at den tiltagende selskabsførelse af offentlige aktiviteter typisk med salg af offentlige ejerandele som formål bør underkastes en grundig analyse af de mulige retssikkerhedsmæssige problemer, der opstår, fordi der sker overførsel fra offentlig til privat drift og dermed i vidt omfang fjernelse af den beskyttelse, der er nedfældet i forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Ad 2. Undtagelser og begrænsninger fra og i aktindsigten.

Lovudkastet foreslår, at de gældende regler i forvaltningslovens §§ 12, stk. 2, og 14 stk. 2, ændres fra "Oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, der er af væsentlig betydning for sagens afgørelse, og som alene indeholdes i interne arbejdsdokumenter, skal uanset bestemmelsen i stk. 1 meddeles i overensstemmelse med reglerne i dette kapitel." og overføres til en ny § 14 a samtidig med, at *faktiske omstændigheder* omdefineres til en sags *faktiske grundlag*.

Den nye affattelse af § 14 a er hentet fra offentlighedskommissionens forslag til ny § 28, der anvender udtrykket "en sags faktiske grundlag". Kommissionen anfører (bet. s. 993), at dette skal forstås som egentlige faktuelle oplysninger samt andre oplysninger, der medvirker til at skabe klarhed om sagen, herunder oplysninger om de metoder og forudsætninger, som en forvaltningsmyndighed har anvendt ved fastlæggelsen af de egentlige faktuelle oplysninger. Såfremt dette indebærer, at den hidtidige forståelse af bestemmelsen i forvaltningslovens § 12, stk. 2, fortsat lægges uændret, har foreningen ingen indvendinger. Dette betyder, at der skal gives aktindsigt i ikke alene rene faktuelle oplysninger, men også i dokumenter, der indeholder subjektive vurderinger, der ud fra et relevanskriterium har ført til udvælgelse af sådanne oplysninger, samt andre, herunder juridiske vurderinger, der er af betydning for forståelse mv. af oplysningernes værdi. Lovudkastets almindelige bemærkninger samt bemærkningerne til § 14 a er imidlertid så summariske, at det er uklart, om den gældende retstilstand opretholdes. Det bør i bemærkningerne præciseres, at der er tale om en uændret videreførelse af den gældende ekstraheringspligt, således som den er forstået af offentlighedskommissionen.

Så vidt foreningen kan vurdere er der tale om to forskellige præciseringer. I bemærkningerne til § 14 a bruges formuleringen "viderefører med visse redaktionelle og sproglige ændringer" med en henvisning til de almindelige bemærkninger. I disse, under pkt. 4.3.7.4.2, foretages en afgørende ændring af definitionerne - meget tydeligt i eksemplet om byggesagen - men underbygget med den foregående sætning. Det meste af indholdet i "sagens faktiske grundlag" flytter ministeriet til § om

"interne faglige vurderinger". Og juridiske vurderinger (der ifølge offentlighedskommissionen var hovedindholdet i interne faglige vurderinger i endelig form) uddefineres helt.

Den foreslåede nye § 14 b fastlægger om aktindsigt i faglige vurderinger, at i sager, hvor det er almindelig praksis at indhente eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen af den pågældende type sager, omfatter retten til aktindsigt oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, som måtte være foretaget til de pågældende spørgsmål. Justitsministeriet anfører herom i de almindelige bemærkninger (4.3.7.4.2.), at:

"..det kan forekomme uhensigtsmæssigt, at der f.eks. vil være adgang til aktindsigt i en faglig vurdering (f.eks. en lægelig vurdering eller ingeniørberegning), der indgår i en afgørelsessag, hvis vurderingen er foretaget af eksterne konsulenter mv., der ikke er knyttet til myndigheden ved et egentligt ansættelsesforhold, men derimod ikke, hvis den samme vurdering er foretaget af myndighedens egne fastansatte medarbejdere (f.eks. interne lægekonsulenter eller ingeniører). Retten til aktindsigt vil således kunne bero på den tilfældige omstændighed, om forvaltningsmyndigheden ved behandlingen af en sag f.eks. vælger at bruge en intern eller en ekstern lægekonsulent eller ingeniør."

Foreningen kan fuldt ud tilslutte sig disse bemærkninger. Derfor forekommer det også uforståeligt, at betingelsen for aktindsigt i interne faglige vurderinger er, at det skal være almindelig praksis hos myndigheden at, der indhentes eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen af den pågældende type sager. Sådan som bestemmelsen umiddelbart sprogligt må forstås, betyder det modsætningsvis, at såfremt det *ikke* er almindelig praksis at indhente eksterne faglige vurderinger, kan aktindsigt afslås. Da det i lovudkastets almindelige bemærkninger anføres, "at det helt generelle billede for den offentlige forvaltning er, at det er myndighedens egne ansatte, der foretager de faglige vurderinger", vil dette føre til, at aktindsigt i interne faglige vurderinger gøres til sjældne undtagelser. Det afgørende må være, om disse oplysninger, der er indeholdt i de faglige vurderinger, eksterne eller interne, er relevante for sagen og ikke om, hvorvidt de som også anført af offentlighedskommissionen, er foretaget eksternt eller internt.

Foreningen kan på denne baggrund tilslutte sig det synspunkt, at der bør være aktindsigt i interne faglige vurderinger, der foreligger i endelig form. Såfremt disse vurderinger indgår i en politisk-strategisk rådgivning, er det vigtigt, at undtagelsen fra ekstraheringspligten alene vedrører de politisk-strategiske elementer i vurderingen.

Ad 3. Statens sikkerhed og rigets forsvar.

Siden 1985 har hensynet til statens sikkerhed og rigets forsvar været benyttet som afslag på aktindsigt formentlig i praksis uden nogen nærmere konkret vurdering. Den nye affattelse af bestemmelsen i forslaget § 15 stadfæster denne retstilstand. Retspolitisk Forening finder det naturligt, at aktindsigt kan afslås, når sådanne hensyn gør sig gældende, selvom det også, som

anført af Justitsministeriet, må anses for sjældent, at sådanne oplysninger optræder i afgørelsessager. Dette er imidlertid ikke utænkeligt, Danmarks tiltagende engagement i internationale konflikter og militære tilstedeværelse udenfor landets grænser taget i betragtning.

Det afgørende må være, om aktindsigten vil medføre konkrete skadevirkninger mod eller i det mindste vanskeligheder med at sikre opretholdelsen af statens sikkerhed og rigets forsvar. Foreningen finder samlet set, at der bør stilles krav om en konkret begrundelse for afslag om aktindsigt sager af denne karakter, og at dette udtrykkeligt fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen. En tilsvarende argumentation gør sig gældende med hensyn til forslaget til ny § 27 om tavshedspligten. Også her gælder, at der ikke er krav om en konkret vurdering. Dette krav bør af hensyn til ytrings- og informationsfriheden præciseres. Ikke mindst fordi dette også vil være bedst stemmende med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

Ad 4. Delvis aktindsigt.

Justitsministeriet foreslår som noget nyt i forslaget § 15 c: "at der ikke skal meddeles delvist aktindsigt, hvis det vil medføre en prisgivelse af det eller de hensyn, der er nævnt i §§ 15-15 b, hvis det vil indebære, at der gives en klart vildledende information, eller hvis det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold." Bestemmelsen forekommer uforståelig og ses ikke nærmere begrundet i bemærkningerne.

Således som forslaget er formuleret synes det at antage, at visse dokumenter i den offentlige forvaltning kan have en karakter, der kan pege på vildledning, uforståelighed og manglende sammenhæng, hvis det gøres tilgængeligt gennem delvis aktindsigt. Det kan naturligvis ikke udelukkes, at dette kan være tilfældet. Det må imidlertid være partens vurdering af dette spørgsmål, der er afgørende og ikke, hvorvidt forvaltningen gennem uigennemtrængelige formuleringer er i stand til at unddrage sig aktindsigt.

København, d. 21. oktober 2010

Opdateret d. 22. oktober 2010

Bjørn Elmquist
formand

Leif Hermann
bestyrelsesmedlem

Justitsministeriet
Statsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 19. oktober 2010

JOURNAL NR.

RA-2010-890-0016

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: LLI

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ved e-mail af 22. september 2010 (sagsnr. 2009-760-0252) har Justitsministeriet fremsendt udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen) med anmodning om eventuelle bemærkninger.

I den anledning skal jeg bemærke, at det fremsendte lovudkast ikke giver anledning til bemærkninger.

På rigsadvokatens vegne

Eva Rønne

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10,
DK-1216 København K
Danmark

Sendt via e-mail: jm@jm.dk, riomgr@gl.stm.dk

Høringsskrivelse til Rigsombudsmandens skriftlige høring over udkast til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Justitsministeriets sagsnr. 2009-760-0252)

På vegne af Formandens Departement takker Lov- og Justitsafdelingen for muligheden for, at afgive høringssvar til fremsendte udkast til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Lov- og Justitsafdelingen har ingen bemærkninger til det fremsendte forslag. I det omfang forslaget påtænkes iværksat for Grønland, imødeses et udkast til anordning til fornyet høring hos Grønlands Selvstyre.

Inussiarnersumik inuulluaqquusillunga
Med venlig hilsen

Jóhan E. Simonsen
Toqq/direkte 345131
jesi@nanoq.gl

19. oktober 2010
Sagsnr. 2010-040116
Dok. Nr. 485299

Postboks 1015
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 50 02
E-mail: govsec@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Justitsministeriet Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

20-10-2010

Høringssvar om forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.

Statsforvaltningen er af Justitsministeriet ved mail af 22. september 2010 (j.nr. 2009-760-0252) bedt give høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven. Statsforvaltningen Nordjylland svarer på vegne af alle statsforvaltningerne.

Vedrørende det fremsendte lovforslag bemærkes, at bestemmelsen i den foreslåede § 38 i Offentlighedskommissionens forslag til offentlighedslov, hvorefter en afgørelse om afslag på aktindsigt, der er truffet af en kommunal myndighed, en regions myndighed eller et kommunalt fællesskab i sager, hvor der ikke er nogen administrativ klageinstans, skal være ledsaget af vejledning om muligheden for at indbringe sagen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed, ikke er gentaget i forslaget til lov om ændring af forvaltningsloven.

Begrundelsen herfor fremgår ikke af lovforslaget.

Det bemærkes, at en borger kan være part i en afgørelsessag uden at være klageberettiget. En borger kan også være part i en afgørelsessag, hvor der findes en klageinstans på området, men hvor den bestemte type afgørelse er undtaget fra klageadgangen, jf. til eksempel en kommunes afgørelse i henhold til byggelovens § 12, som ikke kan påklages, jf. byggelovens § 12, stk. 7.

Vedrørende meroffentlighedsprincippet i lovforslagets § 10 bemærkes, at myndigheden bliver ikke alene forpligtet til at overveje muligheden for meroffentlighed, men også til at begrunde et helt eller delvist afslag på aktindsigt, med en afgivelse af de parametre der ligger til grund for beslutningen (se hertil betænkning om offentlighedsloven). Statsforvaltningerne finder, at det er en meget omfattende og ressourcekrævende

STATSFORVALTNINGEN NORDJYLLAND
AALBORGHUS SLOT
SLOTSPLADSEN 1
9000 AALBORG

JOURNAL NR.: 2010-60/6
SAGSBEHANDLER: ARANO
DIREKTE TELEFON: 7256 8760

TELEFON: 7256 8700
TELEFAX: 9631 0020
GIRO: 3001 5557410
EAN-NR. 5798000362345
SE-NR. 29 37 62 98
nordjylland@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

Åbningstider:
Mandag-onsdag 10 - 14
Torsdag 10 - 16
Fredag 10 - 12

bestemmelse, set i lyset af, at bestemmelsen er en pligt til overvejelse for myndighederne, ikke en tildeling af ret til borgeren.

Vedrørende formuleringen af lovforslagets § 12 bemærkes, at bestemmelsen måske kan give anledning til tvivl, idet § 12, stk. 2, synes at stride mod den i § 12, stk. 1, 2. pkt., beskrevne definition på interne arbejdsdokumenter.

Meningen synes at være, at retten til aktindsigt ikke omfatter en myndigheds interne arbejdsdokumenter. Som interne arbejdsdokumenter anses dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af lignende grunde.

Vedrørende lovforslagets § 16, stk. 2 finder statsforvaltningen det positivt, at den hidtidige "dage-regel" erstattes af en "arbejdsdage-regel" således at der er den fornødne tid til at fremskaffe akterne, også selv om ansøgningen fremsendes op til helligdage. Den foreslåede 7 dages frist er dog fortsat meget kort i visse situationer og det må konkret siges, at for de myndigheder, der holder institutionslukket mellem jul og nytår, vil der eksempelvis ved årsskiftet 2010-2011 være 1 dag til at besvare en ansøgning, der modtages den 23. december. Det bør overvejes at undlade at tælle "institutionslukkede" dage med i opgørelsen.

Den nuværende § 16, stk. 2 indeholder ikke i lovteksten en angivelse af de grunde, der kan retfærdiggøre en udsættelse af aktindsigten. Ifølge gældende vejledning til forvaltningsloven kan aktindsigten blandt andet udsættes, hvis dette sker af hensyn til en forsvarlig og hurtig behandling af andre sager, der i øvrigt er under ekspedition hos den pågældende myndighed (vejledningens punkt 98).

Lovforslaget gentager i punkt 4.3.9.1 og til nr. 6. i bemærkningerne alene ordene "f.eks. sagens omfang eller kompleksitet", altså noget der knytter sig til den konkrete sag. Der er ikke oplysninger om, at der vil kunne ske udsættelse af grunde, der kunne angå andet end den konkrete sag.

Der er vedrørende lovforslagets § 16, stk. 2 tale om konsekvensændringer som følge af ændringer i offentlighedsloven. Ifølge Offentlighedskommissionens betænkning side 805 f kan der ske udsættelse af andre grunde, for eksempel hensynet til behandling af de andre sager, der er under ekspedition hos myndigheden og betænkningens forslag til § 36, stk. 2 i den nye offentlighedslov lyder : " ... som følge af navnlig sagens omfang eller kompleksitet".

Hvis det med ændringen af forvaltningsloven er tænkt, at der kan ske udsættelse også af andre grunde, som det er nævnt i betænkningen, vil det med fordel kunne præciseres.

Vedrørende lovforslagets § 16, stk. 3, bemærkes, at det kunne være ønskeligt, at der blev givet myndighederne mulighed for af administrative grunde at nægte aktindsigt gennemført ved personligt fremmøde, hvis myndigheden skønner, at det administrativt ville være mere hensigtsmæssigt at gennemføre aktindsigten ved fremsendelse af sagens akter.

Med Venlig hilsen

Leif Sondrup
Direktør

Anette Ravnholt
Kontorchef

Justitsministeriet
che@m.dk

Niels Hemmingsens Gade 10
1153 København K

Telefon: 33 76 86 96
Telefax: 33 76 86 97

website: www.skaf-net.dk
e-mail: skaf@skaf-net.dk

Giro: 205-8707

19. oktober 2010

10-02325 10.01. SB/SB

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Justitsministeriet har den 22. september 2010 sendt udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen) i høring.

Det fremgår af lovudkastets almindelige bemærkninger, at lovforslaget forudsættes fremsat samtidigt med forslag til en ny offentlighedslov, som i det væsentlige svarer til det lovudkast, som er indeholdt i Offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009.

SKAF har den 26. februar 2010 afgivet høringssvar over betænkningen om offentlighedsloven, hvorfor der indledningsvis skal henvises til dette svar.

Det skal endvidere bemærkes, at SKAF - i lighed med, hvad der gør sig gældende med hensyn til høringssvaret vedr. Offentlighedskommissionens betænkning - alene afgiver høringssvar over de elementer i lovforslaget, som direkte eller indirekte har betydning for SKAF's kerneopgaver, dvs. opgaver, som relaterer sig til forhandlinger af løn- og ansættelsesvilkår for en række medarbejdergrupper inden for den offentlige forvaltning.

SKAF har derfor kun bemærkninger til visse elementer i den del af lovudkastet, som angår forslag til ændring af forvaltningsloven.

Lovens anvendelsesområde

I lovudkastet foreslås en ændring af forvaltningslovens § 1, stk. 2 (lovens anvendelsesområde), som indebærer, at der indsættes bestemmelse om, at loven finder anvendelse for al virksomhed, der udøves af selvejende institutioner, foreninger, fonde mv., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov - samt selvejende institutioner, foreninger, fonde mv., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der (hermed alene) er tale om en lovfæstelse af allerede gældende ret, idet de pågældende selvejende institutioner mv. allerede henregnes til den offentlige forvaltning.

SKAF skal dog i denne forbindelse bemærke, at der i dag findes en række selvejende institutioner, som varetager offentlige opgaver, men som falder uden for forvaltningslovens anvendelsesområde. Her kan eksempelvis nævnes en række uddannelsesinstitutioner, som i det væsentlige er offentligt finansierede, og som i øvrigt er undergivet intensiv offentlig regulering. For disse institutioner gælder det i øvrigt, at medarbejderne er ansat i henhold til de for det offentlige område gældende fællesoverenskomster og/eller organisationsaftaler/overenskomster eller anden form for regulering af løn- og ansættelsesvilkår.

SKAF har naturligvis noteret sig, at Justitsministeriet med forslaget til ændring af forvaltningslovens § 1, stk. 3 (delvis videreførelse af gældende § 1, stk. 2), foreslår at vedkommende minister efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at forvaltningsloven skal gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger mv., hvis udgifterne ved deres virksomhed overvejende dækkes af statslige, regionale eller kommunale midler, eller i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelser på det offentliges vegne.

De foreslåede ændringer er imidlertid efter SKAF's opfattelse ikke tilstrækkelige til at sikre parterers adgang til aktindsigt og partsmedvirken, hvorfor der for eksempelvis medarbejdere på de ovenfor nævnte uddannelsesinstitutioner, også efter en lovændring vil bestå en risiko for, at afgørelser hverken træffes på et korrekt grundlag eller på det sikrest mulige grundlag. Det anbefales derfor, at forvaltningsloven ubetinget kommer til at omfatte selskaber, institutioner, foreninger mv., hvis virksomhed overvejende dækkes af statslige, regionale eller kommunale midler, eller som ifølge lov eller anden forskrift varetager opgaver på det offentliges vegne.

SKAF har endvidere bemærket, at Justitsministeriet i relation til forslaget om ændring af forvaltningsloven ikke har medtaget en bestemmelse svarende til Offentlighedskommissionens forslag til § 4 i en ny offentlighedslov. Her foreslås det, at offentlighedsloven skal gælde for al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører danske myndigheder. SKAF skal i denne forbindelse henvise til sit høringssvar af 26. februar 2010 vedrørende Offentlighedskommissionens betænkning, og anbefaler på denne baggrund, at forvaltningsloven også kommer til at omfatte selskaber, når offentlige myndigheder har ejerandele i et omfang, der sikrer myndighederne fuld kontrol med selskabet.

Ekstraheringspligt

Af udkastets forslag til forvaltningslovens § 14a fremgår, at ordene "sagens faktiske omstændigheder" i § 14, stk. 2, i den nugældende forvaltningslov foreslås ændret til "en sags faktiske grundlag". SKAF skal i denne forbindelse henlede opmærksomheden på, at medlemmer af Offentlighedskommissionen har stillet spørgsmål ved, hvor-

vidt der ved denne formulering af bestemmelsen lægges op til en tilbagevenden til en retstilstand, som var gældende før 1987 og derved en forringelse af parterers adgang til aktindsigt. Det anbefales derfor, at lovforslaget udformes på en sådan måde, at der - også efter en lovændring - gives aktindsigt i såvel faktuelle forhold som i myndighedernes vurdering af de faktuelle forhold.

Afslutningsvis skal der knyttes en enkelt bemærkning til lovudkastets forslag til § 14b. Heraf fremgår, at der i sager, hvor der findes en almindelig praksis for at indhente eksterne faglige vurderinger af spørgsmål til brug for afgørelsen af den pågældende type sager, (i lyset af forslaget til § 14a, stk. 1) også skal gives aktindsigt i oplysninger om eventuelle interne faglige vurderinger i endelig form, som måtte være foretaget af de pågældende spørgsmål.

Som lovudkastet er formuleret, synes det således udelukket at give aktindsigt i en myndigheds interne faglige vurderinger, som foreligger i endelig form, hvis myndigheden normalt ikke benytter sig af eksterne faglige vurderinger til afgørelse af den pågældende sagstype.

Sådanne faglige vurderinger må imidlertid anses for særdeles væsentlige for parterers muligheder for at reflektere, forstå og eventuelt klage over afgørelser. Det er derfor SKAF's opfattelse, at der - uanset sådanne faglige vurderingers eventuelle interne karakter - altid bør være adgang til aktindsigt i faglige vurderinger, så snart de foreligger i endelig form.

Med venlig hilsen

Stig Bertelsen

Birgitte Broberg

Akt.nr. 198

Fra: Eva Lehgaard Kirkelund [EvaLehgaardKirkelund@dsr.dk]
Sendt: 20. oktober 2010 14:13
Til: Justitsministeriet
Emne: Sundhedskartellet's høringsvar - forslag til ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven

Vedhæftede filer: SHK svar på høring - forslag til ændring af forvaltningslov og retsplejelov.docx

Vedhæftet sendes Sundhedskartellet's svar på høring over forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.

Med venlig hilsen
Eva Kirkelund
Chefkonsulent

shk-ek@sundhedskartellet.dk
+45 4695 4207
+45 2943 8416

Sankt Annæ Plads 30,
Postboks 2277
DK-1025 København K
+45 4695 4060
www.sundhedskartellet.dk

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Den 19-10-2010
J.nr.:

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen)

Justitsministeriet har ved brev af 22. september 2010 anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Sundhedskartellet har følgende bemærkninger til forslag til ændring af forvaltningsloven:

Lovforslagets § 1, stk. 2 og 3.

Sundhedskartellet har noteret sig, at bestemmelsen er udtryk for en lovfæstelse af gældende ret.

Sundhedskartellet mener, at forvaltningslovens dækningsområde, bør udvides til utvivlsomt at omfatte selvejende institutioner og andre private selskaber, institutioner foreninger m.v. (uanset hvilket grundlag de drives på) som varetager opgaver på det offentlige vegne. Det forekommer urimeligt, at en borger/part ikke har mulighed for udøve partsbeføjelser og få aktindsigt i henhold til forvaltningsloven, hvis myndigheden har besluttet at lade opgaven varetage af private, som ikke er omfattet af forvaltningsloven.

I relation til de områder der er relevante for vores medlemsgrupper gør dette sig særligt gældende for selvejende institutioner m.v. hvor offentlige aftaler og overenskomster finder anvendelse.

Lovforslagets § 14a.

Sundhedskartellet har noteret sig, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at bestemmelsen viderefører den gældende bestemmelse i forvaltningslovens § 12, stk. 2, og § 14, stk. 2.

Alligevel skal vi anføre, at det giver anledning til betænkelighed, at den gældende formulering "oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder" foreslås ændret til "oplysninger om en sags faktiske grundlag". Sundhedskartellet skal

udtrykke sin bekymring for, at den sproglige ændring vil føre retstilstanden tilbage til før 1987.

Sundhedskartellet foreslår, at formuleringen ændres, så det utvetydigt fremgår, at retten til aktindsigt gælder oplysninger angående sagens faktiske forhold, som myndighedens vurdering af sagens faktiske forhold.

Lovforslagets § 14b.

Med lovforslagets § 14b, foreslås det, at i sager, hvor der er almindelig praksis for at indhente eksterne faglige vurderinger omfatter retten til aktindsigt også oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, som måtte være foretaget af de pågældende spørgsmål.

Sundhedskartellet hilser ligestillingen af interne og eksterne faglige vurderinger velkommen.

Samtidigt skal det dog anføres, at begrænsningen i lovforslagets § 14b, til kun at angå sager, hvor der er almindelig praksis for at indhente eksterne faglige vurderinger forekommer kunstig og unødvendig.

Efter Sundhedskartellets opfattelse bør en part have en ubetinget ret til aktindsigt i faglige vurderinger i endelig form, interne som eksterne, og uanset om der er almindelig praksis for at indhente eksterne faglige vurderinger. Adgangen til aktindsigt i faglige vurderinger anser vi for at være af afgørende betydning for at en part til fulde kan varetage sine interesser i sagen.

Sundhedskartellet finder at betingelsen om, at der skal være tale om en "faglig vurdering" i "endelig form" burde være tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke er ret til aktindsigt i myndighedens foreløbige overvejelser.

Med venlig hilsen

Eva Kirkelund
Chefkonsulent

Birgitte Broberg

Akt.nr. 204

Fra: Christian Hesthaven

Sendt: 21. oktober 2010 09:42

Til: Birgitte Broberg

Emne: VS: Bemærkninger til forslag til lov om ændring af forvaltnings- og retsplejeloven

Til aktering på sag 2009-760-0252.

Fra: Nils Mulvad [mailto:nils.mulvad@kaasogmulvad.dk]

Sendt: on 20-10-2010 17:42

Til: Christian Hesthaven

Emne: Bemærkninger til forslag til lov om ændring af forvaltnings- og retsplejeloven

Til Justitsministeriet
Lovafdelingen
Statsretskontoret

Åbenhedstinget tilslutter sig hermed de bemærkninger til forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven, som er fremsendt af Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Med venlig hilsen

Nils Mulvad

Formand for Åbenhedstinget

51504808

Retshjælpen holder lukket i uge 42
dvs. fra d. 18. til d. 22. oktober – begge dage incl.

Akt.nr. 150

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
7 - OKT. 2010

århus retshjælp

åbningstider:
mandag 13.00-19.00
tirsdag 16.00-19.00
onsdag 13.00-16.00
torsdag 13.00-16.00
fredag 10.00-13.00

Dato: 06. oktober 2010

Vedr. : Høring om lovforslag til ændring af Forvaltningsloven og Retsplejeloven

Retshjælpen har modtaget Deres høringsskrivelse af 24. sept. 2010 vedr. ovennævnte lovforslag, og kan oplyse at vi ingen specifikke bemærkninger har til lovforslagene.

Med venlig hilsen
ÅRHUS RETSHJÆLP

Søren Kjærns
Kontorchef